

ליקוט

מענות קודש

~ ה'תשמ"א ~

פתח דבר

לקראת יום הבהיר ראש חודש כסלו הבע"ל –

הננו מוציאים לאור בזה ליקוט "מענות קודש – ה'תשמ"א", הכולל את מענות קודש כ"ק אדמו"ר שליט"א שכתבם במשך שנת ה'תשמ"א (לפני ארבעים שנה).

*

"פון איין תורת נשיא דורנו גייט מען צו נאך א תורת נשיא דורנו" (שיחת ש"פ תזו"מ תנש"א – בלתי מוגה). כמה "חלקים" ישנם לתורת נשיא דורנו כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בין החלקים השונים בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א, "חלק" מיוחד ישנו, והוא: "מענות קודש", הם אלפי המענות אשר כתב כ"ק אדמו"ר שליט"א במענה להשואלים:

החל מהשנים הראשונות לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א, הנה לצד ה"אגרות" ששלח להפונים אליו, נענו רבים מהמכתבים ע"י כ"ק אדמו"ר שליט"א בכתב יד קדשו על מכתב השואל, כאשר לאחר מכן נמסרים הדברים להנמען.

בעוד ובשנים הראשונות ה' זה באופן מצומצם (בעיקר – לאלו הנמצאים בסמיכות מקום), הנה ככל שעברו השנים הלך הדבר והתרחב יותר ויותר, עד שה' לאופן העיקרי בו עונה כ"ק אדמו"ר שליט"א להכותבים אליו.

על אף היותו של "חלק" זה בתורת כ"ק אדמו"ר שליט"א – חלק עיקרי, נדמה, כי חלק זה אין מוסבת תשומת הלב אליו ככל הדרוש.

טעם העיקרי לדבר הוא, ככל הנראה, כיון שמפוזרים מענות הקודש על פני כמה וכמה מקומות שונים, ועד עתה לא נמצא להם גואל שילקטם לפונדק אחד.

צורך זה באנו למלאות בליקוטים אלו. קדמו לליקוט שלפנינו "ליקוט מענות קודש – תשמ"ב", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ג", "ליקוט מענות קודש – תשד"מ", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ה", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ו", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ז", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ח", "ליקוט מענות קודש – תשמ"ט", "ליקוט מענות קודש – תש"נ", "ליקוט מענות קודש – תנש"א", ו"ליקוט מענות קודש – תשנ"ב",

ובתכניתנו להוציא ליקוטים נוספים מסוג זה, להרוות צמאון אנ"ש והתמימים.

*

תודתנו נתונה לכל אלו שהואילו למסור את מענות הקודש שבידם לפרסום בליקוט זה, וזכות הרבים תלוי' בהם.

במיוחד תודתנו נתונה למערכת אפליקציית "מפתח" על עזרתם.

וכאן המקום לבקש בבקשה כפולה ומכופלת מכל מי שיש בידו מענות קודש שטרם פורסמו, למוסרם לידי המערכת על מנת לפרסמם בליקוטים יבואו, ויהיו בזה ממזכי הרבים.

כתובת הדוא"ל של המערכת: likkutkatyak@gmail.com.

*

ויהי רצון שיחוס וירחם השי"ת עלינו, ונזכה להתראות עם כ"ק אדמו"ר שליט"א תיכף ומיד ממש, ותחזינה עינינו בהתפשטות מלכותו על כל באי עולם, תיכף ומיד ממש!

מערכת "ליקוט כתבי יד קודש"

ערב יום הבהיר ראש חודש כסלו, ה'תשפ"א
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר שליט"א
ברוקלין, נ"י.

Tel.: MYachok 3-7251
President 8-4270

TZEIREI AGUDAS CHABAD

LUBAVITCH YOUTH ORGANIZATION

Under the Auspices of
The Lubavitcher Rabbi שליט"א

Central Office לעזרת התפילות

770 EASTERN PARKWAY - BROOKLYN 13, N. Y.

צעירי אגודת חב"ד

חברת נשיאות

כ"ק אדמו"ר שליט"א מליובאוויטש

ב"ה ג' פ' לך לך תשמ"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א

מצו"ב ב' מודעות שנמסר אתמול לילה להרג"ב שי'
יעקבסאן שידפוס בשבוע זו בהאלגעמיינער זשורנאל
שנסדר ע"י הרי"ל שי' אלטיין.

דוד ראסקין
משה פסח גאלדמאן

ו' תשרי
א' תשרי

לקמון מענה טו

התשובות ש"פ וינס הביא ב"ה (אנכי) סליכא פ"י"י ו"ה"ם וינס רב, וי
 לוינה ינס יפה הוואר", ש"ס ון טראד עצמו כו" אפר הקב"ה כו" אני סגור בר
 אה הרוב, סיד והיא אפר אדיניו וכו'.

והקשה ע"ז, כהו הדמיון דאסה שוכפר לדוב דוקא, ומה שפירש ההרז"ו
 בביר ע"ה, ז (ספר"א רפ"א) ס"אארז יש לו כושה פנים והרוב אן לו כושה
 פנים" וכן אסה שוכפר "הקידה פויג" - אינו כובן בפסק"ם להבן חסס לכה"א,
 סררי הבן חסס עדיין לא לפד סררי"א, ואפילו אם נאמר טראה דוב-הרז"ו ראה
 על הרוב פניו לו כושה פנים.

ואדרבה: כהוב ספרקי אכזה וכו"ע "עז'כנסר", סנסר וקא דוב) יש לו
 עזיה פנים, חיפן סנוסה פנים - דמיו"ז הו"ל לרש"י לומר "אני כברה בר אה
 הנבר".

ואולי יש לבאר זה (כדוע טביא הדמיון דובו דוקא), ע"ס פרש"י עה"ס
 ננה ז, סז) "וינסגור ה" בעדו": הבין עליו שלא סברות, הקיף התיבה דובים
 ואריות והיו הורגים בהם".

דבזה שרש"י הביא תהלה "דובים" ואח"כ "אריות" (ובפרט שבמדרש ב"ר
 ודמיוכאן יא בהם "דובים" וזהו הוספה רש"י אף שהבן חסס כבין לכאורה
 ונספס "אשרי הוא נבור יותר סדוב" ופרש ע"ז ז' סכ"ה: אכזה ושו"ע ספס
 "נבור כו" (וארזי סורף - פרש"י עה"ס ויחזי סת, ס" - כובן סהדוב יש לו
 עולה על נבור הארז כו" וכו" וזה האמת - הענין דעזיה פנים, סהוב
 כובן ירסה לפני הארז וכו' וזהו נבור סנסר וזהרוב סנס, וזהו חסס
 דאשרי ס"י פניו.

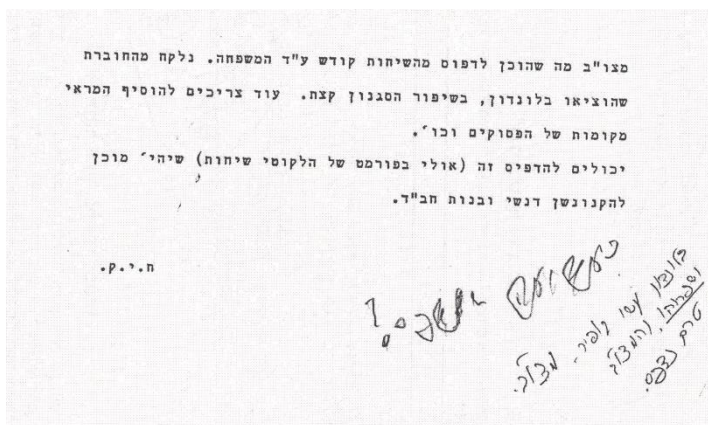
והנה"ה אכזה סוכפ"ה וזהו ס"י וכן ס"י ון אהה "דובים".

ססס זה דוב" ע"ס סוכפ"ה וזהו פרש"י עה"ס וינס רב, ז' וכו'
 נבוא" דפו סוכפ"ה ר"י וינסגור" וסרר סכאן סאין הלום כדא דברים סוכפ"ה.
 והקשה ע"ז ו"ו אדמו"ר סררי"ו וינס לא פויגס רש"י זה היו הדברים
 יום סוכפ"ה ר"י ו"ס אריות".

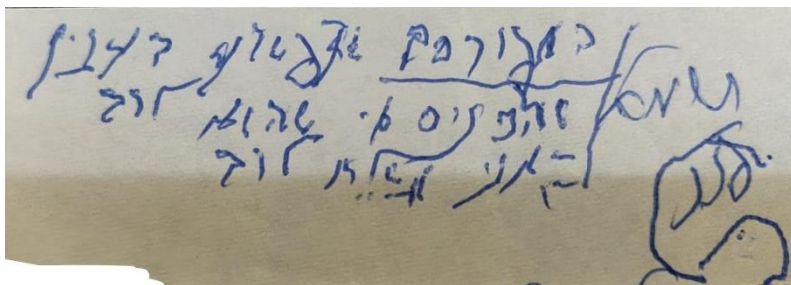
ה"פ
 ה"פ
 ה"פ
 ה"פ
 ה"פ

לקמן מענה נ (1)

מענות קודש - ה'תשמ"א

לקמן מענה קסה

לקמן מענה רסב

מענות קודש - ה'תשמ"א

א

[ד' תשרי, צום גדלי (נדחה)]

מענה לר' שלום דובער לויין בקשר לסי' "אגרות-קודש אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצמח צדק" שבעריכתו (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' לו):

הרש"ב שי' לויין

כיון שהצליח (הן בעצם ההו"ל וגם בהזריזות) באגה"ק דאדה"ז – הזמ"ג ומסוגל

זיך אַרײַנוואַרפֿען בהו"ל דמאמרי אדה"ז הקצרים בכמות, כמדובר מאז

ולבש"ט ולברך על המוגמר בקרוב.

[וראה לקמן מענות: ב, יד, כא, לו, צח, קז, קכ, קכא, קנא].

ב

[תחלת תשרי]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה א) להו"ל את מאמרי אדה"ז הקצרים (מצילום כתי"ק – סי' "תולדות חב"ד ברוסיא הצארית" ע' עב. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ס):

[1] במכתבו שאל ע"פ איזה סדר לסדר את המאמרים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ע"ס פסוקי התורה אח"כ מחז"ל וכיו"ב

[2] במכתבו כתב: "רשימת המאמרים כבר מוכנה – פחות או יותר, ואני עובד כעת – יחד עם הר"י שי' וילהלם – על הכנתם לדפוס. העריכה תקח ודאי כמה חדשים עבודה, אך לא אוכל לתת על זה מועד מדויק".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "ודאי כמה חדשים עבודה", וכתב:

!?!

[3] במכתבו כתב: "דבר נוסף שאני משתדל בו הוא נסיון בירור תאריך המאמרים; ואף שלא יודפסו המאמרים ע"ס השנים, מ"מ נחוץ לברר תאריכם א) כדי לא להדפיס דרושים אלו שידוע שנאמרו לאחר פטרבורג (ונדפסים בספרי תקס"ב ואילך). ב) כי זה מוסיף לפעמים בהבנת המשך הדרושים. בבירור זה השקעתי זמן רב, וכתבתי בזה סדרת מאמרים ב"הערות וביאורים" (אהלי תורה)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "בירור תאריך המאמרים", וכתב:

ספק גדול אם יוכל לברר (כנראה שהמעתיקים לא דייקו בזה כלל)

ג

[תחלת תשרי]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דוא"ו תשרי (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון חג הסוכות תשמ"א (גליון קעח))]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

עשי"ת, קירוב המאור אל הניצוץ.

אזכיר עה"צ.

ד

[וי' תשרי]

מענה לר' יוסף יצחק זלצמן שכתב: "בנוגע להצעה שהייתה לנו מצא"ח טורונטו ע"י ר' זלמן אהרון גראסבוים שיח' להתעסק בהפצה עם יהדות יוצאי רוסי". דברנו עם כמה ידידים וכולם אומרים שזו הצעה טובה וגם אנו מרוצים מן ההצעה. והננו שואלים אם לקבל ההצעה של טורונטו

ומבקשים את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצליח בהפצת היהדות והמעיינות" (תשורה יוזביץ כ"ה מרחשון תשע"ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "דברנו עם כמה ידידים וכולם אומרים שזו הצעה טובה וגם אנו מרוצים מן ההצעה", וסימן בחץ את התיבות: "לקבל ההצעה של טורונטו", וכתב:

אזכיר עה"צ.

ה

[תשרי]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דחג הסוכות (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שמע"צ-שמח"ת תשמ"א (גליון קעט)); (2) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דש"פ נח (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ לך תשמ"א (גליון קפב))]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לזמן שמחתנו (לשון רבים) דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

ו

[תשרי]

מענה לר' שלום דובער וואלף שכתב – בצירוף לעלי-הגהה דהודעה לתקשורת בהמשך לשיחות יום ג' וליל ד' דחול המועד סוכות: "רצו"ב שתי ידיעות, שהכין הר"ט. בלוי ותקתק ר' חנוך שי' [גליצנשטיין]. תמצית מהדברים העברתי כבר לרדיו לאחר השיחה, ומשום מה לא הכניסו זאת. והבוקר העברתי עוד הפעם לרדיו. בעוד מספר שעות הנני רוצה להעביר זאת באופן מילולי כפי הרצו"ב". בשתי הידיעות הובאו דברי כ"ק אדמו"ר שליט"א בנושאים: שלימות הארץ, שלימות העם, "שמחת בית השואבה", שלילת הטעות ד"אתחלתא דגאולה" (כ"ק אדמו"ר שליט"א

מחק ענין זה, וכן ביטויים חריפים בשאר הנושאים), וייסוד "צבאות השם" (מצילום כתי"ק – ס' "דובר שלום" ע' 187):

פשוט שכוונת השידורים (והפרסום בכלל) היא: (1) שיפור **ותיקון** דהנ"ל, (2) שזהו **דורש זהירות** שלא להכניס הצד שכנגד לנצחנות מלחמה וכיו"ב, (3) לא לעורר התנגדות דחוגים המסכימים לתיקון זה אבל מחולקים עם כו' בענין אחר, ע"י שיצרפו ג"ז לדרישת התיקון מובן ג"כ שהכתיבה צ"ל באופן שיהי' סיכוי שידפיסוהו. וק"ל.

[בקשר ל"צבאות השם" – ראה גם לקמן מענות: ט, טו, לד, מה, מו, מז, קג, קד, קיא, קלד, קנט, קסט].

ז

[תשרי]

מענה לר' יצחק זאב הלוי וולפא על שאלתו – בקשר להמבואר ש"אין טוענין למסית" (סנהדרין כט, א), "וחילופיהן במסית דמושיבין זקן או אכזרין" (שם לו, ב) – דלכאורה, כיצד נותנים לו דין "מסית" לפני גמר הדין, ויתרה מזו לפני התחלת דינו. וכתב ששאל זאת מכמה גדולים בתורה ולא הי' להם תשובה (לקו"ש חיי"ט ע' 488. "בית משיח" גליון 91):

להעיר מרמב"ם סנה' יא, ה: שמטעין את העם – **וספק (וכו"כ ספקות) דפקו"נ (דרבים וכלל – נגד דיחיד) לחומרא. ולא עוד ומוסיף דהנ"ל הוא (1) רחמים הוא (2) בעולם והרי לאחכ"ז צ"ל ודרשת וחקרת היטב גו'. וי"ל ביאור נוסף ע"פ הרמב"ן שופטים יט, יט. ועוד.**

ח

[תשרי]

ממענה לא' שכתב ע"ד השתדלות מסויימת עבור א' המוסדות (ס' "מקדש מלך" ח"א ע' 87):

כמובן **(וכהפס"ד בשו"ע)** אין לעשות כזה ברבים, אבל בהזדמנות המתאימה, בל"נ, אכתוב (ותועלת – שמענה לי בכתב מחייב יותר, וק"ל).

ט

[שלהי תשרי]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על טיוטת טופס שהכינו בקשר למבצע "צבאות השם" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם):

תאריך בהנ"ל**תשרי התשמ"א,****שנת הקהל****להשמיט והשיב גו'****נייר מיוחד כמדובר**

י

[שלהי תשרי]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא על מכתבו בו כתב בארוכה ע"ד כמה מאורעות בלתי-רגילים שאירעו לו במהלך החודש האחרון בעת שהותו בחצרות קדשנו (שכמעט ונטבע ר"ל, ושנעצר על לא עוול בכפו), וכתב שאינו מבין את פשר המאורעות, ומבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א שיסביר לו את פשרם ("כפר חב"ד" גליון 92. תשורה הלפרין כ"ד סיון תשע"ח):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת מה שכתב שאינו מבין את פשר המאורעות, וכתב:

שאלני מלפני כו"כ זמן מתי יחזור לאה"ק – וענייתו ברור לפני התחלת שנת הלימודים.

וכהנ"ל קרה לאח"ז בחול.

כיון שכבר נשארו כאן – ימשיך כאן ככל הדרוש עתה. ויתהפך אי הציות לזכיות ממש.

ויסיח דעת מהמאורעות הנ"ל לגמרי.

וילך מחיל אל חיל בגו"ר ובשמחה וט"ל.

חשאי

יא

[שלהי תשרי]

ממענה לא' שכתב שבתו לומדת במוסד חינוך חרדי, ורוצה להעבירה באמצע שנת הלימודים למוסד חינוך אחר (ס' "היכל מנחם" ח"ג ע' קסז):

ח"ו, כ"א לאחרי שנת הלימודים, יתבוננו הצורך בזה.

יב

[תחלת תשמ"א]

מענה להחתן הת' מנחם מענדל קרינסקי ובי"ג מרים יוכבד טורנער שכתבו: "הננו להודיע שנקבע הזמן להווארט שלנו ליום א', ב' מרחשון, הבע"ל, ותתקיים זה כאן בקראון הייטס. כן חושבים אנו לקבוע זמן החתונה ליום ג', ראש חודש שבט (אור לבי שבט) הבע"ל בשיקאגא. ושואלים אנו אם נכון הזמן הנ"ל ומבקשים אנו ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א בכל" (מצילום כתי"ק – תשורה ראסקין אדר"ח אד"ש תשע"א):

[1] סימן שני קווים תחת התיבות "כאן בקראון הייטס".

[2] מחק את התיבות "ושואלים אנו אם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "נכון הזמן הנ"ל", וכתב:

ויהא כהנ"ל בשטומו"צ

אזכיר עה"צ

יג

[אדר"ח מרחשון]

מענה לא' שהיגר לאחרונה מרוסיה על מכתבו בו כתב ע"ד מצבו. במכתבו ביקש פתק המלצה מכ"ק אדמו"ר שליט"א להנהלת "שמ"ר" לעוררם לעזור לו; וכמו"כ כתב שבעת שהותו בארצה"ב בזבו את כל כספו, ולא נשאר בידו כסף עבור הצטרכויותיו (מצילום כתי"ק – תשורה ווילענסקי י"ד כסלו תש"פ):

לכתוב מכאן ל"שמיר" שיעזרו כפי יכולתם להפונים אליהם – אינו רגיל כלל (כמובן – שה"ז תפקידם) (1)

מצו"ב להוצאתו. (2)

יד

[ג' מרחשון]

מענה לר' שלום דובער לויין על דו"ח שכתב – בקשר למאמרי אדה"ז הקצרים (ראה לעיל מענה א) שמתעסק בהכנתם לדפוס (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע"ס):

[1] על כללות הדו"ח, כתב:

נת ות"ח

ות"ח על הבשו"ט – ומי שיש לו מנה רוצה כו'

לשלימות הס' כדאי להכניס גם הנדפס במא"ש, בונה ירושלים.

[2] במכתבו כתב: "סיימתי היום עריכה ראשונה של מאמרי אדה"ז הקצרים – על מארוז"ל, וענינים (ע"ס א"ב של הערכים)", וכתב שעדיין צריך לערוך את המאמרים על: פסוקים, זהר, תפלה וכו'.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "זהר", וכתב:

לכאורה שייך למחלקת מרז"ל.

טו

[ד' מרחשון]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על מכתבם – בקשר למבצע "צבאות השם": "מצו"ב ב' מודעות שנמסר אתמול לילה להרג"ב שיי יעקבסאן שידפיס בשבוע זו בהאלגעמיינער זשורנאל שנסדר ע"י הרי"ל שיי אלטיין" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

ויה"ר שיהא בהצלחה

טז

[תחלת מרחשון]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דש"פ וירא (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ חיי שרה תשמ"א (גליון קפד))]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בתחלת תקופת ויעקב הלך לדרכו גו'

דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

יז

[ג' מרחשון]

מענה לר' שלום דובער הלוי וולפא שכתב – בקשר לספרו "דעת תורה בעניני המצב בארץ הקודש": "בע"ה אם יהיו עתותי בידי אשתדל להשלים השלמות ותיקונים לספר דעת תורה" (תשורה שפיצר כ"ב אד"ש תש"ס):

ונכון

יח

[י"א מרחשון]

מענה לר' יהושע מונדשיין על מכתבו (להמזכיר רחמ"א חדקוב) בקשר לס' "תורת חב"ד – ביבליוגרפיי" על ס' התניא, שמתעסק בעריכתו (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ד מני"א תשע"ג):

[1] במכתבו כתב: "אפילו אם מצדי הי' הכל גמור ומושלם, הרי גם אז חסרים לי עדיין כו"כ דפוסים (שרשמתי את פרטיהם לר' בנימין שי' קליין). ולפני שבועות רבים הודיעני כב' בטלפון כי נדפסו ג' תניא'ס בכינע, ועוד א' בפראג וכו', ומה ביכלתי לעשות עם אינפורמציה זו, הרי עד עצם היום הזה לא זכיתי לראותם, וכיצד ארשם? ובקשתי מר'

בנימין הנ"ל שיבקשו מהמו"ל שבכל אתר ואתר מהנקובים הנ"ל, שיעבירו אלי את התניא'ס החסרים, ואזי בוודאי יזורז הענין".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובשני קווים קטע זה, וכתב:

עכ"פ להתדבר מכאן ולהבא ברור – (ע"י הרב ד"ר שי')

[2] על ענין מסויים שכתב, כתב:

לא בעד כל המאמר? לברר ולפעול בהתאם

[3] במכתבו כתב: "פנו אלי מ"האנציקלופדיה העברית" בבקשה לעדכן את הערך "חב"ד" שבאנציקלופדי הנ"ל, מה שנתחדש ונשתנה בתקופת עשרים השנים (בערך) שעברו מאז כתיבת הערך הנ"ל. אקווה שכבי יוכל להיות לי לעזר ע"י שיודיעני (או יעביר בקשתי למי שמטפל בזה) את הפרטים דלהלן", וציין כמה שאלות בקשר למוסדות חב"ד ברחבי תבל.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "להיות לי לעזר כו'", וציין: (3) [וראה לקמן מענות: כד, עד, ריג, רמד].

יט

[ט"ז מרחשון]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן על מכתבו בו הציע לשכור איש השייך לחוג אחר (שיש לו נסיון בדבר) שיאסוף קופות צדקה של "כולל חב"ד" בשכונות שמחוץ לקראונהייטס (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 264):

באם אין חשש שלאחר זמן יבקשוהו מהחוג שהוא שייך אליהם שיעבוד לטובת מוסדותיהם.

כ

[מרחשון]

מענה לחתן שכלתו היא בת כהן (לקו"ש חכ"ד ע' 462. סי' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 50):

יהא בקי בתוכן (ולא בתיבות) מסכת א' (הקטנות).

כא

[מרחשון]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בקשר להתעסקותו בהכנת מאמרי אדה"ז הקצרים (ראה לעיל מענה א) – שברצונו לדחות את עריכת הבטאון "יגדיל תורה" עד לסיום עריכת המאמרים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע"ס):

אינו ענין ובפרט – שהמדובר בחוברת הא' דהשנה.

כב

[מרחשון]

מענה לא' התמימים שכתב: "הננו להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א שהווארט שלי עבי"ג . . . יתקיים אי"ה ביום השלישי כ"ה חשון כאן בקראון הייטס. ואבקש את ברכת והסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "כאן בקראון הייטס", וכתב:

ויהא בשעטומ"צ

אזכיר עה"צ

כג

[כ"ף מרחשון]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון ששאל האם להדפיס את ההערות וציונים שלו ללוח "היום יום" – שפירסם בזמן האחרון בקובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון – וצירף דף אחד לדוגמא, בו הערות ע"ד הקשר שבין כמה מהפתגמים לבין הימים בהם מופיעים, מיוסד על השיעור חומש וכיו"ב (יומן הנמען שי'):

כשיהי' חלק חשוב גם בכמות (מספר ע') כדאי הדבר כפשוט

[וראה לקמן מענות: עב, קמ, קעז, רמה].

כד

[כ"ד מרחשון]

מענה להרב דוד ראסקין על מכתבו (להמזכיר רחמ"א חדקוב) – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה יח) לנהל את ההתדברות בקשר לסי' תורת חב"ד – ביבליוגרפיי" באמצעותו. במכתבו כתב ע"ד ההתדברות עם ר' יהושע מונדשיין ע"י הטלפון, וע"ד השתדלותו בהשגת ומשלוח מהדורות ספרי התניא שמבקש, ופרטי מוסדות חב"ד ברחבי תבל (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ד מנ"א תשע"ג):

לבקש הכותב שי' שבעוד כשבוע לערך יטלפנו עוה"פ וכו'

כה

[כ"ח מרחשון]

מענה לר' יוסף יצחק זלצמן על דו"ח שכתב – ע"ד נסיעתו לטורונטו עבור ההכנות לנסיעתו בשליחות לשם (ראה לעיל מענה ד), חזרת זוגתו ובתם מבית הרפואה לאחר הלידה בשטומו"צ, וקבלת ה"גרין קארד" (תשורה יוזביץ כ"ה מרחשון תשע"ח):

ות"ח על הבשו"ט, כן יבש"ט תכה"י, אזכיר עה"צ.

כו

[לאחר ש"פ תולדות, ער"ח כסלו (1)]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ תולדות:

"בהשיחה (מצו"ב) נאמר שכדאי לחדש עוה"פ (או לחזק) המנהג שהובא באחרונים, שילדים וילדות מחלקים צדקה בימי חנוכה.

במגן אברהם ריש הלי' חנוכה (הועתק בדברי נחמ"י – השלמה לשו"ע אדה"ז סו"ס עת"ר) כתוב שבחנוכה "נוהגין הנערים העניים לסבב על הפתחים כו... היינו לקבל צדקה (ולא לחלקו).

[מצו"ב מה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על זה מאז"]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה לאבקאווסקי
כ"ט כסלו תש"ס. ליקוט כתי"ק חנוכה ע' 12):

כמדומה הזכרתי בהתועדות שכבר דובר בזה

להעתיק בהערה האריכות שבס' המנהגים (לקו"ש)

"אחרונים" – נוסף על הציון [במגן אברהם כו'] להוסיף – ציון למנהג
שהת' נהגו להביא להמלמדים שלהם (משכורתם? דמי חנוכה?) בימי
חנוכה ולכן נקראו . . . [לברר בדיוק אצל הרח"ל שי' – ע"פ המלון
דוויינריך ריבקין? וכן המקור (פוקס? . . .)

מהיר

ומחק את מה שכתבו: "מצו"ב מה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על זה
מאז" (על התיבות "כ"ק אדמו"ר שליט"א" לא סימן קו מחיקה, אלא
סימן עיגול מסביב).

כז

[לאחר ש"פ תולדות, ערי"ח כסלו (2)]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" שכתבו – בהמשך להמענה שקיבלו על
שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ תולדות:

"מצו"ב קטע מהשיחה ע"ד הקשר דתינוקות וצדקה בחנוכה – כפי
שסדרנו ע"פ מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצו"ב העתק).

הס' חמדת ימים ומ"ש שם (נעתק בהערה ומצו"ב) – נעתק בסי"ידישע
געלט"י למר יצחק ריבקינד ע' 105 (מצו"ב). [בהגהת השיחה מחק כ"ק
אדמו"ר שליט"א את ציון הספר "חמדת ימים"].

בנוגע למ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א "ולכן נקראו . . .". – לא מצאנו בסי'
הני"ל".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה לאבקאווסקי
כ"ט כסלו תש"ס. ליקוט כתי"ק חנוכה ע' 12):

על מה שכתבו: "מצו"ב קטע מהשיחה" – סימן בעיגול את מה שכתבו
"מצו"ב", וכתב:

להחזיר

כדאי לברר בס' חנוכת הבית (שהוזכר במג"א)

כח

[לאחר ש"פ תולדות, ער"ח כסלו]

מענה לר' יוסף וואלדמאן על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ תולדות: "בההתועדות דשבת מברכים ביאר כ"ק אד"ש את מאמר הזהר על הפסוק ויגדלו הנערים, שזה היה גם ברוחניות, דאברהם גרים לון לאתגדלא וכו', ושהוא הצליח בזה יותר מיצחק לפי שאליו היה ההבטחה כי ידעתיו למען אשר יצוה וגו'. לכאורה לפי זה צריכים להבין למה קצר הקב"ה ה' שנים משנותיו כדי שלא יראה את עשו יוצא לתרבות רעה – הלא אם היה חי אז הוה זכותיה סייע לון לאסגאה" (מצילום כתי"ק – תשורה שפערלין ח' טבת תשע"ה):

ה"ז זכותי דבו"ד – מוגבל – ובפרט כשצריך להתגבר על בחירת המקבל.

ועפ"ז מתורצת קלאץ קושיא (שכמובן איש לא הקשה) דישמעאל משך זמן לא התנהג כדבעי ורק אח"כ עשה תשובה (רש"י כה, ט).

כט

[יום הבהיר ר"ח כסלו]

מענה על דו"ח מהאסיפה שנערכה – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (ע"י המזכיר רחמ"א חדקוב) לערוך "מפתחות" על מאמרי אדה"ז, ושיהי' מוכן ליי"ט כסלו (ס' יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 65):

נת' ות"ח ודבר בעתו – בשנת הקהל, אזכיר עה"צ.

בר"ח כסלו חודש הגאולה וחודש האור, להצלחה רבה מתוך זריזות רבה (כאגה"ק אל המתנדבים בעם בענין הפצת המעיינות – שכאגה"ק דהבעש"ט מביאה כי יבוא שילה).

[וראה לקמן מענות: ל, לא, לב, לג, לד, לה, לו, לט].

ל

[ג' כסלו]

מענה להתעסקים בהכנת מפתחות לספרי אדה"ז על דו"ח (דיום ב' כסלו) מהתקדמות העבודה (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 6-65):

צ"ע אם בקצב כזה יוגמר לזמן המדובר – ובפרט שע"פ טבע – זריזות מתמעטת מזמן לזמן (בהתייגשן הענין).

לא

[ד' כסלו]

מענה להתעסקים בהכנת מפתחות לספרי אדה"ז על דו"ח (דיום ג' כסלו) מהתקדמות העבודה. בראש המכתב ציינו: "יום ג', ג' כסלו, שהוכפל בו כו"י". בהמשך הדו"ח כתבו: "בעזרת השי"ת נוכל לגמור ליום המוגבל" (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 66):

[1] על תאריך המכתב – סימן קו תחת התיבות "יום ג'", ושני קווים תחת התיבות "שהוכפל בו".

[2] על מה שכתבו: "בעזרת השי"ת" – כתב:

באם "ינצלוה" כדבעי למהוי

[3] על מה שכתבו: "נוכל לגמור" – כתב:

הרבה קודם

[4] על מה שכתבו: "ליום המוגבל" – כתב:

מדה והגבלה ודלפני חודש כסלו. ופשוט.

לב

[ה' כסלו]

מענה להתעסקים בהכנת מפתחות לספרי אדה"ז על דו"ח (דיום ד' כסלו) מהתקדמות העבודה (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 66):

אזכיר עה"צ.

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה (בע"פ) אשר את הדו"ח על יום זה יכינו עד בואו למחרת (יום ועש"ק) לחדרו הק'].

לג

[ועש"ק ויצא, ו' כסלו]

מענה להתעסקים בהכנת מפתחות לספרי אדה"ז על דו"ח (דיום ה' כסלו) מהתקדמות העבודה. בין השאר ציינו אשר את הדו"ח מהתקדמות העבודה ביום זה וביום ראשון ימסרו ביחד (סי"יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 66):

ה"ז לא רק יום אחר, אלא גם מנין זמן מחדש (שה"ז לאחר ש"ק)!!

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הוסיף (בע"פ) אשר מאחר שבמוצש"ק משתנים הצירופים של שם אד-ני ומתחיל שבוע חדש – לכן אין לדחות ולחבר את מה שצריך להיעשות בשבוע זה עם מה שצריך להיעשות בשבוע הבא; ואמר, שהוא ממתין לדו"ח עד הדלקת הנרות].

לד

[ועש"ק ויצא, ו' כסלו]

מענה להרב דוד ראסקין על דו"ח מהפעילות במבצע "צבאות השם" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] במכתבו כתב: "הנני בזה להודיע שמטעם צאגו"ח החלטתנו להתעסק ביתר מרץ וכו' במבצע "צבאות ה'", וכבר במשך שבוע זו ניכרים הפעולות, שליום א' בקר כבר הי' נדפס החוברת י"ב [פסוקים ומאמרי חז"ל], וביום ב' הי' נדפס החוברת יותר יפה והדפיסו בראשור יפה, ואתמול ערב נדפס פאוסטער יפה מאד וכבר במשך הלילה הדביקו בשכונות שונות בעיר נ"י. וכן להביא הפאוסטער לת"ת וכו'".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קטע זה, וכתב:

נלקחו ות"ח (2)

[2] על מה שכתב: "ואתמול ערב נדפס פאוסטער יפה מאד", כתב:

נת' ות"ח להחזיר (3)

[3] במכתבו כתב: "ויעזור השי"ת שלא יהי שום מניעות ושיזמין השי"ת מקורים על ההוצאות הגדולות שצריכים על זה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קטע זה, וכתב:

מצו"ב השתתפות י"פ ח"י דולר (5)

לה

[ט' כסלו]

מענה להתעסקים בהכנת מפתחות לספרי אדה"ז שהכניסו את ה"כרטסי" של הערכים, ושאלו האם לשלב את הערכים של כל ספרי אדה"ז יחדיו, או שערכי כל ספר יערכו בנפרד (סי' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 66):

ת"ח ות"ח. לצרף כולם יחד (כמדובר). ובאם נעשו כשיטת המפתחות ללקו"ת ולתו"א (אפי' לערך) ביחד הכל ויהי דבר שלם יותר.

[בהמשך (לאחר ההתועדות דט' כסלו) – הורה כ"ק אדמו"ר שליט"א (בע"פ) שיצרפו להמפתחות גם את הערכים של סי' התניא].

לו

[יו"ד כסלו]

מענה לר' שלום דובער לוינ' ששאל – לאור סיום העריכה הראשונה של המפתחות לספרי אדה"ז (אשר הוא נמנה על המתעסקים בזה) – האם לחזור לעבודתו בעריכת מאמרי אדה"ז הקצרים (ראה לעיל מענה א), או להמשיך בהכנת המפתחות לדפוס (סי' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 67. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ס-סא):

על מה שכתב ע"ד הכנת המפתחות לדפוס, כתב:

ולהגי' היטב בהגהת הפרופס –

יתעסקו בזה וחבריהם שיי' בכל הזריזות וביחד ע"ז בכל הדיוק וה"ז כאילו עוסקים במאמרי אדה"ז – כיון שזהו מפתח גם כפשוטו פתיחת הדלת ללימודם.

אזכיר עה"צ.

לז

[י"א כסלון]

מענה להנהלת ישיבת תו"ת המרכזית בקשר להמצב בא' הסניפים (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

לתו"ת המרכזית

המצב בתו"ת [. .] (יחסי ההנהלה והר"מ והר"י – בפרט) מפורסם מכבר ומאז, לאחרונה נתפרסם רשמית גם חוצה ממש. והחששות פשוטות וק"ל.

ולכן הוכרחתי לצאת מגדרי ולכתוב כהמצו"ב ותקותי שבעוד זמן – תעשה ההנהלה המרכזית כל הדרוש וכו'.

לכאורה תקוה שיתקבלו הצעות שיציעום – באם תהינה ע"י בי"ד של רבני אנ"ש שי' (בראשות הררז"ש שי' דווארקין) שיתן לכל הצדדים לבאר אפריידן זיך פון הארצען וכו'.

לח

[י"א כסלון]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "בנוגע לקביעות החתונה של בתנו עב"ג. החלטנו בהסכם אחי החתן להציע לכ"ק אד"ש התאריכים דלהלן: ח' אדר א', ז' אדר א'. מבקשים החלטת כ"ק אד"ש וברכתו" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בהם):

בכלל – כפי שיתדברו ביניהם, וקדימה [ח' אדר א'].

אזכיר עה"צ.

לט

[ועש"ק וישלח, י"ג כסלו]

מענה להתעסקים בהכנת מפתחות לספרי אדה"ז שהכניסו את עלי-ההגה המלאים כפי שהם מסודרים בדפוס (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 67. והעתקה, באדיבות ר' שניאור זלמן יצחק יהושע שי' חאנין):

ובודאי יזרזו בהגה כדבעי וההו"ל בפו"מ – שזוהי התכלית והשלימות, וזכות אדה"ז תעמוד לכאו"א שי' וב"ב שי' בכל.

אזכיר עה"צ

מהיר

מ

[ועש"ק וישלח, י"ג כסלו]

מענה להנהלת ישיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו על ההודעה ע"ד קבלת רשיון-הכניסה מהממשל המקומי לביאת קבוצת תלמידים השלוחים, וכן כמה שאלות בקשר לישיבה (תשורה מאצקין י"א אלול תשס"ט. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

[1] במכתבם שאלו האם לקרוא לישיבה בשם "ישיבה גדולה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שיקרא בשם ישיבה גדולה".

[2] במכתבם שאלו האם יסעו התלמידים השלוחים לפני חג החנוכה או לאחרי.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כרצון ההורים

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לקמן מענה מב).

מא

[ט"ז כסלו]

מענה לה"ועד להפצת שיחות" בקשר לעלי-ההגהה ("פרופס")
 דהמפתחות לספרי אדה"ז (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 117):

הפרופ דההקדשה

יכניסו גם הכורך שי' כיון שבודאי יזדרז בהכריכה ככל הדרוש.

החשובות דשכר פהנ"ל, כמדובר.

ישתתף כאו"א שי' שלזכותו הוקדש בהו"ל ב \$ 1⁸⁰

חשבון דההדפסה

" דהכריכה

מחיר הס' – 1 \$

מב

[כסלו]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להתי' יונה אבצן על דו"ח מתפוצת העיבודים באנגלית מהשיחות בנושאים כלליים ("Sichos In English Classics" גליון 28); (2) להתי' יונה אבצן שהכניס את העלון "Wellsprings" די"ט כסלו – חנוכה, וכן שיחות ליל שמח"ת ושי"פ וירא בעיבוד אנגלי (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן); (3) להתי' משה חיים לוי על דו"ח מפעילות מוסד "FREE" בקרב יוצאי רוסיא בקשר לחג החנוכה הבע"ל (תשורה לוי' בדרי"ח טבת תשע"ה); (4) להנהלת ישיבת ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו בקשר לקבלת רשיון-הכניסה מהממשל המקומי לביאת קבוצת תלמידים השלוחים (תשורה מאצקין י"א אלול תשס"ט. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה". וראה לעיל מענה מ):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחודש כסלו – הוא חודש הגאולה,

ובימים שבין יו"ד – וי"ט בו.

אזכיר עה"צ.

מג

[כסלו]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שהכניס את החלטת רבני העיר ס. פאולו (יחד עם הרב עובדי' יוסף) לא לערוך חופה וקידושין באם סעודת הנישואין אינה כשרה (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בחודש כסלו – הוא חודש הגאולה,

ובימים שבין י"ט כסלו – וחנוכה.

אזכיר עה"צ.

מד

[כסלו]

מענה להתי' יונה אבצן שהכניס את שיחת י"ט כסלו בעיבוד אנגלי שנערך ע"י השליח ר' יצחק זלמן פוזנר (מצילום כתי"ק. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שיי אבצן וזכות הרבים תלוי' בו) :

ההו"ל?

מה

[כסלו]

מענה בקשר לסמל "צבאות השם" ("התקשרות" גליון עב) :

[1] על כללות הענין, כתב :

כעצת מבינים בזה.

**בכל אופן – התיבה (היחידה) תהיה בעלת משמעות (ופשיטא – ידועה
לכל)**

[2] על ענין ה"כפתורים", כתב :

בהלבושים ימין על שמאל.

מו

[כסלו]

מענה בקשר לטיוטת סמל "צבאות השם" שהכניסו (מצילום כתי"ק – ס' "נלכה באורחותיו" ע' 259) :

[1] על ציור השמש שברקע הסמל, כתב :

ציור השמש וקרני' (שבתוך הה"א) הוא בדיוק דגל יאַפּאַן וצבא שלה.

[2] על הנכתב : "Army Hashem", כתב :

[Army] of [Hashem]

מז

[כסלו]

מענה להנהלת ישיבת תו"ת אשען פארקוויי בקשר לחומר שהו"ל בקשר ל"צבאות השם" והסמל שהפיקו (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 68) :

לברר פסק-דין רב ע"ד נשיאת הסמל בשבת קודש ולהוסיף הוראה שמרו על קדושת העלון. כדאי שיפרסם את ההוצאה לאור ויעורר ברעש וכו' שיעשו עד"ז וכו'.

מח

[כסלו]

מענה בקשר לתכנית המקוה החדשה בשכונת קראונהייטס (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 68):

ובודאי יהי' כ"ז יפה בנוגע לרהיטים, כתלים וכו' (שגם בזה תהי' מהודרת ונאה בערך כל המקואות אשר בעיר). ועוד ועיקר – הזריזות (בהבני' וכו') הכי אפשרית. וזכות הרבים מסייעת.

מט

[כסלו]

מענה לא' מסניפי "צעירי אגודת חב"ד" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון וזכות הרבים תלוי' בו):

הניתוסף בפעולות שלהם עי"ז? הרי צא"ח [..] קיימת והנהלה קיימת (מה שאינה מנהלת כי "פעולות" שלה לא דורשות הנהלה ולא מאמץ ולא עשי' וכו' וד"ל).

נ

[לאחר ש"פ וישב, כ"א כסלו]

מענה ל"יועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ וישב (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל (חלק מהמענה נדפס בתשורה חייקין כ"ד טבת תשס"ה). המענה בשלימותו מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] במכתבם כתבו:

"בהתועדות ש"פ וישב הביא כ"ק אדמו"ר שליט"א פרש"י עה"פ (וישב לט, ו) "ויהי יוסף יפה תואר", ש"כיון שראה עצמו כו' אמר הקב"ה כו' אני מגרה בך את הדוב, מיד ותשא אשת אדוני וגו'".

והקשה ע"ז, מהו הדמיון דאשת פוטיפר לדוב דוקא. ומה שפירש המהרז"ו בב"ר פפ"ד, ז (מפדר"א רפלי"א) ש"הארי יש לו בושת פנים והדוב אין לו בושת פנים" וכן אשת פוטיפר "העיזה פנים" – אינו מובן

בפשש"מ להבן חמש למקרא, שהרי הבן חמש עדיין לא למד פדר"א, ואפילו אם נאמר שראה דוב – הרי לא ראה על הדוב שאין לו בושת פנים.

ואדרבה: כתוב בפרקי אבות ובשו"ע "עז כנמר", שנמר (ולא דוב) יש לו עזות פנים, היפך מבושת פנים – שעפ"י הו"ל לרש"י לומר "אני מגרה בך את הנמך".

ואולי יש לבאר זה (מדוע מביא הדמיון דדוב דוקא) ע"פ פרש"י עה"פ (נח ז, טז) "ויסגור ה' בעדו": "הגין עליו שלא שברוה, הקיף התיבה דובים ואריות והיו הורגים בהם".

דמזה שרש"י הביא תחלה "דובים" ואח"כ "אריות" (ובפרט שבמדרש (ב"ר ותנחומא) לא כתב "דובים" וזוהי הוספת רש"י – אף שהבן חמש מבין לכאורה מעצמו שארי הוא גבור יותר מדוב (וארי טורף – פרש"י עה"פ ויחי מת, ט)) [ובפרט ע"פ מ"ש בפרקי אבות וש"ע שם: "גבור כארי" – מובן שהדוב יש לו מעלה על גבורת הארי שיעמוד לשמור את התיבה – והוא הענין דעזות פנים, שהוא מוכן ללכת לפני הארי (אף שהארי גבור יותר ממנו) ולהרוג בהם, ולא לחכות להארי שילך לפניו.

ומכיון שאשת פוטיפר נהגה בעזות, לכן מדמין אותה ל"דוב"."

על מה שכתבו: "ואולי יש לבאר זה (מדוע מביא הדמיון דדוב דוקא) ע"פ פרש"י עה"פ (נח ז, טז) "ויסגור ה' בעדו": "הגין עליו שלא שברוה, הקיף התיבה דובים ואריות והיו הורגים בהם" – סימן בעיגול את התיבות "ע"פ פרש"י", וכתב:

הרי הקושיא היא גם שם !!

[2] במכתבם כתבו:

"בהשיחה דובר ג"כ בנוגע להחלומות, שפרש"י עה"פ (וישב לו, י) "הבוא נבוא" (לפי פירוש הב'): "רבותינו למדו מכאן שאין חלום בלא דברים בטלים".

והקשה ע"ז כ"ק אדמו"ר שליט"א, מדוע לא פירש רש"י מה היו הדברים בטלים בהחלום ד"מאלמים אלומים".

ואולי יש לבאר זה: לפני החלום ד"מאלמים אלומים גוי" בפסוק ד' כתוב "וישנאו אותו" ובפסוק ה' "ויסיפו עוד שנא אותו וגוי", ובפסוק ח' ג"כ אומר לשון שנאה.

ובמילא, אח"כ כשסיפר יוסף את החלום לאחיו, ששנאו אותו – לא האמינו כלל לחלומותיו. ולכן אין מקום לרש"י לפרש כאן שהחלום יש בו דברים בטלים – שהרי הם לא האמינו בכל החלום.

אבל אח"כ כשסיפר יוסף את החלום השני לאביו (ג"כ), "ויספר אל אביו", אז רצה אביו לעשות שלום בינו לבין אחיו, ולכן כותב רש"י ש"רבותינו למדו מכאן שאין חלום בלא דברים בטלים, ויעקב נתכוין להוציא הדבר מלב בניו שלא יקנאוהו כו", בכדי לעשות שלום ביניהם.

ומה שכי' רש"י כלל ש"אין חלום בלא דברים בטלים" – מצינו גם בחלום הראשון שהיו בו דברים בטלים: בחלום נאמר "והנה אנחנו מאלמים אלומים", שזה כולל, בפשטות, גם את בנימין, ואילו בפועל השתחוו לפניו (בפעם הראשונה) רק עשר שבטים, ולא בנימין שלא הלך עמהם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כדרכם – לקלאץ קושיא אין שמים לב כלל!!

באם נמצאו דב"ט גם בחלום הא' – למה לא אמרו לו זה אחיו?! מהו התירוץ להדעה שאין דב"ט? ועוד

נא

[ועש"ק מקץ, כ"ז כסלו, ג' דחנוכה]

מענה לר' יהושע יוזביץ שכתב – בקשר ל"מסיבת תה" שעורך בשכונת קראונהייטס לטובת ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק שבניהולו: "אודות המסיבת "תה" שעומד להתקיים בע"ה ביום שני בערב ז' דחנוכה בבית ר' שמואל מלמד ש"י, שואל אני באם אפשר לקבל כמה מילים של עידוד להמסיבה הנ"ל, וכן להשתמש בה גם אחרי זה. אני מצרף כאן מכתב של כ"ק אדמו"ר שליט"א מחנוכה תשי"ב, וכן העתק של מכתב שכתב מלפני שנים לקבוצה של שלוחים שנסעו ללמוד בישיבת תורת-אמת" (סי' "תורת אמת" ע' 10-409):

[1] על מה שכתב: "שואל אני באם אפשר לקבל כמה מילים של עידוד להמסיבה הנ"ל, וכן להשתמש בה גם אחרי זה", כתב:

הרי קיבל השטרות לתכלית זו

[2] על מה שכתב: "אני מצרף כאן מכתב שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א כו", כתב:

באם אכתוב מכ' ל"תה" דמוסדות חב"ד (וכאו"א חשוב בפני עצמו כו') אז כו'

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לקמן מענה נג).

נב

[לאחר ש"פ מקץ, כ"ח כסלו, ד' דחנוכה]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ מקץ: "בהשיחה דש"פ מקץ נתבאר בפרש"י וישב (לו, יו"ד ד"ה הבוא נבוא) שגם לפי פירוש הראשון של רש"י אפשר להיות דברים בטלים דחלום (אמיתי). ומה שמחדש ב"ורבותינו למדו" הוא – שבכל חלום מוכרח להיות דב"ט, "שאין חלום בלא דב"ט". לא תפסנו. . " (מצילום כתי"ק – "צדי"ק למלך" חוברת ז ע' 385):

[1] במכתבם כתבו: "א) מכיון שגם לפי פירוש הראשון אפשר להיות בחלום דב"ט – למה צריך רש"י לומר "והוא לא הי' יודע שהדברים מגיעין לבלהה", הרי אפ"ל שפרט זה (ירח) הוא דב"ט?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אצל בן ה' פשוט, שבאם אפ"ל חלום בלא דב"ט ה"ז אצל בן זקונים דיעקב

[2] במכתבם כתבו: "ב) איך הוא הלימוד מכאן שבחלום מוכרח להיות דב"ט – והרי גם כשנאמר שירח קאי על רחל ולא על בלהה, מוכח מכאן רק שבחלום אפשר להיות דב"ט, ואיך למדו מכאן שבחלום מוכרח להיות דב"ט?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ע"פ הנ"ל

נג

[שלהי כסלו]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לר' יהושע יוזביץ על מכתבו בקשר ל"מסיבת תה" שעורך בשכונת קראונהייטס לטובת ישיבת "תורת אמת" בירושלים עיה"ק (ס' "תורת אמת" ע' 10-409. וראה לעיל מענה נא); (2) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דש"פ מקץ (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ ויגש תשמ"א (גליון קצ)); (3) להתי' משה חיים לוין שהכניס עותק של חוברת "י"ב פסוקים ומאמרי חז"ל" בתרגום לרוסית שהו"ל (תשורה לוין בדרי"ח טבת תשע"ה)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו – בשנת הקהל

ובימי חנוכה דענינם מוסיף והולך ואור ולהמשיך זה בכל ימות השנה.

אזכיר עה"צ.

נד

[שלהי כסלו]

מענה לנשים המשתתפות בהתועדות י"ט כסלו בעיר פטרופוליס ברזיל על מכתבן בו ברכות ואיחולים (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 412):

וכל המברך מתברך בברכתו של הקב"ה וכו'

נה

[שלהי כסלו]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני מנהל ישיבת "מחנה ישראל" בפטרופוליס ברזיל (ס' "ישיבה של מעלה" ע' 3-412):

[1] במכתבו כתב – בקשר למכללה לבנות שנסגרה מפני הקשיים בשנה הקודמת: "אנו מצידנו למרות הקשיים הידועים חושבים לחדש המכללה לקראת שנת הלימודים החדשה בעזהשי"ת אפילו עם רק כיתה או שתי כיתות. אמנם השאלה באם זה לא יגרום בעיות מבחינת כספים

להתפתחות הישיבה, דברים שח"ו עלולים להחליש הפעולות בישיבה. לכן הנני מבקש הוראה מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם נעשה? ובאם כן ברכתו הקדושה להצלחה בכל זה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "לחדש המכללה לקראת שנת הלימודים החדשה בעזהש"ת".

[2] על כללות המכתב (בו בקשות ברכה וכמה שאלות בקשר להמוסדות), כתב:

מכתב ופדיון נפש נתקבלו ויבשרו טוב.

בכ"ז בהתייעצות בעסקנים ידידים שבארה"ק.

מצו"ב לצדקה שם.

נו

[תחלת טבת]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דש"פ ויגש (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ ויחי תשמ"א (גליון קצא)); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד מסיבת "צאתכם לשלום" לקבוצת התלמידים השלוחים לישיבה גדולה ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו, ועל הנסיעה לשדה-התעופה ללוותם (תשורה מאצקין י"א אלול תשס"ט. וראה לקמן מענה ס); (3) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית בקשר ל"מלוה מלכה" השנתית שלהם שתתקיים במוצש"ק שמות (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד". וראה לקמן מענה נח):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו – בשנת הקהל

ובסמיכות לימי חנוכה דענינם מוסיף והולך ואור ולהמשיך זה בכל ימות השנה.

אזכיר עה"צ.

נז

[ב' טבת, זאת חנוכה]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב: "הר"י ש"י העכט רוצה ללכת אתי מחר לפה"צ לר"י ברנשטיין ב"כ של משולם ריקליס שעושה עכשיו סרט (Movie) מספרו של ה' חיים ש"י פאטאק The Chosen. הוא מקוה שנוכל להכניס מוסדינו שבאה"ק לרשימת מוסדות שיהנו מההכנסה של ערב ההצגה הראשונה המיועד למוסדות באה"ק. פרטים טרם ידועים; אבל אנו מקווים שהדבר יכול להיות בצורה כזו שזה לא יגרום ח"ו אי נעימויות ל"חב"ד" (מצילום כתי"ק – סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 104):

[1] על מה שכתב: "הוא מקוה שנוכל להכניס מוסדינו שבאה"ק לרשימת מוסדות שיהנו מההכנסה של ערב ההצגה הראשונה המיועד למוסדות באה"ק", כתב:

אין ענינו – דחב"ד להשתתף ב[הצגה הראשונה] כהנ"ל כפשוטו אפילו כשמסלמים עבור זה (1)

[2] על מה שכתב: "פרטים טרם ידועים; אבל אנו מקווים שהדבר יכול להיות בצורה כזו שזה לא יגרום ח"ו אי נעימויות ל"חב"ד" – סימן בעיגול תיבת "אנו", וכתב:

לא יהי' להם כל דעה בזה כפשוטו (2)

נח

[ועש"ק ויגש, ה' טבת]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על מכתבם בקשר ל"מלוה מלכה" השנתית שלהם שתתקיים במוצש"ק שמות (מהעתקה). המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי' בהם):

מצו"ב השתתפות

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף: (1) 20 דולר; (2) מענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה נו)].

נט

[ז' טבת]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן על דו"ח מההכנות למחנה "גן ישראל" בעירו ס. פאולו ברזיל (מצילום כתי"ק – קובץ "ח"י שנים גן ישראל – פרדס חנה" ע' 32. תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

כל המצו"ב נת' ות"ח ת"ח

[וראה לקמן מענות סו, עג].

ס

[ז' טבת]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח ע"ד מסיבת "צאתכם לשלום" שנערכה עבור קבוצת תלמידים השלוחים לישיבה גדולה קסבלנקה מרוקו, וכן ע"ד הנסיעה לשדה התעופה ללוותם (תשורה מאצקין י"א אלול תשס"ט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן שני קווים אצל מה שכתבו: "והיום נסעו על שדה התעופה הרבה חברים וכן ההורים והמשפחות ומטעם הישיבה נסעו הרר"מ שי' מענטליק הר"ד שי' ראסקין הר"ש שי' זרחי ור"י שי' ראפ, נגנו ורקדו הרבה, והר"י שנוסע עמהם התי' א"ל שי' שחט נאם שם ברביס", וכתב:

ונכון במאד

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה נו).

סא

[לאחר עשירי בטבת]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בשיחת עשירי בטבת:

"בהשיחה דעשרה בטבת הקשה בפרש"י בקש לגלות את הקץ: באם הי' יעקב מגלה את הקץ – שהוא רַיְבוּי שנים לאחרי זמן ההוא דיעקב (וכפי

שרואים עכשיו, שזה כבר עשרה בטבת ה' אלפים תשמ"א ועדיין לא בא) – הרי הי' זה מדכא את בניי, ולמה בקש לגלות את הקץ?

ומזה מוכרח, שבאם הי' יעקב מגלה את הקץ – הי' הקץ (אז) (לא כמו שהוא עכשיו, כ"א) קרוב לזמן ההוא. שהרי אילו זכו היתה הגאולה דיצי"מ גאולה שלימה שאין אחרי' גלות, ולכן: באם הי' יעקב מגלה את הקץ, וישראל היו יודעים שנמצאים קרוב לגאולה השלימה – הנה ידיעה זו גופא היתה פועלת עידוד והוספת אומץ בעבודתם, ובמילא היו במצב ד"זכו", שאז הי' הקץ (גאולה השלימה) בהזמן דיצי"מ.

ועוד יש לומר, שעיי' ההוספה בעבודתם (שהיתה ניתוספת (כני"ל) עיי' שהי' מגלה את הקץ) היו נגאלין עוד לפני'ז.

לא תפסנו הכוונה בה"ועוד יש לומר": אם הכוונה שיעקב הי' אומר הקץ מוקדם יותר? או שיעקב הי' אומר את הקץ דזמן יצי"מ (כבאופן הא'), ועיי' ההוספה בעבודה היו נגאלין לפני הזמן (הקץ) שהי' יעקב מגלה [ועי"ד שגם עכשיו יש "בעתה" שהוא ה"קץ", ועיי' זכו – אחישנה, לפני הקץ]. – איך היתה הכוונה בהשיחה?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – "יחי המלך" גליון ש):

[1] על מה שכתבו (מהשיחה): "באם הי' יעקב מגלה את הקץ . . הרי הי' זה מדכא את בניי, ולמה בקש לגלות את הקץ?", כתב:

ובכלל מה תועלת בהגילוי?

[2] על מה שכתבו: "לא תפסנו הכוונה בה"ועוד יש לומר" – סימן בעיגול את התיבות "לא תפסנו", וכתב:

מפליא ומתמי' וביותר – שכ"ז צריך לפרט (לאחרי יותר מעשר שני לימוד) ובאם לאו כו'!!

[3] על מה שכתבו: "אם הכוונה שיעקב הי' אומר הקץ מוקדם יותר?" – סימן בעיגול את התיבות "מוקדם יותר", וכתב:

?!

[4] על מה שכתבו: "או שיעקב הי' אומר את הקץ דזמן יצי"מ (כבאופן הא'), ועיי' ההוספה בעבודה היו נגאלין לפני הזמן (הקץ) שהי' יעקב מגלה [ועי"ד שגם עכשיו יש "בעתה" שהוא ה"קץ", ועיי' זכו – אחישנה, לפני הקץ]. – איך היתה הכוונה בהשיחה?", כתב:

[שיעקב הי'] מגלה קץ (שנקבע) ולא קץ ד'יציי"מ שהי' גלוי [ועיי"ז]

א) הייתה באה [ההוספה בעבודה] ו[היו נגאלין לפני הזמן (הקץ) שהי' יעקב מגלה] ובדוגמת קושי השעבוד [. . .] [ועיי"ד שגם עכשיו יש "בעתה" שהוא הי"קץ", ועיי"ז כו – אחישנה, לפני הקץ]. – ושני אלה אין בן ה' יודע. ולכן צ"ל בדוגמת פרש"י לפני זה (מז, יט)

או ב) נזהרים ביותר מן החטא שלא יגרום כו' (פרש"י לפני (לב, יא)

או א) וגם ב.

[המענה נכלל בלקו"ש ח"כ ע' 228 ואילך].

סב

[י"א טבת]

ממענה להתי' הלל דוד קרינסקי על מכתבו בקשר לשידורי התועדויות כ"ק אדמו"ר שליט"א, בו כתב שבדעתו לשכור שני אנשים שיפעלו אתו בזה (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי י"ז סיון תשע"ו):

[. . .] בגילו – עיקר: שידוך ונישואין בפועל וכל הזריז בכיו"ב ה"ז משובח.

שבזה תהי' השאלה הראשונה – פרנסה. ולכן יתרכז וישתדל כדרוש
בזה ורק בזמן הפנוי מזה – יעשה בהנ"ל

אזכיר עה"צ

סג

[אור לט"ו טבת]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב: "הנני כעת מלמד ביתות"ל אשען פארקוויי, כיתה א'. וכן, באהלי תורה (אחה"צ) בלימוד קריאת הטעמים, ג' פעמים בשבוע. ובערב, במכון חנה, פעמיים או יותר בשבוע. ובי"ה הנני מצליח בכל זה. גם אשתי תי' מלמדת במכון חנה פעם בשבוע. לאחרונה הגיעו אלינו הצעות בנוגע לשליחות . . . והשאלה אצלנו: האם תכליתנו להשאר כאן ולהמשיך בעבודתנו בקודש או להתעניין בהצעות הבאים (כנ"ל או אחרות)" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ את התיבות: "להשאר כאן ולהמשיך בעבודתנו בקודש", ומחק את התיבות: "או להתעניין בהצעות הבאים", וכתב:

אזכיר עה"צ

סד

[אור לט"ו טבת]

מענה למרת בילא רישא גאלדשטיין שכתבה ע"ד התחלת הנחת תפלין ע"י קרוב משפחה, ואשר נותנים עבורו צדקה ל"קרן השנה" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת ת"י וזכות הרבים תלוי' בהם):

אזכיר עה"צ

סה

[טבת]

מענה לא' שכתב שנולדו לו כבר שני ילדים ושניהם חרשים ל"ע, ושאל האם להמשיך בלידת ילדים (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 76):

לדייק בטהרת המשפחה ולקיים מצות פו"ר. אזכיר עה"צ.

סו

[טבת]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן על ההודעה אשר מחנה "גן ישראל" בעירו ס. פאולו ברזיל נסתיים בהצלחה (קובץ "ח"י שנים גן ישראל – פרדס חנה" ע' 33):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת תיבת "בהצלחה", וכתב:

פרטים?

סז

[טבת]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין שכתב ע"ד ערב לנשים שמארגן בעירו אילת בנושא טהרת המשפחה, ואשר בכדי שתגענה נשים רבות חושבים על כותרת לפרסום – "שחרור האשה הישראלית" (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

הפירוש שמצבה עד עתה שעבוד

סח

[טבת]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין שכתב ע"ד הערב שמארגן בנושא טהרת המשפחה, אשר – ע"פ המענה שקיבל – החליפו את הכותרת ל"האשה היהודית במאה העשרים" (תשורה גליצנשטיין ט' תמוז תשע"ד. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

ויהא כ"ז בהצלחה

אזכיר עה"צ

סט

[שלהי טבת]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להת' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו – בשנת הקהל

ובסמיכות לכ"ד טבת –

הילולא דאדה"ז.

אזכיר עה"צ.

שבעים

[שלחי טבת]

מענה להרב נחמן מאיר בערנהארד שהוזמן ע"י ארגון "מבצע טהרת המשפחה" להרצות בפני נשים. במכתבו כתב (בתרגום מאנגלית):

"אחת הנשים הפעילות בשטח זה אמרה לי כי היא, וכן כל עמיתותי (הן בנות-גילה והן המבוגרות יותר) נתקלות בקושי רב בהסברה בצורה משכנעת נקודה ספציפית בנושא "תכנון משפחה". רבות מוכנות לקבל ברצון את החובה המתמשכת של פרי' ורבי', וכמו"כ את שמירת דיני טהרת המשפחה, אמנם הן (ובזה כלולים משפחות שומרות תומ"צ ביותר) נוטות להתנהג במדה מוגבלת של "תכנון משפחה", ע"י יצירת "ריווח" בין ילד לילד, במקום ללדת ילד אחר ילד ללא הפסקה.

קיים קושי רב לשכנען שהדבר מוטעה. ביכולתן להגיד סברות רבות ומשכנעות במעלת התנהגות זו. זאת בהסתמך על שיקולים פסיכולוגיים, פיזיולוגיים, ו(אמנם במדה מועטת הרבה יותר) פיננסיים. שיקולים הסובבים את בריאותה הפיזית והנפשית של האם, בטענה כי האשה הממוצעת זקוקה פשוט למנוחה של שנתיים או שלשה בין כל הריון, במיוחד לאחר כמה לידות . .

באם אכן עמדתו של הרבי שליט"א מובנת לנכון כמנוגדת אפילו לאופן הנ"ל של מדה מוגבלת של "תכנון משפחה", אנו נדרשים, ומבקשים בכבוד, את הדרכתו ועזרתו באשר לאופן מסירת הדברים בהצלחה לשומרי תומ"צ ושאינם כאחד . .

מאחר וסביר כי הנושא יועלה במהלך מושב זה שיתקיים ביום ראשון בבוקר, יהי זה לעזר רב באם אפשרי שבידינו יהיו עמדותיו של הרבי שליט"א עד אז".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (לקו"ש ח"כ ע' 546-7. "א חסידישער דערהער" כסלו תש"פ):

על מה שכתב: "יצירת "ריווח" בין ילד לילד", כתב:

1) שייך בדבר התלוי בבחירת האדם, ונמצא ברשות האדם רק בנוגע למניעת הריון – אבל ההריון ושיהי' הולד בתכלית השלימות – תלוי רק בהשם. ואפשר שאם לא עכשיו אימתי. ולד"ה (ע"פ טבע) כל שהאשה צעירה יותר הולד מושלם יותר.

על מה שכתב: "זקוקה פשוט למנוחה של שנתיים או שלשה בין כל הריון", כתב:

2) קשה להאמין שאשה שכבר טעמה וקיבלה בפועל התענוג ונח"ר בהולדת ילד ובגידולו לנגד עיניו' והתקדמותו ע"י חינוכה ומסנ"פ שלה וכו' – תסכים (ועאכו"כ – שתראה) לשלול מעצמה כ"ז מטעמים הנ"ל. ובפרט בהתבוננות ב(1) והטעם הפנימי (subconscious) "יראת" צער העיבור והלידה וטורח הגידול, אי אפשריות להשתתף בכמה אירועים במשך זמן זה וטעמים כיו"ב, והעיקר – ע"פ יסוד והתחלת כל השו"ע – מה תאמרנה המלעיגות! וכשיבארו שזוהי המניעה האמיתית – הרי בשמחה ימסרו להשם ההחלטה ע"ד זמן הטוב להתברך בעוד זחו"ק.

יש להאריך בכהנ"ל וגם להוסיף עוד – ולדכותי' בודאי יספיק ועפמ"ש"נ: תן לחכם ויחכם עוד. והקב"ה יהי' עם פיהו וכו'.

עא

[לפני חודש שבט]

מענה לאחת מנשות אני"ש על שאלתה בקשר לביצוע בדיקות מסויימות בקשר לזחו"ק – לאחר שהפילה ל"ע כמה פעמים ("כפר חב"ד" גליון 70):

בעיני הלכה כעצת רב מורה הוראה ובעיני רפואה כעצת רופא ידיד.

[וראה לקמן מענה פה].

עב

[ער"ח שבט]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון על שאלותיו בלוח "היום יום" (יומן הנמען שי'):

[1] במכתבו שאל – בקשר למש"כ ב"היום יום" כז כסלו, ג חנוכה: "במאסר השני של רבינו הזקן . . יום שיצא לחרות: נר ג דחנוכה" – מהמובא בכ"מ (בסי' השיחות "תורת שלום" ובכ"מ) שהי' נר ה דחנוכה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

וי"ל דבשניהם היו עניני גאולה (גם כפשוטם).

[המענה נכלל בלקו"ש חכ"ה ע' 399 הערה 44. ע' 413 הערה 74].

[2] במכתבו שאל – בקשר לזה שנכתב ב"היום יום": "אדר א"י" "אדר" שני" – דלכאורה הי' צ"ל אדר ראשון ושני, או אדר א' וב'.
מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרגיל בכ"מ ח"א חלק שני ואין לדייק בזה אף שי"ל לכאורה צ"ל "ראשון" דוקא אבל מזכיר מש"נ "יום אחד". ועוד – אפ"ל אדר אחד ובאמצעו נמלכו לעבר.

עג

[סביבות ר"ח שבט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לא' התמימים על מכתבו בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ בא (תשורה עמאר ט"ו סיון תשנ"ח. וראה לקמן מענה עה); (2) להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן שהכניס – ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה סו) – דו"ח מפורט ממחנה "גן ישראל" בעירו ס. פאולו ברזיל (קובץ "ח"י שנים גן ישראל – פרדס חנה" ע' 33)]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו – בשנת הקהל

בסמיכות לר"ח שבט – עשתי עשר חדש באחד לחדש.

אזכיר עה"צ.

עד

[ב' שבט]

מענה לר' יהושע מונדשיין על מכתבו (להמזכיר רחמ"א חדקוב) בקשר לס' "תורת חב"ד – ביבליוגרפיה", אותו פתח בתיבות: "הבוקר מסר לי הר"ד שי' ראסקין מענה למכתבי בשם כב"י (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ד מנ"א תשע"ג):

מזכ'

להתדבר עם [הר"ד שי' ראסקין] באיזה אופן שהוא – ובלבד לשום סוף לכל השקו"ט.

מה טוב שיספרו כהנ"ל להררז"ש שי' דוארקין ויעשו כעצתו

והרד"ר שיי' ימסור להנ"ל עצת הנ"ל וכו'.

– (ולבקש הרד"ר שהוא יהי' "הטוען" מצד הכותב)

ח

עה

[לאחר ש"פ בא, ה' שבט]

מענה לא' התמימים על מכתבו – בקשר להמדובר בהתועדות ש"פ בא (בהמשך להמדובר בזה בהתועדות ש"פ וארא) על פרש"י וארא (ו, ט ד"ה מקוצר רוח): "ואין המדרש מתיישב אחר המקרא מפני כמה דברים . . . לכך אני אומר יתיישב המקרא על פשוטו דבר דבור על אופניו והדרשה תדרש שנאמר הלא כה דברי כאש נאום ה' וכפטיש יפוצץ סלע מתחלק לכמה ניצוצות". ונת' הטעם שהובא ענין זה לגבי דרשת חז"ל כאן דוקא, ולא בכל שאר ריבוי הפעמים שמביא רש"י דרשות חז"ל.

וציין הת' הנ"ל לפרש"י וישלח (לג, כ ד"ה ויקרא לו א-ל אלקי ישראל): "ורבותינו דרשו . . . ודברי תורה כפטיש יפוצץ סלע מתחלקים לכמה טעמים ואני ליישב פשוטו של מקרא באתי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 90. תשורה עמאר ט"ו סיון תשנ"ח):

[1] בקשר להציון לפרש"י וישלח – כתב (ציון השינויים למש"כ בפרש"י וארא):

שם כותב "טעמים" וכאן "ניצוצות"

ולא הביא תחילת הפסוק וכו'

[המענה נכלל בלקו"ש חכ"א ע' 32 ואילך].

[2] על כללות המכתב – כתב:

הוא הראשון (ולע"ע היחיד) שעורר על דבר הנ"ל, למרות שרבים המכריזים אז מען קאכט זיך וכו' וכו', ומזה מובן בנוגע להרוב ככולו – שאפילו בדיבור בעלמא אין זה בעולמם, ולאידך – מובן מסירת נפש שלהם שבכל זאת פטר'ן זיי זמנם ובשב"ק (זמן תענוג) וברציפות וכו' ובביטול מת"ת.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה עג).

עו

[לאחר ש"פ בא, ה' שבט]

מענה לא' התמימים על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ בא – בזה שרש"י אינו מבאר את הקושיא (שהקשה האריז"ל – ל"ת להאריז"ל פי בא) "כי תחלה אמר השם יתברך קדש לי כל בכור, ומשה לא עשה כן רק ויאמר משה אל העם זכור וגו', אח"כ בפרשה שני' אז צוה משה והעברת כל פטר רחם".

וציין הת' הנ"ל שקושיא זו הובאה באברבנאל על אתר, ותירץ: "משה רבינו חשש שמא יחשבו ישראל שהקב"ה בחר לזכרון גלות מצרים וגאולתו ענין הבכורות, ושמפני זה יבטל ענין הפסח והמצה ואיסור החמץ, כי הי' די בזכרון אחד לנס אחד. וכיון שעתה הי' הקב"ה מצווה קדש לי כל בכור, כי בזה יהי' הזכרון ולא במצוה אחרת, הנה מפני זה אמר משה אל העם, כשרצה לצוותם על קידוש הבכורות, שיזכו לקיים מצות המצה ואיסור החמץ ועל הפסח, שיחברו אותם המצות שכבר נצטוו בהם למצות קידוש הבכורות, כדי שידעו ויבינו ששלשה זכרונות יהיו להם כו"ו. וכתב, שעפ"ז אולי אפ"ל שביאור זה מובן בפשש"מ, עד כדי כך שרש"י אינו צריך לפרש.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ תרומה תשמ"א (גליון קצח)):

על מה שכתב: "מובן בפשש"מ עד כדי כך שרש"י אינו צריך לפרש", כתב:

א"כ: 1) למה מארנד האברבנאל בכ"ז והול"ל ב-ג תיבות,

2) אין תירוץ למה הקדים,

3) לפרש"י (יג, יא) קדש גו' בכור י"א שזהו תנאי לוהי' כי יביאך גו' (גם לזה יג, ה – כפשוטו) הול"ל בלאה"כ להקדים ולבאר התנאי בתחלה (קודם לפסוק ה)

עז

[סביבות יום הבהיר יו"ד שבט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לר' צבי מאיר שטיינמעץ על מכתבו (תשורה כהן ד' תמוז תשע"ו)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות ליו"ד שבט, העשירי יהי' קודש.

דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

עח

[אור ליו"ד שבט]

מענה לא' מעסקני חב"ד על מכתבו בקשר להכנות להקמת שכונה חב"דית בירושלים עיה"ק, בו פירט את ההצעות שהוצעו (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 1217):

[1] במכתבו כתב: "תוך זמן קצר (חודש חדשיים) יצטרכו הקבוצות שהוקצו להן שטחים בגבעת שאול ב, לחתום על חוזה עם מינהל מקרקעי ישראל, ובו בזמן לשלם סכומים גדולים בשביל הקרקע, (כ-700,000 ל"י עבור כל יחידת דיור). לפי ההערכה – כמה מהקבוצות ימשכו אז את ידיהם ויתפנו השטחים בשבילנו".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "כ-700,000 ל"י עבור כל יחידת דיור", ותחת התיבות: "כמה מהקבוצות ימשכו אז את ידיהם", וכתב:

ומאין יקח חב"ד סכומים אלה!?! (1)

[2] במכתבו כתב: "הצעת . . לקבל שטח למגורים (ל-200 יחידות דיור ויותר) ברמות 03 (שם התכנון והפיתוח מוכנים, באופן שאפשר להתחיל לבנות מיד, ויש חברות שמתחילים כבר לבנות), ומקום למוסדות – ברמות 04 (אם כי יש כביש רחוב – המשך "כביש המריבה" – העובר בין שני איזורי רמות הנ"ל (הכביש יקשר את ירושלים עם גבעון) – יש אפשרות לחברם ע"י גשר להולכי רגל)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כנראה שלא טרחו לשאול כמה צריך לשלם שם ומתי וכו'! (2)

[3] במכתבו כתב: "הצעת . . בנוה יעקב (שכונה הרחוקה ממרכז העיר כ- 20 דקות נסיעה. בין השכונה הזאת לעיר נמצאים בתים (שכונה) של ערבים), יש כחמישים יחידות דיור, שכבר התחילו לצקת להן יסודות, ונבנות ע"י קבלן זרזי (זכרי' דרוקער), בקרנו שם . . היום, הדירות טובות ויפות. לדברי המהנדס שלהן אפשר לשנות בכל הפרטים הדרושים למשפחה של שומרי מצות".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "בין השכונה הזאת לעיר נמצאים בתים (שכונה) של ערבים", וציין: (3)

[4] במכתבו כתב: "בהמשך למקום זה וע"י הפקיעה הממשלה (לפני כחצי שנה) שטח עצום של אלפי יחידות דיור, שיוכלו להקצות שם בשביל קרית חב"ד כמה מאות מהם ושטח גדול למוסדות. מימין ומשמאל המקום הזה נמצא שיכון של אנשים דתיים (לאו דוקא חרדים) ושיכון קמניץ. (לפי דברי . . מעלה במקום זה שאין צורך לקנות הרבה דירות (או שטח שלהן), או לבנות הרבה דירות בבת אחת, וגם זהו בזול לפי"ע ירושלים (מחמת ריחוק השכונה) ואח"כ אפשר לבנות קמעה קמעה. (משא"כ ברמות שאם לא יקנו או יתנו מקדמות בשביל מאתיים דירות ויותר ימכרום הקבלנים לאחרים))."

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "מחמת ריחוק השכונה", וציין: (4)

[5] על כללות המכתב, כתב:

(5) כהנ"ל מצטיין בחוסר ידיעות (כמה ממון, מתי, מי ישלם בעד מוסדות הציבוריים וכו' - שכ"ז אמרו מכאן בפירוש שמוכרח לדעת מראש ובה צ"ל עיקר ההשתדלות

בהביא בחשבון שכל השקו"ט מתנהלת כשנה - ועדיין אין התחלה ממשית כלל - ימצאו נוסח של כבוד ויבטלו כהנ"ל.

- (כי בלאה"כ לא יגמרו הדבר בפועל (או שאינם יכולים, או שאינם רוצים (וגם - לא המשרדים) ואין רוצים לשתף פעולה זא"ז).

אָ קאָף קען מען ניט ארויפשטעלן

עט

[ט"ו בשבט]

מענה לר' חיים הלוי בנימיני (סי' ישיבה של מעלה" ע' 5-414):

[1] במכתבו כתב: "ב"ה הודיעו לנו שזוכה ליחידות, ובשעת ההודעה הודגש שנוכל להיות רק פחות מדקה, וברור שבמשך זמן קצר אפילו במחשבה אין באפשרותנו להעלות את כל הרגשות הרבות של קרוב לשנתיים שזכינו לאחרונה להיות ביחידות, לכן בבקשת סליחה ובקשת רשות להעלות על הכתב לפני היחידות לכל הפחות כמה נקודות עיקריות על מנת לבקש הוראה וברכת קודש לגבי העתיד . . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בהודעה ברורה דבעש"ט שבמקום מחשבתי שם אני נמצא.

[2] במכתבו כתב: "הייתי בארה"ק וגם כן בארה"ב . . . נדמה לי שאצלנו עוסקים בחינוך מסוג שונה ממה שראיתי בכמה וכמה מקומות. אצלנו עדיין משתדלים – וזה לא קל בזמן הזה – לחנך לסדר, לדייק יחד עם קבלת עול ועשייה למען יהודי שני, ולפעמים גם לאינו ששייך לעם ישראל (להבדיל). ומה שמעסיק אותי זה שנים רבות, האם אינני גורם נזק לתלמידים שלנו על ידי חינוך שאינו מקובל היום, ואולי הייתי צריך לחנך אותם לוילדקייט כדי שיוכלו להתקיים בדרך הטבע בעולם הזה הגשמי, ועם חינוך לעדינות ולסדר נראה שיותר קשה להתקיים מאשר בזלזול בכל המקובל. אמנם לדבר כזה אינני יכול לחנך, כלומר אינני רוצה ואינני מסוגל לחנך, כי הלא קשה לזה לקרוא בכלל בשם המקודש "חינוך". לכן הפעם מאוד מאוד מבקש הדרכת והוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, האם להמשיך בשיטת חינוך שלנו בישיבת מחנה ישראל בפטרופוליס, או עלי לשנות את עצמי ולהתאים "לרוח הזמן" או מה עלי לעשות?!"

על מה שכתב: "לחנך לסדר, לדייק", כתב:

פשוט שכך ימשיך – כי פשוט שחינוך לבלתי סדר, ווילדקייט וכיו"ב ה"ז ווילדקייט ז.א. גם היפך מה שהנני מבקש, מפציר ודורש (מיוסד ע"פ דרישות כ"ק מו"ח אדמו"ר).

[3] בקשר לענין מסויים שכתב – על התיבות: "אבל מה עלי לעשות", כתב:

באופן דלשלול פי' (מסולף אבל אפשרי) שעומד לצד אחד יותר.

[4] בקשר לענין מסויים שכתב, כתב:

הת' דעתה אין מסוגלים להמצב שם.

[5] בקשר לענין מסויים שכתב, כתב:

[. .] ואמר כ"ק מו"ח אדמו"ר דוגמא לזה – כי הלעומ"ז והסט"א – כמו נר שקודם שנדעך ונכבה לגמרי, בהתקרב ממש היעוד – הבטחה "את רוח הטומאה אעביר מן הארץ" קופץ להב הנר קפיצה אחת יותר וק"ל. אזכיר עה"צ לכהנ"ל.

פ

[ט"ו בשבט]

מענה להשליח ר' משה הערסאן ששאל – בקשר לזה שעומדים לפתח את המנין האורטודוקסי בבנין חדש בסמיכות לקמפוס ישיבת תו"ת דמאריסטאון, והרבה מהמתפללים והתורמים הם מאנ"ש – האם לקיים מוסד זה כחלק מהמוסדות המרכזיים של חב"ד במאריסטאון, שעי"ז יהי' בנקל יותר להשפיע על צביונו הרוחני, אולם אז יפול גם העול הכספי על המוסד המרכזי; או, שיהי' מוסד עצמאי, ויעמוד תחת המוסד המרכזי רק בנוגע לרוחניות ושאלות הלכתיות (תשורה שם-טוב כ"ף אלול תשע"ג):

האופן הראשון ישלול מלכתחילה מחלוקת רבנות בעתיד הקרוב והרחוק. כיון שהכל ברור, משא"כ באופן האחר. וק"ל

אזכיר עה"צ להצלחה בזה.

פא

[שבט]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לגיסא דבי נשיאה הרש"ג על דו"ח מהענינים הכספיים של ישיבות תו"ת (מהעתקה); (2) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דש"פ משפטים (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ תרומה תשמ"א (גליון קצח)); (3) להחתן הת' משה חיים לויין שהכניס קונטרס

"סדר ברכת המזון" בתרגום לרוסית שהו"ל (תשורה לויך בדר"ח טבת תשע"ה):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לר"ה לאילן, כי האדם עץ השדה,

וכב"ה – ביום דקיימא סיהרא באשלמותא.

אזכיר עה"צ.

פב

[שבט]

מענה להנהלת ישיבה גדולה מיאמי בקשר לזה שכמה מתלמידים השלוחים התערבו אישית בעניני מוסדות חב"ד במקום (מצילום כתי"ק – "קונטרס השליחות לישיבה גדולה" ע' 410):

סו"ס טאָלק ע"ד הבחורים שי' שם (להסבירם – שנשלחו שמה ללמוד תורה – ובאם עוסקים בפוליטיקא וכיו"ב, איני מוכן לקחת ע"ע ביטול תורה שלהם בתור שלוחים – ויחזרו בהקדם להמקום שמשם נשלחו, וק"ל. וד"ל.

פג

[שבט]

ממענה להשליח ר' שלום דובער ליפסקר ששאל: (1) בהמשך להמדובר בהתועדות יו"ד שבט שעסקן ציבורי היוצא מדי אמות של תורה צריך "לבושים מיוחדים" בכדי להצליח – שמאחר והוא וזוגתו צריכים להתעסק עם אנשים מסוגים שונים, מה הם ה"לבושים מיוחדים" שצריכים בכדי להצליח; (2) בקשר לעיון בספרי נצרות לתועלת שליחותו (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 138. סי' "שליחות כהלכתה" ע' 28):

מבואר בדא"ח שלבושים זהו תומ"צ (תניא ספ"ה ובכ"מ) ומיוחדים – שמבדילים ומפסיקים בינו לבין העולם וכו'. (2)

ועוד ועיקר – ע"פ דין אסור לקרוא (ועאכו"כ – להתבונן) בספרי נצרות, המיסיון וכו'. וזהו – דין מהחמורים.

וצ"ל היתר מפורש ע"ז מרב מורה הוראה, לאחר שיכיר היטב את השואל (והמוכרחת עסקנותו בזה, באיזה אופן וכו') (3)

פד

[שבט]

מענה בקשר לפעילות נגד המיסיון (לקו"ש חכ"ד ע' 429):

אולי צ"ל הוראת רב בנוגע ל' מודעה ע"ד המסיתים כו' המתאים בהזכרת שם אותו האיש כ"פ, פרסום פעולותיהם וכו'.

פה

[שבט]

מענה לאחת מנשות אנ"ש שכתבה: "היות וכ"ק אדמו"ר שליט"א מדבר כ"כ הרבה על ענין הבאת ילדים לעולם וגם אני רוצה לקחת חלק בזה, לכן אני מבקשת ברכה מכ"ק אדמו"ר שליט"א" ("כפר חב"ד" גליון 70):

ויהא בהצלחה מתוך בריאות הגוף והנפש, אזכיר עה"צ.

פו

[שבט]

ממענה לר' משה חיים לויין על מכתבו בקשר להצעת המזכיר רחמ"א חדקוב אליו להו"ל חומר הסברה בעניני יהדות בשפה הרוסית ("בית משיח" גליון 26):

[1] במכתבו שאל האם עליו למכור את החומר – שעייז נעשה החומר חשוב יותר, או לחלקו בחינם – שעייז יגיע למספר רב יותר של בני"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מכאן למכור אותו

[2] במכתבו שאל בקשר להשלוחים – האם עליהם למכור את החומר, או לחלקו בחינם.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

כרצון השלוחים שיחיו

[3] במכתבו שאל באיזה אופן לרכז את הפעילות.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

במה עצמאי דתורה ומצוות

פז

[ט"ז שבט]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג שכתב : "ידידינו הרה"ח וכו' מוה"ר יוסף הלוי שי' וויינבערג מקוה ליסע במוצש"ק הבע"ל למדינת ד. אפריקא בעד תומכי תמימים. הרב ר' . . מיהנסבורג בטח יכנס לכ"ק גיסי אד"ש קודם נסיעתו היום בלילה למחנו הט'. והנני בזה לבקש אשר כ"ק גיסי אד"ש יואיל לעורר את הרב . . שיעזור ויסעד להרב ר"י שי' וויינבערג כי זקוק הוא לעזר וסעד במדינת ד. אפריקא בביקורו שמה" (מהעתקה) :

באם נוגע לדעת – לפני כיומיים טלפנו מארה"ק שהרב הולנדר שי' שהי' נמצא עתה באה"ק נסע ליאהנסבורג.

פח

[ועש"ק יתרו, ח"י שבט]

מענה לר' אליעזר צבי זאב צירקינד על שאלתו בהמדובר בהתועדות אור לט"ו בשבט – בביאור המנהג בכמה מקומות שאשה מעוברת לא תשמש כ"קוואטער" בברית מילה, שהוא כיון שצ"ל אחת שתשמש כ"קוואטער", משא"כ באשה מעוברת שישנו מציאות נוספת (וע"ד המנהג בכפרות, שלוקחים תרנגול ותרנגולת נוספים). ונת' גם כללות הענין ד"שושבינין", שהוא ענין התמיכה כו' מפני הבושה, והוזכר בקשר לזה הענין ד"שושבינין" באדם וחיה (מצילום כתי"ק – תשורה סלבטיצקי ר"ח שבט תשס"ו) :

א. במכתבו כתב: "לא זכיתי ללמוד השייכות דהג' דעירובין י"ח ע"ב "מלמד שעשה הקב"ה שושבינות לאדם הראשון" לד"ק דכ"ק אד"ש בט"ו בשבט, כיון ששם היה השושבינות הראשון, ושם היה רק שושבין אחת, וגם הקב"ה הביא את חוה, ועי"ז נעשה שושבין לאדם, וגם פרש"י שם שושבין בענין ואופן אחר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

[1] סימן בעיגול את מה שכתב: "לא זכיתי ללמוד השייכות דהג' דעירובין י"ח ע"ב כו", וכתב:

לפלא קושייתו שהרי באדה"ר לא שייך הענין שהיו בריחוק מקום (שהי' עצם מעצמי) ובושה (דלא יתבוששו) ועכצ"ל שושבינות מסוג אחר

[2] על מה שכתב (מהגמרא): "מלמד שעשה הקב"ה שושבינות", כתב:

בכ"מ – ע"י שמסרה למלאכים

ב. במכתבו כתב: "וכן לפ' הרדב"ז בתש' חלק א' תשובה ריש בדברי הרוקח שמובא בהש"ך יו"ד סי' שע"א ס"ק א', בנוגע אשת כהן מעוברת אם מותרת לכנס לבית טומאה, משמע שלא כדברי האדמוה"ז לענין כפרות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי פירש טעמי' ס"ס בטומאה משא"כ [לענין כפרות] מעין פקו"נ (אני אלך לחיים) ועד"ז בנישואין (דלדעת כמה אין מברכין שהחינו מפני) דהתכלית פו"ר (אנצקלופדיא ת' ברכות ע' תמג וש"נ.

[המענה נכלל בלקו"ש חכ"ב ע' 62 הערה 49. ע' 58 הערה 24].

פט

[ועש"ק יתרו, ח"י שבט]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג שכתב: ". . . למד בנעוריו בתומכי תמימים בברוקלין, ודר ב . . . תומך לתו"ת ומשתתף פעמיים בשנה בהדינערס של תו"ת ומביא את ידידיו להדינער ג"כ, ביקש ממני למסור לכ"ק גיסי אד"ש כי ש"ב (קאזין) . . . חולה במחלה גדולה רח"ל ונמצא בבית הרפואות במט. סיני בנוא יארק, ולבקש עבורו ברכה לרפואה. והנני מוסר זה לכ"ק גיסי אד"ש ואבקש ג"כ ברכה עבורו" (מהעתקה):

בדיקת התפילין והמזוזות

אזכיר על הציון

צ

[לאחר שי"פ יתרו, י"ט שבט (1)]

מענה ל"יועד הנחות התמימים" על מכתבם – בהמשך למה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על על-ההגהה הראשונה דשיחת שי"פ משפטים, על הנכתב בהערה (7): "בנוגע ללה"ק וע' לשון – ראה גם מכתב כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) ני"ע – נדפס בספר מגדל עוז ע' טז ואילך", ואחר התיבות "כ"ק אדמו"ר (מהורש"ב) ני"ע" ציין כ"ק אדמו"ר שליט"א: "(?)". במכתבם כתבו:

"המו"ל דספר מגדל עוז כותב שהעתיק זה "ממה שהעתיק הגר"י לאנדא שליט"א . . . מגוף כתי"ק אדמו"ר ני"ע".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון יו"ד שבט תשי"ג (גליון תרמח ע' צא-ב)):

לברר אצל [הגר"י לאנדא שליט"א] **ההעתיק** [מגוף כתי"ק אדמו"ר ני"ע]

צא

[לאחר שי"פ יתרו, י"ט שבט (2)]

מענה לר' אליהו לנדא על מכתבו – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה צ) לברר אצל אביו הרב יעקב לנדא ע"ד מכתב אדמו"ר מהרש"ב בנוגע ללה"ק:

"נתבקשתי ע"י . . . כדי למלאות הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א, לברר אצל אבי שי' לאווי"ט, אמיתת ההעתק מכתב כ"ק אדמו"ר הרש"ב ני"ע בענין לשה"ק, שנדפס בספר מגדל עוז.

אם כי הדבר ידוע לי, בכ"ז התקשרתי בטלפון ושמעתי שוב מאבי שי' לאווי"ט, שהעתיק את המכתב אות באות מגוף כתי"ק, ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר, בכו"כ העתקים לשלחם לרבני אנ"ש.

אבי שיי לא פירט בדבר למי בדיוק נשלחו ההעתקים, אלא שנשלחו לרבני אני"ש, אך הדגיש, שזוכר בודאי, שנשלח גם לאביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות התמימים ואני"ש מאריסטאון יו"ד שבט תש"נ (גליון תרמח ע' צא-ב)) :

נת' ות"ח

צב

[כ"ף שבט]

מענה לאי ששאל – עבור אחיו המתגורר בצפת עיה"ק – מהו דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א על דברי מדענים אשר בתוך זמן קצר עלולה להיות ח"ו רעידת אדמה בצפת, והאם כדאי לעזוב את העיר (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 791):

כולם אומרים שאי אפשר לדעת כ"א (שעות או) רגעים לפני זה –

מהו שם המדען האומר אחרת?

צג

[כ"ב שבט]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב: "עם פטירתו של הרה"ח ר' אליעזר ב"ר ארי' לייב ספקטור ז"ל שנפטר ביום ח"י שבט נשאר חלל ריק בקשר להכנסות לבית ספר למלאכה מלונדון. בשנת תשי"מ נתקבל ע"י הני"ל סך . . ברוטו ובשנה זו עוד . . ברוטו. הוא פעל עם (או תחת חסות של) ועד צבורי של אנשי לונדון, שביניהם אנשי דפוס או יצרנים של עניני עץ וכדו', ואינני יודע איך יפעל ענין ההתרמות בלעדיו כשאינ מי שידחוף הדברים. המקורות להתרמת הכספים היו מקומיטי מרכזית אחת ועוד קומיטיס קטנים יותר ומבודדים רבים ומכולם הגיע לקומיטי המרכזית, ומשם אלינו. עתה קיימות כמה אפשרויות . . " (סי' ימי תמימים" ע' 5-64):

[1] במכתבו כתב: "א) הקומיטי המרכזית תמשיך לפעול ותשלח אלינו כספים. דעה זו הובעה בטלפון שקבלנו מ . . והי' נראה לי שחסרים לו כמה ידיעות בסיסיות, דהיינו שחושב שהבודדים והקומיטיס הקטנים פועלים לבד ומעבירים לקומיטי שלו אוטומטית הכספים . . וגם כנראה

שאינם מבינים כמה קושי יש בעבודה שהר"א ז"ל השקיע בזה. וכן הדגישו במענה לדברינו שאנו חושבים לנסוע ללונדון על מנת להסדיר הענין, שאין צורך שנבוא ללונדון. השלילה בהנ"ל לדעתנו: א) ללא מפעיל בפעולות באופן ממשי ייהרס הכל. ב) חב"ד יכולה להפסיד השליטה בכלל. ג) לא יגיעו הכספים מקומיטים קטנים ומאנשים בודדים".

על מה שכתב: "השלילה בהנ"ל לדעתנו כו", כתב:

כפשוט.

[2] במכתבו כתב: "ב) שנמנה אדם כמ"מ להר"א ז"ל וחשבנו על מר שלמה דוד הכהן שהי' מאד קשור עם ר"א ז"ל וביתו ודאג למשפחה בכל מיני דברים. בכלל הוא אדם נעים הליכות ויתכן שבעז"ה יוכל להצליח בזה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ואם הוא בעל מרץ הוא (ויקבל שכר, עכ"פ בלתי רשמית) – וה"ה בר מיצר, ואין הכרח להדגיש שזהו מינוי חדש. כ"א המשך פעולותיו ע"ע "עד שימצאו איש מתאים". ואח"ז שיתארך הזמן ויצליח – בדרך ממילא ישאר וכו'.

[3] במכתבו כתב: "ג) להמשיך הפעולות באמצעות בית ליובאוויטש שימנו אדם לכך".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ה"ה מנצלים כל אפשרויותיהם בלאו הכי והוספות קומיטיס הנ"ל ועוד כתובות וכו' תוסיף רק מעט. אלא שישגיחו על המנהל שיהי' עתה.

[4] במכתבו כתב: "חשבנו לנסוע ללונדון ולהתדבר במקום על מציאת ממלא מקום ולהעביר אליו כל הכתובות והאישים שיעבוד אתם כפי שהי' עד עתה. ספקותינו בזה: א) לדברי מר . . . אין עלינו לבוא ללונדון ובאם נגיע בכל זאת ייתכן וייפגע. ב) צריכים הסכמת הקומיטיס לזה וספק אם נקבל זאת . . . ולכן הננו בשאלה: באם לפעול לפי איזה מהאפשרויות המנויות לעיל (ובאם לנסוע ללונדון בכל זאת למרות דעתו של . . . ולמצוא תירוץ ואמתלא עבורו). ב) או אפשרות אחרת שכ"ק אדמו"ר שליט"א ימצא לנכון".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי בלאו הכי נוסעים לכאן דרך לונדון אלא שיאריכו שהותם שם.

[5] על כללות המכתב, כתב :

העיקר שימצאו אדם מתאים שיהי' נמצא על אתר.
[וראה לקמן מענה צט].

צד

[ועש"ק משפטים, כ"ה שבט]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג (מהעתקת המזכיר) :

[1] במכתבו כתב : "הנני בזה להודיע כי הסכמתי לתת להרמ"ם בתומכי תמימים כאן הוספה של 11 אחוז על השכירות שלהם. ההוספה תותחל מהתחלת שנת הלימודים היינו מיום כי אלול העבר".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

ות"ח על הבשו"ט

[2] במכתבו כתב : "בטח יעזור השי"ת אשר ההכנסה תהי' כפי דרישת השעה, כי ההוצאה מתגדלת באין ערוך".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "בטח", וכתב :

בודאי [יעזור השי"ת אשר ההכנסה תהי' כפי דרישת השעה, כי ההוצאה מתגדלת באין ערוך] **כבכל דבר חי**

אזכיר עה"צ

צה

[כ"ח שבט]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו בקשר לסי' מאמרי אדה"ז הקצרים (ראה לעיל מענה א), שנסתיימה עריכתו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע"י סא) :

[1] על מה שכתב : "סיימנו היום עריכה סופית של המ"מ וכו' של הסי' "מאמרי אדה"ז – הקצרים" – כתב :

כמה ע' לערך?

[2] על מה שכתב ע"ד ההכנות לדפוס – כתב:

ובכל הזריזות (שלא ע"ח הדיוק, כפשוט).

צו

[אור לער"ח אד"ר]

מענה להחתן הת' הלל דוד קרינסקי ובי"ג שטערנא שרה גרליק (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי י"ז סיון תשע"ו):

[1] במכתבם כתבו: "הננו בזה להודיע שחושבים אנו לעשות הווארט שלנו ביום א', י"א אדר א' הבע"ל, בבית הורי (קרינסקי) שיחיו, כאן בהשכונה שכאן צוה ה' את הברכה, ויהי זה רק בשביל המשפחות. אז יהיו כאן בנויארק גם הורי (גרליק) שיחיו. והננו מבקשים ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א בהנ"ל".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "כאן בהשכונה שכאן צוה ה' את הברכה, ויהי זה רק בשביל המשפחות", וכתב:

ויהא בשטומו"צ בכל

[2] במכתבם כתבו: "אנו רוצים וגם ההורים מסכימים לעשות החתונה ג"כ בנויארק כאן בהשכונה. והננו שואלים אם לעשות החתונה לפני חג הפסח או לאחר חג השבועות".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

כפי שיתדברו ביניהם

אזכיר עה"צ (3)

צז

[ועש"ק תרומה, בי אד"ר]

מענה לר' שמואל פלאטקין על מכתבו בקשר לישיבת תו"ת אשען פארקוויי (מצילום כתי"ק – סי' "מבית המלכות" ח"א ע' 164. סי' "היכל מנחם" ח"א ע' קכו-ז. סי' "כתבי אברהם אליהו" ע' רכח):

מובן ופשוט (ולפלא גדול שצריך לשאלני עד"ז):

א) **חובת הורים שי' להתעניין באופן חינוך יו"ח שי', ומה שאינו מובן – לשאול ולהציע.**

ב) **אין הפי' כלל שכל אב ואם והת' הם הנהלת המוסד, או עומדים ע"ג ההנהלה.**

ג) **לטובת הת', המוסד וכו' – כ"ז צ"ל בלי רעש, מחלוקת וכו'. ובפרט כששייך לחב"ד, ובמיוחד שזהו ציווי מפורש: אוהב שלום וכו'.**

ד) **במקום ספק, חילוקי דעות עם ההנהלה וכו' – מפורש בשו"ע: כהוראת הב"ד דק"ק זו.**

ה) **שההורים יערבו את הת' בכ"ז – ה"ז היפך ענין החינוך וטובת הת', היפך השו"ע וכו'.**

צח

[לאחר ש"פ תרומה, ג' אד"ר]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ תרומה – שנתבאר זה שבבית ראשון עשה שלמה המלך מנורה, אף שבמשכן "נתקשה בה משה". דטעם החילוק הוא, שבמשכן לא הי' ביכולת משה לעשות זה, שכן בנוגע לעצי שטים לקרשי המשכן ציווה יעקב אבינו על זה, אך לא בנוגע לכלים הנדרשים לעשיית מנורה. משא"כ שלמה המלך, שהיו בידו הכלים הנדרשים לכך. במכתבם כתבו:

"בנוגע להביאור בהפסוק "ועשית מנורת גוי תיעשה המנורה", הנה באמת לכאורה אמאי לא ציוה יעקב אבינו לבניו שביחד עם העצי ארזים יקחו ממצרים גם כלים לעשות את המנורה, ואם ידע שהקב"ה יעשה נס – א"כ גם בנוגע להעצים יכול הקב"ה לעשות נס".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א ("צדייק למלך" חוברת ז ע' 224):

הרי אפי' משה בעצמו אמר שיוכל לעשותה, ורק כשהתחיל לעשותה נתקשה כו'.

צט

[מוצש"ק תרומה, ג' אד"ר]

מענה לר' אפרים וואלף (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 66):

[1] במכתבו כתב: "בהתאם לתשובת כ"ק אדמו"ר שליט"א [לעיל מענה צג] בענין המשכיות המגבית בלונדון לאחר פטירתו של הר"א ספקטור ז"ל, דברתי עד"ז טלפונית עם ר' נחמן שי' סודאק, ולפי"ז בדעתנו לנסוע בעז"ה בשבוע של פ' תשא לכמה ימים ללונדון בכדי להתראות עם האנשים של הקומיטים במקום ועם מר שלמה דוד כהן ועם ר' נחמן סודאק שי"י".

על התיבות: "בדעתנו לנסוע בעז"ה בשבוע של פ' תשא לכמה ימים ללונדון", כתב:

אזכיר עה"צ ויה"ר שתהא בהצלחה רבה.

[2] במכתבו כתב: "בדעתי לצרף לנסיעה זו גם את ר"י שי' בלוי שיעזור לי במו"מ השונים, והננו מבקשים הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעה זו וגם לצרופו של הר"י בלוי".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

שייך להנהלת תו"ת ועל אחריותה.

ק

[תחלת אד"ר]

מענה לר' שלום דובער פעוונזנער שכתב "בשם בנו [הת' שמואל] השליח בישיבה בקסבלנקה, היות שביום כ"ט ניסן יתקיים הבר-מצוה אצל בנם (אחיו) וברצונו לבוא ל"א ניסן ולהישאר כאן עד אחרי הבר-מצוה, ושואלים הסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (תשורה מאצקין י"א אלול תשס"ט. תשורה גאלדמאן יו"ד אלול תשע"ו):

[1] סימן קו תחת תיבת "השליח", וכתב:

להפצת כו' (1)

[2] על כללות המכתב, כתב:

לא כדאי, כפשוט, להפסיק בהנ"ל אפילו לימים אחדים

קא

[ועש"ק תצוה, ט' אד"ר]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" שכתבו: "מצו"ב בראשור ממבצע מזוזה שסודר ע"י מר גטינפלאן שי' והוגה ע"י הר"ש שי' פרידמאן וע"י הר"י שי' פרידמאן ואח"כ ע"י הרח"י שי' קרינסקי. ומצו"ב 3 דוגמאות מהקאווער ואיזה מהם לבחור, ואם ישנם הערות עכ"ז" (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 620. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

[1] על מה שכתבו: "מצו"ב בראשור כו"י – סימן בעיגול את מה שכתבו: "מצו"ב"י, וכתב:

להחזיר

[2] סימן בעיגול תיבת "והוגה", וכתב:

בטח יוגה גם ע"י . . רב מורה הוראה

[3] על מה שכתבו: "ואם ישנם הערות עכ"ז" – מחק תיבת "ואם", וסימן קו תחת התיבות "ישנם הערות עכ"ז", וכתב:

אלא "שלכאורה" מכבד בא הזמן

[4] על כללות המכתב, כתב:

"לכאורה" – צ"ל "הוספה" שהמזוזה שבהעלון פסולה מעיקרה, אפילו כשתהי' בקלף שמלכתחילה יהי' כו' כי כו' כמובן – נשמת הטעם דלנהוג כבוד בהעלון.

קב

[לאחר ש"פ תצוה, יו"ד אד"ר]

מענה לר' משה לברטוב על מכתבו בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ תצוה – בקשר למשנ"ת בלקו"ש דש"ק זו (לקו"ש חכ"א ע' 7-176):

"משה . . אויך זיין מסירת נפש פאר אידן איז פריער און העכער פון זיין מסירת נפש אויף תורה. [ע"ד ווי עס שטייט אין מגיד מישרים, אז דער בית יוסף האט געדארפט זוכה זיין צו מסירת נפש על קידוש השם, נאר צוליב א געוויסער סיבה האט מען אים מעניש געווען און ער האט בפועל

דערצו ניט זוכה געווען – וואס אויב ער וואלט אומגעקומען על קידוש השם וואלט ער ניט געהאט די מעגלעכקייט צו מחבר זיין דעם שולחן ערוך שלו כולו, שממנו תצא תורה והוראה לכל ישראל, אעפ"כ איז דאס אן ענין של עונש, ווייל ווי הויך ס'איז דער עילוי אין תורה, קומט עס אבער ניט צו מסנ"פ על קידוש השם, וואס דאס איז מסנ"פ ווייל מ'איז א איד און אז מען זאל זיין א איד – איינס מיט השם]."

ובהתועדות הנ"ל נאמר, אשר היתכן שאף אחד לא הקשה: למה לא הובאה ראיי מרבי עקיבא שאמר "מתי יבוא לידי ואקימנה", כל ימיו, בו בזמן שלימד תורה?

וכתב הנ"ל, דלכאורה יש חילוק גדול מהא דרבי עקיבא להא דהבית יוסף, שאצל רע"ק הנה הוא מעצמו רצה בזה, היינו שרצה להיות עומד ברצא וכליון, והרגיש בהרצוא; משא"כ אצל הב"י שמן השמים אמרו לו שיש בזה יותר מעלה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ תשא תשמ"א (גליון פ)):

על התיבות: "והרגיש בהרצוא", כתב:

עד שהצטער שעדיין לא בא ("מתי") באותו הזמן שלימד ופרנס בני"

ועוד שזוהי הנהגת נשמה בגוף (שלכן הראי' חזקה יותר מהנ"ל – חשבון דלמעלה)

ועוד והוא העיקר וע"ז הקשתי (ומצטער אני): זה שלא הביאו ראיי – לא מפני שהתבוננו ומצאו חילוק כו'

אלא מפני שלא התבוננו (אפילו לא בשטחיות) בכל הענין ובהמדובר וכו'

קג

[י"א אד"ר]

מענה להנהלת "צבאות השם" על מכתבם בקשר לעלון שעומדים להו"ל, שבו איור בו נראה ילד מחזיק בספר וילדה מחזיקה בנר ("התקשרות" גליון עב):

יופי הצבעים דהס' והנר?

קד

[לאחר י"א אד"ר]

מענה להנהלת "צבאות השם" על מכתבם – בהמשך להמענה שקיבלו – בקשר לעלון שעומדים להו"ל ("התקשרות" גליון עב):

[1] על מה שכתבו בהמשך להמענה שקיבלו (לעיל מענה קג) בקשר ליופי הצבעים דהספר והנר – כתב:

וההוספה תהיה בצבע שונה מתאים כדי שתודגש יותר.

[2] על שאלתם האם להפיק ציור חדש בשביל העלון, שידגיש יותר את מטרת "צבאות השם" – כתב:

(2) כהנ"ל (כולל הציורים והסיסמאות) נתפרסם ביותר ולכן לא כדאים שינויים, כ"א הוספות והמוכרחים.

[3] על שאלתם האם לסיים את התיקונים לעלון לפני פורים קטן, ולהו"ל לאחר התיקונים לקראת ה"ראלי" שייערך בו ביום – כתב:

(3) כפשוט בהנ"ל מהודר גם ביופי חיצוני.

קה

[י"ד אד"ר, פורים קטן]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק זלצמן על בקשת ברכה עבור אשה יהודי שהיגרה מרוסיה החולה במחלה הידועה ל"ע (תשורה יוזביץ כ"ה מרחשון תשע"ח):

אזעה"צ, דיוק בכשרות האכילה והשתי'.

קו

[אד"ר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים ואני"ש שע"י תלמידי ישיבת תו"ת אשען פארקוויי שהכניסו את הגליון הראשון שהו"ל (קובץ הערות התמימים ואני"ש אשען פארקוויי ש"פ פקודי תשמ"א (גליון ב)). וראה לקמן מענה קטו]; (2) להשליח ר' יוסף יצחק זלצמן על דו"ח מפעילותו עם יוצאי רוסיה בטורונטו, מאז הגיעו

לשם בתחלת טבת ועד סוף חודש שבט (תשורה יוזביץ כ"ה מרחשון תשע"ח):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לפורים קטן דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

קז

[[אד"ר (1)]]

מענה לר' שלום דובער לוינ (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע"י לז):

[1] על מה שכתב ע"ד סיום עריכת ס' מאמרי אדה"ז הקצרים, כתב:

מהיר

מצו"ב שהובא ע"י הררש"ד שי' רייטשיק מאה"ק (לברר אצלו – מאין באו להמוכר וכו'). מהם א' דאדה"ז ובו כו"כ מאמרים קצרים (אולי להוסיף עלון להס' שמו"ל עתה או ביגדיל תורה).

לאחר ש"ק ויקהל אמסור כו"כ ביכלאך ומכ', בל"נ, וצ"ל לברר (המכ') ולסדרם וכו'.

[2] בקשר לא' הביכלאך המצורפים (ממה שהביא הררש"ד רייטשיק, כנ"ל 1), שבו נרשם המספר "28" – כתב:

מהיר.

לברר ברשימתי דכ"ק שבריגא 28 – המתאים לדאדה"ז המצו"ב

[וראה לקמן מענות קח, קכ].

קח

[[אד"ר (2)]]

מענה לר' שלום דובער לויך שכתב – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד כתי"י דא"ח שנרשם בו המספר "28" (לעיל מענה קז): "הביכל תקע"א – תקע"ב הי' בווארשא, ויש כאן צילום ממנו (לאחר שצילמו הביכלאך דווארשא נגנבו משם כמה ביכלאך ע"י הסוחרים, וזהו א' מהם), והוא מס' 28 שברשימה מריגא, שנכתב שם: "28 תקע"א. אני לדודי תקע"ב. פ"ד". הנגלה שבו כבר נדפס ביגדיל תורה, ושם אף כתבתי תיאור ביכל זה, כמצו"ב" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' לז):

קראתי ות"ח.

קט

[[אד"ר]]

מענה להרב אברהם יצחק ברוך גערליצקי (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 912):

[1] במכתבו כתב: "אשתקד כתבתי מזמן לזמן הערות וכו' בלקו"ש, בהגליון שיוצא לאור ע"י אהלי תורה, לאחרונה התחלתי עוה"פ לכתוב, אבל אינני יודע באמת אם זה מתאים לרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א, ואולי אין הכתיבה כדבעי, ושצריך לכתוב באופן אחר וכו"י".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אס", והתיבות "ואולי אין הכתיבה כדבעי, ושצריך לכתוב באופן אחר וכו"י", וכתב:

[זה מתאים לרצון כ"ק אדמו"ר שליט"א] **כמובן**

[2] במכתבו כתב: "והנני שואל חוות דעתו הקדושה, אם כדאי שאמשיך בכתיבה, ואם כדאי, אם צריך לשנות האופן וכו"י".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אס" וסימן בחץ ובקו את התיבות "כדאי שאמשיך"; מחק תיבת "אס", וסימן בחץ את התיבות "צריך לשנות האופן וכו"י", וכתב:

לא לכתוב שיעורים (שמתאים לאמירה בישיבה): אריכות (וגם . . . המשך וכו') שלא זהו מטרת הקובצים, כמובן

[3] במכתבו כתב: "כן הנני להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א, שב"ה זה שנה השלישית שאני לומד בכל שבוע בליל ששי, עם קבוצה מאנ"ש – ט"ו יונגעלייט בערך – בעלי עסק, שיעור בלקו"ש מפ' השבוע, ואני מבקש את ברכתו הקדושה להצלחה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

ותח על הבשוט ויהא בהצלחה

אזכיר עה"צ

קי

[אד"ר]

מענה לא' שהדפיס ספר שמחברו הי"ד נספה בשואה (לקו"ש חכ"ד ע' 370. סי' ייומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 100):

נוהגים לאחרונה (מנהג שהביא למח' טובות ולפעמים תכופות – למע"ט מתחיל מעיון יותר בהחדו"ת) – לצרף צילום כת"י המחבר, תמונתו, דביהמ"ד שלו (וכיו"ב). אין כוונתי בנוגע "על העבר" שהרי אפשר לצרף לכל טופס גם עתה קונטרס מכל הנ"ל.

קיא

[אד"ר]

מענה להשלוחים אשר במיאמי על מכתבם בקשר לתכנית הו"ל תקליט על שנים עשר הפסוקים ומאמרי חז"ל (לקו"ש חכ"ד ע' 429. הקלטות הרב יהודה ליב שי' שפירא מספר 513):

[1] במכתבם כתבו שמתכוונים להו"ל תקליט על שנים עשר הפסוקים ומאמרי חז"ל, אשר להשערתם יקדם את פעילות "צבאות השם".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לברר אם לא קדמום כבר (1)

[2] במכתבם כתבו שהנהלה המרכזית ד"צבאות השם" אישרו את השימוש בשם וסמל הארגון, ואשר התלהבו מהרעיון.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

בכתב, שלא יהיו טענות אח"כ (2)

[3] במכתבם ציינו את רשימת השירים בהם בכוונתם להשתמש, ביניהם שירים לא-יהודיים: על "תורה צוה גו" – הניגון "The Shores Of Montezuma"; על "שמע ישראל גו" – ניגון הזמר ר' מרדכי (בן-דוד) וורדיגר על תיבות הפסוק; על "בכל דור ודור כו" – הניגון "כי אלקים גו"; על "כל ישראל כו" – הניגון "Wake Up Yidden"; על "כי קרוב כו" – הניגון "Yankee Doodle Dandy"; על "כל ישראל כו" – הניגון "Just One Torah, Just One Shabbos"; על "בראשית ברא גו" – הניגון "Bismarck"; על "ושננתם לבניך גו" – ניגון "מארש" רוסי; על "יגעתי ומצאתי כו" – הניגון "When Johnny Comes Marching Home"; על "וואהבת גו" – הניגון "Give A Yell Give A Cheer"; על "וזה כל האדם כו" – הניגון "נודע ביהודה גו"; על "ישמח ישראל גו" – הניגון ד"מארש נאפאליאן"; וכתבו, שבחרו בניגוני "מארש" משום שחושבים שילדים יתחברו לזה יותר.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את השירים: "The Shores Of Montezuma", "Yankee Doodle Dandy", "Bismarck", ניגון "מארש" רוסי, "When Johnny Comes Marching Home", "Give A Yell Give A Cheer" – וכתב:

בהמסובב צ"ל הוראת רב מאנ"ש שי' מורה הוראה ועסקן האפשר וכדאי להכשירם. ספיקו – לחומרא (3)

[4] במכתבם ציינו את הסכום המשוער להפקת התקליט.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

כמדומה גדול מדי (4)

[5] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ לכהנ"ל (5)

להחזיר המצו"ב

קיב

[אד"ר]

מענה להנהלת ישיבת "אהלי תורה" שכתבו ע"ד קובץ דינים בענין "ברכת החמה" שמו"ל (סי' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 99-100):

[1] במכתבם כתבו ע"ד המדובר בענין "ברכת החמה" בהתועדות אחש"פ תשי"ג, שיש לעיין כיצד לתווך עם המובא בזה ב"שדי חמד".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

להשמיט כל מה שכתוב בשמי וכן ההנחה (כמובן מהקובץ) ומ"ש בהשד"ח – לשאול לרב שיציע בדרך אפשר מה לומר.

[2] במכתבם כתבו שבדעתם להו"ל את הקובץ בהידור ובפרסום.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מוכרח הוא.

קיג

[אד"ר]

מענה להשליח הרב יצחק דוד גראנער ששאל – בקשר לקובץ בענין "ברכת החמה" היו"ל ע"י ה"כולל אברכים" במלבורן – איזה מזמורים להכניס לקובץ (סי' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 100, והעתקה):

בטח אין בזה כל מסורת בחב"ד – ומה מכריחם להכנס בפס"ד בזה !?

קיד

[אד"ר]

מענה לאנ"ש דאנגליא שכתבו את אשר אירע במקומם שנפטרו כמה ילדים באופן פתאומי (סי' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 100):

שיהי' והחודש אשר נהפך להם מיגון לשמחה גו'.

קטו

[אד"ר]

מענה למערכת הערות התמימים ואני"ש שע"י תלמידי ישיבת תו"ת אשען פארקוויי שהכניסו את הגליון הראשון שהו"ל (קובץ הערות התמימים ואני"ש אשען פארקוויי ש"פ פקודי תשמו"א (גליון ב)):

ובטח עומדים בקשר עם הנהלות שאר הקובצים – בכדי שזא"ז יעזרו וישלימו, למען לא תהיינה הכפלות, וכיו"ב.

ופשוט ומובן שגם להנהלות כהנ"ל הדברים מופנים, אפילו להראשון בזמן.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קו).

קטז

[לאחר ש"פ תשא, י"ז אד"ר]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ תשא בביאור מש"כ בזהר (חי"ב קפט, ב) "אע"ג דנשים וקטנים פטורין מן המצות בכוס דברכה הכל חייבין כו" (מצילום כתי"ק – ריש תו"מ תפארת לוי יצחק ע"ס שמות):

בזהר תשא נאמר שנשים וקטנים חייבים בכוס של ברכה (אף שאינם בברכת המזון (מן התורה)) – ולא נאמר הטעם

ואמרתי שיש לומר מפני שקטנים ממהרים ביאת משיח – ע"פ זח"א מ, ב: הנצנים נראו גו' קול התור (הגאולה)

[כן י"ל בנוגע לנשים – ע"פ ש' הגלגולים הק' כ ס' הלקוטים שמות עה"פ וירא ה' כי סר בסופו (דאנשים דדרא דעקבתא דמשיחא – הם גלגול הדור דיצי"מ כימי צאתך גו' והנשים לא נתנו לעגל ולכן שולטות על בעליהם כו') ועפהנ"ל דכימי צאתך מאמ"צ הוא בדור הגאולה דעתה הרי אחז"ל (סוטה יא, ב) דבשכר נשים צדקניות שהיו באותו הדור נגאלו

קיז

[לאחר ש"פ תשא, י"ז אד"ר]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ תשא ע"ד אברך מסויים שלקח לעצמו דברים ממשרד מסויים – אשר לכאורה הצדק עם האברך, כי הדברים שייכים אליו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' קסב):

לפלא גדול שבכל מריבות הנ"ל – אין נזכר ששאלו רב!

ולפלא גדול עוד יותר שהוא וכהנ"ל, כנראה איז זיי ניט איינגעפאלן שיש אפשרות כזו בישראל!!

לא קראתי בשם ופשוט שזה שלא גנב וכו' – אין זה שייך אליו.

קיח

[מוצש"ק תשא, י"ז אד"ר]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו בו ביקש ברכה (ס' "ימי תמימים" ח"ח ע' 73):

אזכיר עה"צ ולתוכן שאר מכתביו.

קיט

[ח"י אד"ר]

מענה לר' דובער יוניק על מכתבו בו העלה על הכתב את הידוע לו בענין אמירת ברכת "שעשני כרצונו" ע"י נשות בית הרב, וכתב: "ע"כ הנני שואל בזה את דעת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם אפשר להסיק מהנ"ל שמנהג "בית הרב" היא שלא לאמרה. ואם כן האם אפשר לפרסם שמנהג "בית הרב" היא שלא לומר ברכת שעשני כרצונו" (מצילום כתי"ק – תשורה יוניק י"ג תשרי תשס"ד):

כהנ"ל שייך לראב"ד דב"ד ליובאוויטש שי'.

קב

[לאחר ש"ק ויקהל, כ"ד אד"ר (1)]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לוין בצירוף לכו"כ ביכלאך ומכתבים שמסר (ראה לעיל מענה קז) ע"מ לברר ולסדרם (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' לז):

הנדפס מהמצו"ב בהמאמרים הקצרים וכו'?

קכא

[לאחר ש"ק ויקהל, כ"ד אד"ר (2)]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו – בהמשך לה"צעטל" שקיבל (לעיל מענה קכ) בצירוף לכו"כ ביכלאך ומכתבים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' לז-ח, טג-ד):

[1] במכתבו כתב: "בד"כ, המאמרים הקצרים שבביכלאך אלו כבר נדפסו, אם כי נמצאים כאן מאמרים אחדים שעדיין לא נדפסו, ומכבר הודעתי, לאלו שמכינים את מאמרי אדמו"ר הזקן, שאת המאמרים הקצרים שימצאו מעתה, ירשמו יחד עם מאמרי אדה"ז הארוכים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מהנכון שבהקדם יוסיפו מ"מ המאמרים (עד"ז שבס' תק"ע) לס' ואתהלך וכו' שהו"ל קודם שנתוספו הכת"י בהספרי' – לכאו"א בעלון בפ"ע בכדי 1) לא לעכב התועלת שעיי"ז. 2) לצרפו לס' שכבר הו"ל.

[וראה לקמן מענות: קכג, קכד, קכה, ר, רכד].

[2] במכתבו כתב: "כך גם אגרות אדה"ז וכו' הנמצאים כאן כבר נדפסו, מלבד אגרת אחת – השלמה לאגה"ק כ"א – שעדיין לא נדפסה. כך גם נמצאים עתה שתי אגרות אדה"מ וארבע אגרות הצ"צ שעדיין לא נדפסו. ובדעתי, אולי, להדפיסם ביגדיל תורה, בתור הוספה; ובמשך הזמן, בהוצ' שניה של הסי' אגרות קודש, לצרפם שם – יחד עם אגרות נוספות, שאולי ימצאו במשך זמן זה".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כדאי לצרף כהנ"ל [יחד עם אגרות נוספות, שאולי ימצאו במשך זמן זה] **ב"קונטרס מילואים" ולהו"ל באופן שיוכלו ללמוד בו בחה"ש – הילולא דהבעש"ט.**

[וראה לקמן מענות קכב, קעט].

קכב

[לאחר ש"ק ויקהל, כ"ד אד"ר (3)]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו – בקשר להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א להו"ל קונטרס מילואים לסי "אגרות-קודש אדמו"ר הזקן, אדמו"ר האמצעי, אדמו"ר הצמח צדק" (לעיל מענה קכא). במכתבו כתב: "לע"ע יש רק עבור גליון של כמה דפים. אולי כדאי לצרף לזה גם אגרות אדמו"ר מהר"ש נ"ע, שיש לע"ע שמונה אגרות והצוואה. או אולי להוסיף גם התשובות, שנסדרו בדפוס מאז?" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' לח, סז. והעתקה):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "אולי כדאי", ואת התיבות "או אולי להוסיף גם התשובות, שנסדרו בדפוס מאז?"; וסימן קו תחת התיבות: "לצרף כו".

קכג

[לאחר ש"ק ויקהל, כ"ד אד"ר (4)]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו בו כמה שאלות בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קכא) להו"ל ציונים לכתבי-יד לספרי מאמרי אדה"ז שנדפסו קודם הגעת הכת"י לספרי" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סד):

[1] במכתבו שאל האם הכוונה גם לספרים תורה אור, לקוטי תורה, סידור עם דא"ח, וביאורי הזהר.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ענין בפ"ע ועוד חזון למועד.

[2] במכתבו שאל בנוגע למאמרי השנים תקס"ב ותקס"ח – שמכינים עתה לדפוס חלק שני, הכולל מילואים לחלק ראשון – האם לצרף ציונים אלו בכרכי המילואים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "לצרפם לחלק המילואים שמכינים עתה לדפוס".

קכד

[לאחר ש"ק ויקהל, כ"ד אד"ר (5)]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו בו כמה שאלות נוספות בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קכא) להו"ל ציונים לכת"י לספרי מאמרי אדה"ז הנדפסים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע" (סד):

כוונתי שכשיצרפו המ"מ וכו' – ע"ד שבס' תק"ע – יהי' [ס' אתהלך כו'] (אלו שהו"ל פה בפעם הא') "מצויידיים" במ"מ וכו' ע"ד ס' תק"ע.

קכה

[לאחר ש"ק ויקהל, כ"ד אד"ר (6)]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו בו כמה שאלות נוספות בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קכא) להו"ל ציונים לכת"י לספרי מאמרי אדה"ז הנדפסים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע" (סד):

הדגשתי (וכ"פ) כבס' תק"ע.

קכו

[כ"ו אד"ר]

מענה לר' לוי גאלדשטיין על פ"נ שכתב עבור בני משפחתו לבריאות הנכונה בגשמיות וברוחניות (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

אזכיר עה"צ

קכז

[כ"ז אד"ר]

מענה לאחת על מכתבה בקשר למצבה הרוחני (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 109):

(1) בכל כהנ"ל – הובטחה יגעת ומצאת

(2) לרגש אי שביעת רצון מההישגים ומצבה וכו' – טבע האדם כמחז"ל: כשיש לו מנה רוצה מאתים (חסר לו ותובע עוד מנה), כשיש לו 200 רוצה 400 (תובע עוד 200). וכשזהו בעניני תומ"צ – ה"ז טבע טוב ומועיל להעלות בקודש. וסו"ס בשמחה (אף שאז תתבע עוד 400) וק"ל.

קכח

[שלהי אד"ר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דש"פ פקודי (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ ויקרא תשמ"א (גליון רג)); (2) למערכת הערות התמימים ואנ"ש אשען פארקווי שהכניסו את הגליון דש"פ פקודי (קובץ הערות התמימים ואנ"ש אשען פארקווי ש"פ צו תשמ"א (גליון ג))]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות דשק"מ החודש בו ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר – כפשוטו, וככל דחז"ל בזה – כן תהי' לנו.

אזכיר עה"צ.

קכט

[שלהי אד"ר (1)]

מענה להשליח ר' אברהם קארף על מכתבו בקשר לחיפושים עבור מבנה בשביל הישיבה במיאמי (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] במכתבו שאל: "האם להתענין בקניית שטח במקום הנ"ל לבנות עליו, או להפסיק".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "במקום הנ"ל לבנות עליו, או להפסיק", וכתב:

[להתענין בקניית שטח] עם בנינים (1)

[2] במכתבו כתב: "וגם בזה שואל הנני אם לנסות לפעול עליו שישכרנו או שימכרנו לנו או שאין כדאי".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות: "וגם בזה שואל הנני אם", ואת התיבות: "או שאין כדאי"; סימן בחץ ובעיגול את התיבות: "לנסות לפעול עליו שישכרנו או שימכרנו לנו"; וציין: (2)

קל

[שלהי אד"ר (2)]

מענה להשליח ר' אברהם קארף על מכתבו – בקשר לחיפוש עבד מבנה בשביל הישיבה במיאמי – בו ציין ע"ד מבנה מסויים השייך ל"גורויס" (לקו"ש חכ"ד ע' 429. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

[1] סימן בעיגול תיבת "להגורויס", וכתב:

להבדיל

[2] סימן בעיגול את התיבות: "קניית בנין עבד הישיבה גדולה וישיבה קטנה", וכתב:

שייך לעסקני אנ"ש שי' שעל אתר, אלא שמתחלה צ"ל חו"ד רב מורה הוראה מומחה המותר לקנות וליתן ממון לגורו

להחזיר המצו"ב

קלא

[ב' אד"ש]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "הננו מתכוננים לנסוע לאה"ק אי"ה ביום שלישי די אדר שני . . ונבקש את ברכת כ"ק אד"ש" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

מצו"ב לצדקה שם אזכיר עה"צ

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף 2 שקלים].

קלב

[לאחר ש"פ ויקרא, ח' אדי"ש]

מענה לר' משה לברטוב על מכתבו בהמשך להמדובר בהתועדות ש"פ ויקרא – בביאור דברי הזהר (ח"ג טו, א): "קודשא בריך הוא מושל באדם ומי מושל בקובי"ה כביכול צדיק דקובי"ה גזיר ואיהו מבטל כגון רשב"י כו". ולכאורה, מדוע הביא דוגמא מרשב"י דוקא, בה בשעה שיש כו"כ דוגמאות בתורה וכו' מצדיקים שביטלו גזירות. ונת' דהחידוש דרשב"י הוא ביטול גזירה (לא שלילית, עצירת גשמים, אלא) חיובית, שלזה צריך לשנות מציאות העולם (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ שמיני תשמ"א (גליון פה)):

[1] במכתבו שאל, דהלא בתורה מצינו כמה דוגמאות דביטול גזירה גם באופן חיובי, כגון אהרן שעצר המגיפה ע"י הקטורת, אלישע שהחיי בן השונמית וכו'.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מהחילוקים בכ"ז הי' מעשה רב ולא סתם ביטול הגזרה

[2] במכתבו הוסיף לשאול מהעמדת החמה ע"י יהושע, שהי' ענין דשידוד המערכות כו'.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מהי שייכות נס לביטול גזירה!?

קלג

[יו"ד אדי"ש]

מענה לתלמידים השלוחים לשיבה גדולה ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו על מכתבם בו שאלו האם יכולים לעשות גורל ביניהם עבור נסיעה לחצרות קדשנו ליום הבהיר י"א ניסן התחלת שנת השמונים (תשורה מאצקין י"א אלול תשס"ט. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

חס ושלוש לנסוע משם בתחילת בתוקף מילוי שליחותם ולפלא גדול
הקס"ד (אף שמחשבתם כו')

קלד

[יו"ד אד"ש]

מענה לר' משה חיים לויך על דו"ח ממסיבת פורים שנערכה ע"י מוסד
"FREE" עבור יוצאי רוסיה. בין השאר כתב את רשימת השירים
שהושרו במסיבה: "בקונצרט הופיעו: כָּאָר "צבאות ה'"" מתלמידי תו"ת
ואהלי תורה תחת הנהלת ר' אלי' שי' ליפסקר. הם שרו: נודע ביהודה,
קלי אתה, צהלי ורני יושבת ציון, כבודו מלא עולם, יהי שלום בחילך,
"צבאות ה'"" מאַרש, אשרינו, שמע ישראל, תהי ידך על איש ימינך, כי
בשמחה תצאו. התי' שניאור זלמן שי' בוימגרטרן שר: שהחינו, לאמיר זיך
איבערבעטן אבינו שבשמים, בפי ישרים, וואנט, ראזשינקעס מיט
מאנדלען, אויף דעם פריפעטשעק. התי' אליעזר שי' ניסעלעוויטש שר:
Счастье [נומה ילדי], די מאמעס שבת ליכט, ובאו האובדים. אהרן
שי' בן-שושן שר: עזרני ק-ל חי, שיחה לק-ל, אשרור שירה, יודו לה'
חסדו" (תשורה דובאו י"ט שבט תשע"ב):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות: "לאמיר זיך
איבערבעטן", וכתב:

לא כדאי מכאן ולהבא

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לקמן מענה קלה).

קלה

[אד"ש]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות התמימים
ואנ"ש אשען פארקוויי שהכניסו את הגליון דש"פ צו – פורים (קובץ
הערות התמימים ואנ"ש אשען פארקוויי ש"פ תזריע תשמ"א (גליון ד));
(2) לר' משה חיים לויך על דו"ח ממסיבת פורים שנערכה ע"י מוסד
"FREE" עבור יוצאי רוסיה (תשורה דובאו י"ט שבט תשע"ב. וראה
לעיל מענה קלד); (3) להתי' יונה אבצן שהכניס עיבוד באנגלית משיחות
כ"ק אדמו"ר שליט"א בשלילת "תכנון משפחה", והמכתב כללי די"א
אד"ש בתרגום לאנגלית (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן); (4)

להתי' יונה אבצן שהכניס את כרך ה בסדרת שיחות באנגלית (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לימי הפורים אשר ליהודים היתה אורה ושמחה וששון ויקר – כפשוטו, וככל דחז"ל בזה – כן תהי' לנו.

אזכיר עה"צ.

קלו

[אד"ש]

מענה לאברך שזה-עתה התחתן ושאל האם לנסוע למקום מסויים לחג הפסח (לקו"ש חכ"ד ע' 468. סי' ייומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 114):

לא כדאי לנסוע בשנה הראשונה לאחר הנישואין.

קלו

[אד"ש]

מענה לר' אליהו לנדא שכתב שבדעתו לחזור לאה"ק מביקורו בחצרות קדשנו עוד בחודש אדר (סי' ייומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 114):

באם אפשרי ישאר עד ב' ניסן יום הכתרת כ"ק מו"ח אדמו"ר.

קלח

[אד"ש]

מענה לר' אפרים וואלף שהכניס את שאלת מרת גיטל גליצנשטיין ומרת יוכבד הלפרין ע"ד הדפסת ספר ליקוט משיחות ומכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד נשי חב"ד, ע"י הוצאת ספרים "קה"ת" (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 72):

באם כל הנ"ל ההוצאה תהי' כדבעי, בטיב ההעתקה וההגה"ה, ויהי' אחראי לכ"ז על אתר באה"ק ולא לסמוך על כאן, אפשר להו"ל.

קלט

[אד"ש]

מענה לר' אפרים וואלף שהכניס את העתק המכתב ששלחו לר' אברהם ברוך פעוונזנער – בקשר לה"ועד" שמקימים במטרה לקדם את עניני חב"ד בקרב חוגים תורניים (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 72):

נכון

קמ

[כ"ה אד"ש]

מענה להתי' מיכאל אהרן זליגסון ששאל – בקשר לסי' "היום יום עם הערות וציונים" שמו"ל (ראה לעיל מענה כג) – האם כדאי ונכון להדפיס כגודל סי' "היום יום" (פורמט כיס), או בגודל הרגיל (יומן הנמען שי'):

סימן קו תחת התיבות: "כדאי ונכון להדפיס", וציין: (1)

סימן קו תחת התיבות: "בגודל הרגיל", וציין: (2)

קמא

[ועש"ק תזריע, כ"ח אד"ש]

ממענה לאחת שכתבה שבעלה רוצה שבתם תתחיל להדליק נרות שבת קודש, אך היא (האם) אינה מסכימה לכך, משום שזהו נגד מנהג משפחתה (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 263. לקו"ש חכ"א ע' 382):

מנהג נשי משפחתה מאז הי' ובמשך כו"כ דורות – שלא לקרות פייפערס, שלא ללמוד כלל לימודי חול, שלא לעשות מייק אפ ועוד. האם בזה מדויקת לעשות כמנהגם? או עכ"פ לא לעשות בפועל נגד מנהגם ובגלוי? (2)

באם מוסיפים בענינים של חושך, פשוט שמוכרח להוסיף בעניני אור (3)

קמב

[חורף]

ממענה לר' שמואל פרומר על מכתבו בו כתב ע"ד סדר תעניות שעורך בתור תשובה (מצילום כתי"ק – סי' "מאוצר המלך" ח"א ע' 248. תשורה רט י"ב אדר תשס"ט):

ידועה הוראת אדה"ז באגה"ת – שבדורותינו אין להתענות כו' מלבד התעניות שמחוייבים בהם, ובפרט הנהגת חסידי חב"ד לעשות כן בפועל. ולכן בהקדם יתיר הנהגתו הנ"ל (יותר מג' פעמים) אצל רב מאנ"ש שי', ויתנהג כדרך כל חסידי חב"ד. וה' יצליחו לעבדו בשמחה, וע"פ תורת הבעש"ט עזוב תעזוב עמו עם הגוף (1)

קמג

[חורף]

מענה לחתן בקשר לקניית טבעת לכלתו לפני החתונה (לקו"ש חי"ט ע' 510. קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ ויקרא תשמ"א (גליון רג)):

מטעמים מובנים כדאי לדעתי שבמתנות לכלה לפני הקידושין לא תהי' טבעת (וכדאי לפרסם בשמי או שלא בשמי), ובלבד שיתקבל.

קמד

[חורף]

מענה לחתן וכלה שבאו בקשרי השידוכין בחג החנוכה, ושאלו האם לערוך חתונתם לפני חג הפסח, או לאחרי חג השבועות (סי' "היכל מנחם" ח"ג ע' קעב):

מפורסמת דעתי בכיו"ב

דהזריזות תשובח

ואזכיר עה"צ

קמה

[חורף]

מענה להתי צבי הירש נאטיק שכתב ע"ד הצעת השידוך שלו עב"ג למשפחת שוחאט, וכתב: "והנני שואל בזה את עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א האם להתענין בזה. ובאם כן – ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה" (תשורה גינזבורג בדרי"ח אלול תשי"ע):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "להתענין בזה".

[וראה לקמן מענות קנב, קסב].

קמו

[שלהי חורף (1)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "מצו"ב רשימת מאמרי אדמו"ר מוהר"ש נ"ע, הנמצאים בכת"י (רובם כתי"ק) שבספריית כ"ק אדמו"ר שליט"א. ברשימה זו יותר ממאתיים מאמרים שלא נרשמו ברשימה הנדפסת בס' התולדות אדמו"ר מהר"ש (נסמנו כאן בכוכב). רשימה זו היא בהמשך לרשימת מאמרי וכו' מאדמו"ר מוהרש"ב ואדמו"ר מוהרי"צ נ"ע – שמסרתי לפני איזה חדשים. כל הנ"ל נרשם ע"י התי נפתלי שי' גרינברג" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סא-ב):

מהיר.

להו"ל כ"ז (1-3) ובזריזות להכניס ג"כ כל הנדפס במפתחות שהו"ל כבר (ר"פ הערות).

[כ"ק אדמו"ר שליט"א צירף את הערותיו לרשימות מאמרי דא"ח הנדפסות (שרשם לאחר הדפסתן).

וראה לקמן מענות: קמוז, קמח, קמט, קנ, קנא, קעא, קפה, קצה].

קמז

[[שלהי חורף (2)]]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קמו) להו"ל את "רשימת מאמרי דא"ח" בזריזות – בו שאל האם אפשר לעכב את ההו"ל לשבוע או שבועיים, בכדי להשלימו במאמרים שלא הספיקו עד עתה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' (סב):

ובלבד שיהי' דבר שלם.

קמח

[[שלהי חורף (3)]]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויך – בצירוף לרשימות דמאמרי דא"ח – בקשר ל"רשימת מאמרי דא"ח" שמתעסקים בעריכתו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' (סב):

להוסיף הרשומים בהמפתח המצו"ב (באם אינם ברשימתם). אח"כ להחזירו לי.

קמט

[[שלהי חורף (4)]]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו – בקשר ל"רשימת מאמרי דא"ח" שמתעסקים בעריכתו – בו כתב: "ברשימת מאמרי אדמו"ר מוהרי"צ ני"ע לא ניתוסף אף מאמר אחד – לגבי רשימה הנדפסת" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' (סב):

עפ"ז לא להו"ל עתה עד שיאזלו מן השוק.

קנ

[שלהי חורף (5)]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו בקשר ל"רשימת מאמרי דא"ח" שמתעסקים בעריכתו. בקשר לזה שמאמרי תרמ"ג-תרמ"ד נמצאים בחדרו הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א, כתב הנ"ל: "במאמרי תרמ"ג-ד לערך, נוספו כו"כ מאמרים, ורובם נשאר בספק, כמצו"ב בדף נפרד. אולי כדאי שאשווה לכוך תרמ"ג שסידרו ממנו בדפוס, שאפשר עי"ז יתבררו כמה מהספיקות" (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סב):

מצו"ב בכוך מג-מד (ההוספות שנתוספו כו') –

לאחרי ההו"ל דהנ"ל להחזירו לי

קנא

[שלהי חורף (6)]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויך – בצירוף לחבילה דמאמרים מלוקטים דרבותינו – (1) בקשר לסי' "מאמרי אדה"ז הקצרים" ש"י"ל עתה; (2) בקשר ל"רשימת מאמרי דא"ח" שמתעסקים בעריכתו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סב):

מהיר, להרשד"ב שי' לויך

היש כולם בס' מאמרים הקצרים בהרשימות וכו'

קנב

[ד' ניסן]

מענה להתי' צבי הירש נאטיק ובי"ג איטא לאה שוחאט שביקשו הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להשידוך שלהם (מצילום כתי"ק – תשורה גינבורג בדרי"ח אלול תשי"ע):

לכאו"א שי'

בטח החליטו . . .

אזכיר עה"צ.

קנג

[סביבות ר"ח ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – לר' משה חיים לוי בקשר ל"הגדה של פסח" בתרגום לרוסית שי"ל ע"י "FREE" (תשורה לוי ד' ניסן תשס"ט. וראה לקמן מענה קנד)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לראש חודש ניסן

חודש הגאולה. ודשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

קנד

[תחלת ניסן]

מענה לר' משה חיים לוי שהכניס "הגדה של פסח" בתרגום לרוסית שי"ל ע"י "FREE" (תשורה לוי ד' ניסן תשס"ט):

נל'

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קנג).

קנה

[סביבות ד' ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להתי' יונה אבצן שהכניס את "סדר ברכת החמה" בתרגום לאנגלית (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

ביום ברכת החמה חודש ניסן

חודש הגאולה. ודשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

קנו

[לאחר ש"פ מצורע, ז' ניסן]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ מצורע:

"בהתועדות ש"פ מצורע, נתבאר שיש ליהודי כח לעבודה ד"הפרני . . בארץ עניי", כי זה נעשה עיי "הוי", שם העצם, שם המיוחד ושם המפורש, ונוסף לזה – הוי מלשון מהוה, שהוא מהוה עתה מחדש באופן שיכול לעבוד עבודה זו – כמ"ש "כי הפרני ה' בארץ עניי".

ולכאורה, שם ה' כתוב אצל ראובן "כי ראה ה' בעניי" (ויצא כט, לב) אבל אצל אפרים לשון הכתוב (מקץ מא, נב) הוא "כי הפרני אלקים בארץ עניי?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה חאריטאן י"א סיון תשס"ב):

על מה שכתבו: "ונוסף לזה – הוי מלשון מהוה, שהוא מהוה עתה מחדש באופן שיכול לעבוד עבודה זו", כתב:

וכמש"נ ויהי הוי את יוסף ויהי איש מצליח ובתנחומא אין לי אלא ברוחה מנין אפילו בצער כו'.

ובפרט שלאח"ז הוסיפו בשמו ה.

והנה לכאורה עפ"ז צריך ביאור שנאמר כאן אלקים (ובמנשה ובאפרים)

וי"ל בשנים: גילוי במצרים ערות הארץ – אלקים כי לא ידעתי את הוי' ורק משה וע"י המכות כו' משא"כ בראובן (בארם).

לידת הנ"ל ובמילא – קריאת שמם גם ע"י אסנת

קנז

[לאחר ש"פ מצורע, ז' ניסן]

ממענה לר' אברהם שלמה שארף על שאלתו בהמדובר בהתועדות ש"פ מצורע – שנתבאר פרש"י (מצורע יד, לב ד"ה ונתתי נגע צרעת) "שהטמינו אמוריים מטמוניות של זהב בקירות בתיהם כל ארבעים שנה שהיו ישראל במדבר וע"י הנגע נותץ הבית ומוצאן" (ודלא כהלשון במדרש "שהטמינו כנעניים"), דמכיון שבשעת יציאת מצרים "שלם עוון האמורי", ידעו האמוריים שבנ"י באים עליהם, ומפני זה הטמינו מטמוניות זהב שלהם. במכתבו כתב: "ומדי כתיבי אשאל נא בקשר למה שדובר בש"פ מצורע על מה שרש"י אומר "לפי שהטמינו אמוריים", שהאמוריים פחדו לפי שהם ידעו שעכשיו שלם עוון האמורי: איך לתווד זה עם מה שכתוב בשירת הים נמוגו כל יושבי כנען ורש"י מפרש שם "אמרו עלינו הם באים" וגו'" (מצילום כתי"ק):

יראה כיון שסו"ס יבואו עליהם

אבל לא להטמין בפועל שאז אא"פ להשתמש וכו' (2)

קנח

[אור ליום הבהיר י"א ניסן]

מענה להשליח ר' יעקב רייצעס על מכתבו בו כתב ע"ד ההצעה שקיבל לשמש כרב ביישוב יסוד המעלה אה"ק, ופירט את הבעיות שישנן בהצעה זו (תשורה וילהלם י"ד סיון תשע"ג):

[1] במכתבו כתב שישנה בעי' שזהו מקום קטן.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "מקום קטן", וכתב:

זה אינו נוגע כלל

[2] במכתבו כתב שישנה בעי' שאין במקום כמעט אף יהודי דתי, ולכן מסתפק אם לקבל ההצעה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

באם לדעת רבני אנ"ש באה"ק לא יצטרך לתת הכשר על דברים בלתי רצויים

קנט

[ניסן]

מענה להנהלת "צבאות השם" ששאלו – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (בהתועדות אור ליום הבהיר י"א ניסן והתועדויות שלאחרי זה) ע"ד כתיבת ס"ת הכללי של ילדי ישראל – האם ספר התורה מיועד עבור ילדים החברים ב"צבאות השם" (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 81):

הודגש שקנית אות בס"ת אינו מותנה כלל שצ"ל חבר ב"צבאות ה" – כפשוט.

[אף שמוכן שהנהלת צבאות ה' ג"כ צריכה להודיע עד"ז לכל חברי' – אבל להדגיש הנ"ל].

[בקשר למבצע "אות בספר תורה" לילדי ישראל – ראה גם לקמן מענות: קס, קעג, קעה, קעח, רב, רד, רי, ריא, רכז, רכח, רלא, רמו, רנא, רנב, רנג, רנד].

קס

[ניסן]

מענה להסופר ר' שלמה אהרן הניג שכתב דו"ח ע"ד התחלת עבודתו בכתיבת ס"ת הכללי של ילדי ישראל (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 95):

נת' ות"ח בהידור גדול (ואנוהו) בהצלחה רבה וזכות הרבים מסייעת. אזכיר עה"צ.

קסא

[ח"י ניסן, ב' דחול המועד פסח]

מענה לר' שלום דובער לוין על מכתבו – בקשר לחבילת עלים נפרדים שנמסרו לידו הכוללים דרושי רבותינו, שם נמצא קונטרס שכתב הרה"ג הרה"ח הרב לוי יצחק ז"ל אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א – בו כתב: "מצו"ב קוני השייך ליתורת לוי יצחק" ע"מ גיטין, שעדיין לא נדפס. הנ"ל נמצא היום (אור ליום הולדתו) בין הדפים שנמסרו היום" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' צג):

כדאי להו"ל בקונטרס בפ"ע ובזריזות, ובהזדמנות זו גם – לוח התיקון שערכו לס' הקודמים (חברי ועד השיחות? ויברר אצלם).

קסב

[ועש"ק קדושים, כ"ז ניסן]

מענה להתי' צבי הירש נאטיק ובי"ג איטא לאה שוחאט שכתבו: "התדברו מב' הצדדים לקבוע זמן חתונתינו ליום א' פ' חוקת, כ"ו סיון הבעל"ט. החתונה תתקיים כאן בקראון הייטס. והננו מבקשים בזה את הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מצילום כתי"ק – תשורה גינזבורג בדרי"ח אלול תש"ע):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "תתקיים כאן בקראון הייטס", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א".

קסג

[ועש"ק קדושים, כ"ז ניסן]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרשי"ג שכתב:

א. הנה ההכנסה לתו"ת בשבוע העברה וכן בשבוע הזו היתה מעוטה מאד לגבי שבועות לפני זה, ובכלל בשבועות אלו ההכנסה מעוטה. . והנני מבקש אחרי שכ"ק גיסי אד"ש הואיל לתת ברכתו הק' שיהי' ההכנסה למעלה מדרך הטבע, שיהי' בפועל ממש למטה מעשרה טפחים.

ב. הנני מסג"פ ההזמנה והמצורף ששולחים היום ע"ד הסקלרשיפ דינער שיהי' אי"ה ביום א' כ"ז אייר תשמ"א הבע"ל בהוטל בילטמאר. והנני מבקש ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיהי' בהצלחה רבה ומופלגה הן בהמשתתפים אישית והן בההכנסה עי"ז, ובאופן למעלה מדרך הטבע".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר):

פנ"נ (והמצו"ב)

אזכיר עה"צ ויבש"ט.

מצו"ב השתתפות

קסד

[שלהי ניסן]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית בקשר ל"התועדות חברים" השנתית שעורכים בב' אייר יום התייסדות צאגו"ח (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד". וראה לקמן מענה קסח)]:

נת' ות"ח**ודבר בעתו –****בסמיכות לזמן חרותינו בחודש ניסן****חודש הגאולה, ובשנת הקהל.****אזכיר עה"צ.****קסה**

[אביב]

מענה להמזכיר רח"ק שכתב: "מצו"ב מה שהוכן לדפוס מהשיחות קודש ע"ד המשפחה. נלקח מהחוברת שהוציאו בלונדון, בשיפור הסגנון קצת. עוד צריכים להוסיף המראי מקומות של הפסוקים וכו'. יכולים להדפיס זה (אולי בפורמט של הלקוטי שיחות) שיהי מוכן להקנונשן דנשי ובנות חב"ד" (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי בו):

כמדומה שנדפס?**קסו**

[אביב]

מענה למרת בילא רישא גאלדשטיין שכתבה: "קבלתי הצעה ממורה טייכטל תחי', מנהלת בית רבקה, לקחת משרת מורה בתקופה הבאה. . . גם קבלתי הצעות בשביל שבוע או שבועיים למילוי מקום בבית רבקה בכתות. . . והנני שואלת חו"ד הק' של כ"ק אדמו"ר שליט"א אם לקבל

אחת ההצעות הנ"ל, או להתמסר לגמרי בטיפול וחינוך בנינו שיחיו" (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמענת תי' וזכות הרבים תלוי' בהם):

כעצת רב מורה הוראה מאנ"ש שי'

אזכיר עה"צ

קסז

[ר"ח אייר]

מענה לא' מאנ"ש שכתב: "הנני להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א שאני ואשתי . . . הסתדרנו ב"ה טוב בדירתנו . . . בבנין של וועד השכונה ובהשתדלותם שכר הדירה \$55 לחודש . . . ואבקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "שכר הדירה \$55 לחודש", וכתב:

אזכיר עה"צ

קסח

[ב' אייר]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית בקשר ל"התועדות חברים" השנתית שעורכים בב' אייר יום התייסדות צאגו"ח (לקו"ש חכ"ג ע' 523. סי' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 140. והעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

מצו"ב יין – (שכשנכנס צ"ל יצא סוד – הפצת המעינות חוצה) אזכיר עה"צ שיהי' בהצלחה רבה.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה קסד).

קסט

[ועש"ק אמור, ד' אייר]

מענה על בקשת ברכה עבור ילד שנרשם ל"צבאות השם" – בן של יהודי שמגיעים אליו מדי יום ועש"ק במסגרת "מבצעים" – שנפצע בתאונה (ס' "יומן שנת הקהל ה'תשמ"א בבית חיינו" ע' 140):

להעלותו בדרגא בצבאות השם ויתעלה גם בבריאות הגוף. אזכיר עה"צ.

קע

[תחלת אייר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) למערכת הערות וביאורים אהלי תורה שהכניסו את הגליון דש"פ אמור (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ בהר תשמ"א (גליון צא)); (2) למערכת הערות התמימים ואנ"ש אשען פארקוויי שהכניסו את הגליון דש"פ אמור (קובץ הערות התמימים ואנ"ש אשען פארקוויי ש"פ בחוקותי תשמ"א (גליון ז))]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לת"ת שבת"ת (ראה תו"א ס"פ נח)

דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

קעא

[תחלת אייר]

"צעטלי" בכתי"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לוינ – בצירוף לכמה מאמרים ורשימות – בקשר ל"רשימת מאמרי דא"ח" שיי"ל עתה (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סג):

מהיר, להררשדב"ל שי', הישנם בהרשימה?

[כ"ק אדמו"ר שליט"א הורה להו"ל גליון השמטות.

וראה לקמן מענות קפה, קצה].

קעב

[ח' אייר]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרש"ג שכתב – בקשר להחלמתו לאחר שלא היי בקו הבריאות איזה זמן :

"היום הוא שבוע שבאתי ת"ל להמשרד באשען פארקוויי. ת"ל בימי ד', ה' שבוע העברה ובימי א' ב' והיום נסעתי לבקר יחידים ידידים של תת"ל ות"ל קבלו אותי בספ"י ונענו לבקשתי מהם . .

בטוח אני בברכות של הוד כ"ק גיסי אד"ש שאתרפא מהרה וגם יהי לי האפשרות לעשות גם נסיעות מחוץ לעיר וכו' ולא יהי לי שום מניעות ועיכובים כדי לעשות עבודתי בקודש בתת"ל כאשר עמוס עלי ויהי הצלחה רבה ומופלגה למעלה מדרך הטבע.

ע"ד הסקלרשיפ דינער שנועד להיות בעזה"י א' כ"ז אייר הבע"ל במלון בילטמאר בנוא יארק . . אבקש מאד ברכתו הק' שיהי בהצלחה רבה גדולה ומופלגה.

כן אבקש עוה"פ ברכתו הק' שעזובן של המנוח . . יתקבל במהרה ממש"י.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מהעתקת המזכיר):

נת' ות"ח על הבשו"ט

פנ"נ

ויבש"ט

אזכיר עה"צ

קעג

[אייר]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לה"ועד לכתובת ספר התורה של ילדי ישראל" על מכתבם – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (בהתועדות אדר"ח אייר) אשר כתיבת ספר התורה תתבצע ע"י שני סופרים לזירוז הכתיבה – בו הודיעו ע"ד החלטתם לצרף את הסופר ר' שמשון כהנא כסופר שני של ספר התורה (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 98); (2) לר' שמואל הלוי הורביץ שהכניס גליון ל"ג בעומר שהו"ל עבור תלמידים צעירים (ריש ס' "שבת המועדים"); (3) לר' יצחק יהודה פערס

בקשר לקלטות שהפיק עבור ילדי ה"מיטוואך שעה" בשם "Wake Up Yidden" (תשורה בלאנק ו' אלול תשע"ו); (4) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו – בקשר למבצע "אות בספר תורה" – מודעה וכתבה שפורסמו בעיתון "אלגעמיינער זשורנאל", מכתב מהנהלת ארגון "תורה ומסורה", ומודעות שמדפיסים (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"):

נת' ות"ח.

וזבר בעתו –

בסמיכות ליום ל"ג בעומר

יום שמחתו גדולה דרשב"י

דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ

קעד

[אייר]

מענה לא' השלוחים על מכתבו בקשר להלוואה עבור שליחותו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' זכות הרבים תלוי' בו):

שייך להרב חזקאוב וידבר עמו עוד הפעם על דבר הסכום הקודם
ובתנאים הקודמים

שלום חותנו שליט"א?

קעה

[י"ז אייר]

מענה להשליח ר' יהודה ליב ראסקין על דו"ח בו כתב שלע"ע נרשמו במרוקו 827 ילדים לס"ת הכללי של ילדי ישראל (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 89. תשורה ראסקין כ"ט ניסן תשנ"ט):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט, ובפרט בנוגע שבוודאי יוסיפו כהנה וכהנה בכל עת מצוא. אזכירם עה"צ להצלחה רבה בכל הנ"ל.

קעו

[כ"ג אייר]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד בתו הסובלת מפחדים בלילות (מהעקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שיי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בדיקת המזוהות.

חליפת מקום מטתה לפינה אחרת.

אזכיר עה"צ

[וראה לקמן מענה רלו].

קעז

[כ"ד אייר]

ממענה לר' יוסף יצחק הלוי שגלוב והת' מיכאל אהרן זליגסון על מכתבם בקשר לס' "היום יום עם הערות וציונים" שמכינים לדפוס (יומן ר' מיכאל אהרן שיי' זליגסון):

[1] במכתבם כתבו שחושבים להעתיק ממקומות בלקו"ש ששם נתבארו פתגמים בס' "היום יום", ולאידך רוצים להו"ל לכ"ג סיון (יום חתונת הת' הנ"ל), וא"כ הרי לא יספיק הזמן לזה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

הרי אז יהי' ס' גדול ואין לזה קצבה (2)

[2] במכתבם כתבו שמצאו שינוי ממש"כ בס' "היום יום" (לי שבט) למש"כ בס' השיחות תשי"א (ע' 98).

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

יעירו ע"ז וכיו"ב בסוף הס' (3)

[3] במכתבם כתבו שב"היום יום" שמע"צ – נדפסו המנהגים אחרי שיעורי חת"ת, ושמח"ת – לפני שיעורי חת"ת. ושאלו האם אפ"ל שהטעם לזה הוא מפני שבשמח"ת מודגש יותר מעלת המנהגים (כמבואר בדא"ח), ולכן מודגש הדבר כאן בהקדמת המנהגים.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

לא תמיד מדויק – (ע"פ רוב – כשבמנהג חידוש מפתיע מוקדם) כי סו"ס
גם השיעורים – מנהג (4)

[4] אצל חתימות הנמענים, כתב :

אזכיר עה"צ (5)

מהיר

קעח

[תחלת סיון]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) למערכת הערות התמימים
ואנ"ש מאריסטאון שהכניסו את הגליון דש"פ בהעלותך (קובץ הערות
התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ שלח תשמ"א (גליון ריז)); (2)
להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" על דו"ח – בקשר למבצע "אות בספר
תורה" – ממספרי הרישום לספר התורה ושמות המתעסקים בזה,
בצירוף חומר פרסום בנושא (מהעתקה, באדיבות "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות דחה"ש

זמן מתן תורתנו.

אזכיר עה"צ.

קעט

[תחלת סיון]

מענה לר' שניאור זלמן יצחק יהושע חאנין על דו"ח מהתקדמות הדפסת
ספרי "קה"ת" (מצילום כתי"ק – תשורה שטרן ט"ו אד"ר תשס"ה) :

[1] במכתבו כתב : "ספר המאמרים תרפ"ז מדפיסים עתה, ויוגמר ביום
ה' הבעל"ט".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "ויוגמר ביום ה' הבעל"ט", ועל תיבת "ויוגמר" כתב:

? ללימוד בפועל

[2] במכתבו כתב: "תניא מהדו"ק: עד פרק כ' כבר אויפגעזעצט, בעוד יומיים יהיו מוכנים העמודים, בעוד יומיים שלוש יומסר לדפוס עד סוף פרק כח (שהוא סוף חלק ראשון במהדו"ק)".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "עד פרק כ' כבר אויפגעזעצט", וכתב:

ה"ז היו אצלי כלפני שנה לערך!! ובעמודים!!

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ב מענה מה].

[3] במכתבו כתב: "לקוטי שיחות ח"י"ז יהי"א אי"ה לחגה"ש מכורד".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן ארבעה קווים תחת תיבת "מכורד".

[4] במכתבו כתב: "אגרות קודש – קונט' מילואים, מחר בערב יומסר לדפוס אופסט, ואי"ה יהי"א מוכן לש"ק הבעל"ט".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות "ואי"ה יהי"א מוכן לש"ק הבעל"ט".

קפ

[ועש"ק נשא, ג' סיון]

מענה להתי' אברהם ליב שוחאט ראש ישיבה גדולה ליובאוויטש קסבלנקה מרוקו שכתב ע"ד רצונו לנסוע למשך חדשי הקייץ לנוי יארק בכדי לגמור לימוד שו"ע יורה דעה (תשורה מאצקין י"א אלול תשס"ט. והעתקת המזכיר, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה"):

(1) והוא יעזבם וינוס לני.!!

(2) [לגמור יורה דעה] – כ"ז הרי יכול להעשות ובמנוה"נ יותר במקומו עתה.

(3) אזכיר עה"צ.

קפא

[ח' סיון, אסרו חג השבועות]

מענה ל"ועד להפצת שיחות" שהכניסו את העתק מכתבם להנהלת "ועד הנחות בלה"ק" בו כתבו: "היות אשר כבי' התחיל לאחרונה לסדר בדפוס (אויפזעצן) שיחות (הנחות) כ"ק אדמו"ר שליט"א – הנה . . רוצים אנו להודיע רשמית שעליו להפסיק תיכף ומיד לסדר בדפוס את ההנחות, כי המוסד "ועד להפצת שיחות" הוא סניף קה"ת שעוסק בהדפסת שיחות ומאמרים מכ"ק אדמו"ר שליט"א . . ומוסד הנ"ל לבדו הזכות להו"ל בדפוס כל עניני תורת כ"ק אדמו"ר שליט"א בכל לשון שהוא" (קובץ הערות וביאורים אהלי תורה ש"פ צו תשי"ס (גליון תשצד). והעתקה):

איך אפשר לאסור על מי שהוא – לפרסם דברים שנאמרו ברבים (וע"מ שיפרסמום)!!

האם האיסור אינו – היפך ההפצה?

קפב

[לאחר ש"פ בהעלותך, י"א סיון]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ בהעלותך:

"מצוי"ב תיקון טעות והשמטה לשיחת ש"פ בהעלותך (שבדעתנו להדפיס בסוף שיחת ש"פ שלח).

בנוגע להביאור בזה שבבבלי איתא "ארבעה מתחרט עליהן כו"ו ובירוש' "שלשה כו"ו – ש"העקרים הם רק ג', כי גלות בא רק כמסובב לאחר ש שנברא יצה"ר והסית והצליח ולא עשו תשובה" – לכאורה עד"ז פירש במראה פנים לירוש' כאן (תענית פ"ג ה"ד): "שלשה ברא הקב"ה ותהא שבראן כו" – ובבבלי פ' החליל דף נ"ב גריס ארבעה מתחרט עליהן הקב"ה ואלו הן גלות כשדים וישמעאלים ויצה"ר וכו'. ולמאי דקאמר הכא י"ל דגלות בכלל הוא שאלמלא לא הלכו אחר יצה"ר לא חטאו ולא גלו". האם לציין לזה?"

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה נאגל ל"ג בעומר תשנ"ז):

[1] על מה שכתבו: "לכאורה עד"ז פירש במראה פנים לירוש' כאן", כתב:

רק [עד"ז] וק"ל (1)

[2] על מה שכתבו: "האם לציין לזה?", כתב:

כמדומה (קרוב לודאי) שציננתי להנ"ל (ולחדא"ג) (2)

ויש עוד לבאר בזה (בל"נ בהזדמנות מתאימה) (3)

קפג

[סיון]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) לר' שמואל הלוי הורביץ שהכניס גליון חג השבועות שהו"ל עבור תלמידים צעירים (ריש ס' "שבח המועדים"); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" שהכניסו מכתב מאת הרב זלמן שמעון דווארקין בו מעורר שכאו"א מאנ"ש יקח על עצמו לרשום עד ט"ו סיון עשרה אותיות לפחות לס"ת הכללי של ילדי ישראל (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"); (3) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית על דו"ח שכתבו ע"ד 57 אותיות שנקנו בס"ת הכללי של ילדי ישראל ע"י הרב אליעזר זוסיא פורטוגל האדמו"ר דסקולען (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בסמיכות לתוקף וקיימא סיהרא באשלמותא דירחא תליתאי

בו מ"ת תליתאי לעם תליתאי.

אזכיר עה"צ.

קפד

[סיון]

מענה לר' שלום דובער לויין על מכתבו – בקשר למה שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א על עלי-ההגהה דקובץ "יגדיל תורה" חוברת מב, שם נדפסה תשובת אדמו"ר מהרש"ב אל הרה"ק מרדכי יוסף אלעזר ליינר האדמו"ר דראדזין בענין התכלת: "מהיר, לברר, הראדזינער הדפיס מכי אדני"ע בספר: ". במכתבו כתב שספריו של הנ"ל נדפסו לפני זמן כתיבת התשובה דלעיל, ושאל האם להמשיך לחפש בשאר ספרים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' כז):

בהס' שנדפסו בנ.י. (ע"י נכדו שהי' דר כאן) נמצאו בהספרי'. ובס' בנו של בעל התכלת.

קפה

[סיון]

מענה לר' שלום דובר לוי על מכתבו – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א להו"ל בקשר עם י"ד סיון "קונטרס דרושי חתונה" שתכלול את המאמרים שאמר אדמו"ר מהר"ש בעת חתונת בנו הרה"ח ר' מנחם מענדל (בי"ד סיון תרמ"ב). במכתבו שאל, בקשר לזה שהורה כ"ק אדמו"ר שליט"א (ראה לעיל מענה קעא) להו"ל גליון השמטות ל"רשימת מאמרי דא"ח": "אולי להדפיס ההשמטות ל"רשימת מאמרי דא"ח" בתור הוספה לקוני דרושי חתונה" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע" (סג):

מהי השייכות!?

קפו

[סיון (1)]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב:

"בלמדי בישיבה עם כתה א' פ' נח נתקשה לי בנוגע למספר שני חייו של נח, דכתיב: ויהי כל ימי נח תשע מאות שנה וחמשים שנה וימת (ט, כט).

וצ"ל: דהנה, מהפסוקים שלפנייז משמע (ברוך – לכאורה) שנח חי 951 שנה, וכדלקמן:

לפני המבול כתיב: ונח בן שש מאות שנה והמבול הי' מים על הארץ (ז), (ו); בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו (שם, יא); בסיום המבול כתיב: ויהי באחת ושש מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ גו' (ח, יג); לאח"ז כתיב: ויחי נח אחר המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה (ט, כח).

עפ"יז, שבתחילת המבול הי' נח 600 שנה, והמבול נמשך שנה שלימה, ונח חי אחר המבול 350 שנה, הרי סך הכל ביחד – 951 שנה!, ואילו בכתוב (ט, כט) נאמר שחי 950 שנה.

ואין לומר :

(א) שפיי "אחר המבול" (ט, כח) היינו אחר תחילת המבול, זה אינו, מלבד אשר (בפשטות) אין הלשון משמע כן, הרי כן הוא לשון הרגיל בכתוב (בסי'פ בראשית, ועוד) "ויחי . . . אחרי הולידו . . . (כך וכך) שנה". ופירושו – אחרי – כמשמעו.

(ב) שאין הכתוב מדייק בהמספרים, זה אינו, דהרי בפסוקים הנ"ל דסי'פ בראשית (ובכ"מ) מדייק הכתוב בהמספרים ביותר.

(ג) שאין חושבים שנת המבול, מצד ביטול הילוך הכוכבים והמזלות וכו', זה אינו, דנוסף לזה שבנוגע לגיל העולם חשבינן שנת המבול, עוד ועיקר, הרי מפורש בקרא בסיום המבול: ויהי באחת ושש מאות שנה גו' (ח, יג).

ויש לדייק, שבפסוק הנ"ל (ח, יג) אינו נזכר שם נח כבשאר הפסוקים, אף שקאי המספר על חיי נח (בפשטות). ואולי אינו נזכר שם נח בפסוק זה מצד שזה גופא משמיענו הכתוב, שהי' 601 שנה (אחר המבול) אבל לא (חשבינן זה) לחיי נח!".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ הערות התמימים ואנ"ש שעיי' מבצע "הליקוט" תשע"ט גליון ג ע' 8. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קנא):

[1] על מה שכתב: "לפני המבול כתיב: ונח בן שש מאות שנה והמבול הי' מים על הארץ (ז, ו); בשנת שש מאות שנה לחיי נח בחדש השני בשבעה עשר יום לחדש ביום הזה נבקעו כל מעינות תהום רבה וארבת השמים נפתחו (שם, יא); בסיום המבול כתיב: ויהי באחת ושש מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים מעל הארץ גו' (ח, יג); לאח"ז כתיב: ויחי נח אחר המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה (ט, כח)", כתב:

אפ"ל הפי' בתחילת השנה (ר"ה י, ב) (1)

[2] על מה שכתב: "ואין לומר . . . שאין חושבים שנת המבול, מצד ביטול הילוך הכוכבים והמזלות וכו', זה אינו, דנוסף לזה שבנוגע לגיל העולם חשבינן שנת המבול, עוד ועיקר, הרי מפורש בקרא בסיום המבול: ויהי באחת ושש מאות שנה גו' (ח, יג)", כתב:

ראה בתו"ש (מירושי' שם) (2)

[3] על כללות המכתב, כתב:

האר"ך בכ"ז בס' דברי בני' לבן עזרי'? [יברר השם בדיוק בהספרי'] (3)

קפז

[סיון (2)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענה שנתקבל: "מ"ש ע"ד הסי' דברי בני"י לבן עזרי"י, אם הכוונה לסי' מאור עינים לר' עזריה מן האדומים, לא מצאתי בו ע"ד שנה הני"ל. האם הכוונה לסי' סדרי זמנים לעקביא, אינו תח"י"י" (מצילום כתי"י"ק – קובץ הערות התמימים ואנ"ש שע"י מבצע "הליקוט" תשע"ט גליון ג ע' 9. קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע' קנא):

[1] מחק תיבת "האם", וסימן בעיגול ובשני חיצים את התיבות: "הכוונה לסי' סדרי זמנים לעקביא".

[2] על מה שכתב: "אינו תח"י"י", כתב:

הי' בחדרי כמה זמן

קפח

[סיון (3)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענות שנתקבלו:

"במענה הראשון "אפ"ל הפי' בתחלת השנה (ר"ה י, ב)" לכאורה כוונתו הק', שאפשר לתרץ הקושי אף למ"ד שנת המבול עולה מן המנין, ומ"ש (ז, ו) "ונח בן שש מאות שנה והמבול הי' מים על הארץ" אפ"ל הפי' בתחלת השנה, עדמ"ש בר"ה (י, ב) לגבי מ"ש (ח, יג) ויהי באחת ושש מאות שנה בראשון באחד לחדש חרבו המים וגו'".

ואם זוהי הכוונה, לא הבנתי:

(א) משנתיו של מתושלח מוכח ששש מאות השנים של נח הן שלמות, כלשונו של רש"י (ז, ד) "צא וחשוב שנותיו של מתושלח ותמצא שהם כלים בשנת שש מאות שנה לחיי נח".

(ב) בב"ר (לב, ו) כו"ע מודו, שלענין שנותיו של נח שנת מבול אינה מן המנין (ובמפרשים שם, שההוכחה היא מזה שסכום הכללי של שנות נח הוא 950), והמחלוקת היא רק לענין תקופות וחשבונות, אם גם בזה אינה עולה מן המנין.

ג) בכל אופן צ"ע בפרש"י, שאינו מביא הא דשנת מבול אינה מן המנין וגם אינו מתרץ את אי ההתאמה שבין חשבון הפרטי לחשבון הכללי שבשנות נח.

ד) מענין לענין באותו ענין: בלקוטי שיחות ח"י (ע' 185): "ובהתאם להמחלוקת אם שמשו המזלות בשנת המבול (ב"ר כ"ה ב') יהיי חילוק בכהנ"ל בשנה אחת". והיינו לדעת המפרשים (ידי משה שם פל"ב) שבזה תלוי אם שנת המבול עולה מן המנין; ומדוע לא הובא פל"ב הנ"ל, שבו מפורשת המחלוקת אם שנת המבול עולה מן המנין למנין התקופות והחשבונות".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ הערות התמימים ואנ"ש שע"י מבצע "הליקוט" תשע"ט גליון ג ע' 11. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קנא-ב):

[1] על מה שכתב: "משנותיו של מתושלח מוכח שש מאות השנים של נח הן שלמות" – סימן בעיגול תיבת "מוכח" ותיבת "נח", וכתב:

!?

לשיטתו – מוכח גם בהנוגע למך שביניהם ושכולם יום הולדת שלהם – באותו היום בשנה ממש!

[2] על מה שכתב (מפרש"י): "צא וחשוב שנותיו של מתושלח" – סימן שני קווים תחת תיבת "שנותיו", וכתב:

מדויק (לא בסיום שנת). וכן ה"צא וחשוב"

[3] על מה שכתב (המשך פרש"י): "ותמצא שהם כלים בשנת שש מאות שנה לחיי נח" – סימן קו תחת התיבות "שש מאות שנה לחיי נח", וכתב:

בפש"מ – פשוט שאין הכוונה ששת אנוש וכו' נולדו ביום (סיום) (ה)הולדת את אביהם (היינו – כולם בר"ה!!)

[4] על מה שכתב: "בכל אופן צ"ע בפרש"י, שאינו מביא הא דשנת מבול אינה מן המנין" – סימן בעיגול את התיבות: "דשנת מבול אינה מן המנין", וכתב:

זהו היפך פש"מ, כפשוט

קפט

[סיון (4)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב – בהמשך להמענות שנתקבלו :

"מה שרציתי להוכיח משנותיו של מתושלח, ששש מאות השנים של נח הן שלמות, הוא אם נפרש בפשוטו של מקרא כמו שהוא בריש מסכת ר"ה, ובפרש"י שם (ב, רע"א) "ואפילו עמד בשבט או באדר כלתה שנתו משהגיע ניסן ויתחילו למנות לו שנה שניה", ועד"ז בענינינו : "אפילו נולד באב או באלול כלתה שנתו משהגיע תשרי ויתחילו למנות לו שנה שניה". וא"כ מוכח משנותיו של מתושלח ששש מאות השנים של נח הן שלמות. וכן יהי מוכח ע"פ הנ"ל מפרש"י (יא, א) כי החשבון אלף תרנ"ו מתאים רק אם שש מאות השנים של נח הן שלמות.

[ואם נדייק ששנותיו היינו בכ"א – מ"היום בשנה" שנולד, הרי ע"כ יתוספו בזה כמה חצאי שנים שלא נמנו, ויתוסף על המספר של אלף תרנ"ו הנ"ל].

ובעצם הקושיה של שנת המבול, שלא נמנתה בשנות נח, ע"פ פשוטו של מקרא שגם שנת המבול עולה מן המנין, יש לתרץ בפשטות לכאורה :

המבול הי' רק ארבעים יום, וא"כ מ"ש (ט, כח) "ויחי נח אחר המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה" נכללת בזה גם שנת אלף תרנ"ו, ומ"ש (ח, יג) "ויחי באחת ושש מאות שנה" הי' כחצי שנה לאחר סיום המבול, וכיון שעבר ר"ה קורא לה שנת שש מאות ואחת לנח".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – קובץ הערות התמימים ואנ"ש שע"י מבצע "הליקוט" תשע"ט גליון ג ע' 12. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קנב-ג) :

[1] סימן בעיגול את מה שכתב (מפרש"י) : "ואפילו עמד בשבט או באדר כלתה שנתו משהגיע ניסן ויתחילו למנות לו שנה שניה", ועד"ז בענינינו", וכתב :

!!!

ישאל בן ה' ה'זהו פשש"מ (ולא עוד אלא זהו גם היפך הסברא, ולכן – הוכרחו לזה מהכתובים וכו'

[2] על מה שכתב : "כי החשבון אלף תרנ"ו מתאים רק אם שש מאות השנים של נח הן שלמות" – סימן בעיגול תיבת "רק", וכתב :

!!!

האומנם לדעתו באם חסרו יום אחד ה"ז א' תרנה שנה!?

[3] על מה שכתב: "ואם נדייק ששנותיו היינו בכ"א – מ"היום בשנה" שנולד", כתב:

בפשטות – כמנהג העולם

[4] על מה שכתב: "ע"כ יתוספו בזה כמה חצאי שנים שלא נמנו, ויתוסף על המספר של אלף תרנ"ו הנ"ל" – סימן בעיגול את התיבות "חצאי שנים שלא נמנו", וכתב:

הרי אפשר שאצל א' הי' חסר חצי שנה ואצל הב' יתר חצי שנה.

[5] על מה שכתב: "המבול הי' רק ארבעים יום, וא"כ מ"ש (ט, כח) "ויחי נח אחר המבול שלש מאות שנה וחמשים שנה" נכללת בזה גם שנת אלף תרנ"ו, ומ"ש (ח, יג) "ויחי באחת ושש מאות שנה" הי' כחצי שנה לאחר סיום המבול, וכיון שעבר ר"ה קורא לה שנת שש מאות ואחת לנח", כתב:

מחיל אל חיל: – כנראה מפרש [ויחי נח אחר המבול] כולל יא חודש שהי' בתיבה!!

קצ

[סיון]

מענה להשליח ר' ישראל צבי גליצנשטיין שכתב ע"ד הצעה שקיבל מאת מפקד העיר לשעת חירום להיות ראש צוות ז"ח (זיהוי-חללים) בעירו אילת בעת חירום, ושאל האם לקבל ההצעה (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 359. "התקשרות" גליון קכ):

לא – אחריות גדולה מדאי.

קצא

[סיון]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן ששאל האם לקיים בקביעות תכנית טלויזי של חב"ד (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

כהוראת רבני העיר, אזכעה"צ.

קצב

[סיון]

מענה לר' לוי גאלדשטיין (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי בו):

[1] במכתבו כתב:

"מציעים לי משרת מלמדות במחנה גן ישראל דני. לשעתיים (בערך) בכ"י, מלבד מערי"ש וש"ק – רק כשעה. . והננו בזה לבקש את עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א בזה, באם לקבל המשרה".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "באם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "לקבל המשרה".

[2] במכתבו כתב:

"אגב, רציתי לבשר לכ"ק אדמו"ר שליט"א, אשר במשך החורף, הנה, לפנות ערב (לאחרי הלימודים ביתות"ל אשען פארקוויי), לימדתי לכ"ק 75 תל' ישיבת אהלי תורה, שבגיל קרוב לבר מצוה, את קריאת הטעמים בתורה, הפטרה ומג"א. ורובם קוראים (בס' תיקון לקוראים וכיו"ב) זייער גוט, ב"ה.

גם, זהו כבר כמה חדשים שנפגשתי עם מר. . והוא בא לביתי פעם בשבוע (מלבד כשיש סיבות וכו'), ללמוד יהדות וכו', וכבר התחיל להניח תפלין בכ"י, ומתכוון לשלוח אי' מבי' בניו שי' לישיבה בשנה הבעל"ט, וגם מתחשב להכשיר ביתו עפ"י דיני כשרות האכיושת"י. כעת הוא מתרפא מניתוח. . שאודותו כבר הודעתי את כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני שבוע (בערך)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ות"ח על הבשו"ט

אזכיר עה"צ

קצג

[לאחר ש"פ שלח, ח"י סיון]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ שלח – שנתבאר בזה שנשנה בפרשתנו ד' פעמים חיוב גרים במצות כשאר ישראל, שבכל אחת מד' פעמים אלו חידוש הוא על שלפניו, שלכן נכפל (מצילום כתי"ק – ס' "נלכה באורחותיו" ע' 222):

[1] במכתבם כתבו: "בענין מה שנתבאר בהשיחה בענין מה שנאמר ד' פעמים (בפרשת שלח טז, יג ואילך) בנוגע לגר – בפירש"י בא יב, מט: "תורה אחת וגו' – להשוות גר לאזרח אף לשאר מצוות שבתורה". ולכאורה, קאי על כָּל המצוות. ולפ"ז, למה צריך לומר זה גם בפרשתנו?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

בפשטות כי שם – לפני מ"ת

[2] במכתבם כתבו: "ועד"ז צריך ביאור לכאורה גם בכל מקום שנאמר שהמצוה היא גם בגר. וכמו: אחרי יז, ח. י. יג. קדושים כ, ב. כב, יח. בהעלותך ט, יד. וגם בפרשתנו גופא (שלח) טו, כט".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

כ"ז אינו דומה כלל לנדו"ד, כו"כ פסוקים זע"ז (וכמודגש בהתועדות ובפרט ע"פ דיוק רש"י תיכף לאח"ז: ראשית מראשית)

קצד

[י"ט סיון]

מענה להנערה דוואניע ראסקין (תשורה כ"ץ יו"ד כסלו תשע"ט):

[1] במכתבה כתבה: "הרב נפתלי שי' עסטולין ביקש אותי שאסע על זמן הקיץ ללאס אנזעלעס להיות קאנסלער על נערות שבאו מרוסי". והנני נוסעת אי"ה ביום ה' כ"ג סיון הבעל"ט ואקוה להיות עד כ"ג מנ"א ולבוא חזרה שבוע קודם חתונת אחותי חי' מושקא תי'. ומבקשת ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה בכהנ"ל".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בחץ ובעיגול את התיבות "להיות עד כ"ג מנ"א".

[2] במכתבה כתבה: "בט"ז מני"א יתמלא לי י"ח שנים לאורך ימים ושנים טובות".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול את התיבות "יתמלא לי י"ח שנים", וכתב:

מנהגי (2)

[3] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ

קצה

[כ"ב סיון]

מענה לר' שלום דובער לוין שהכניס (באמצע חודש סיון) את גליון ההשמטות ל"רשימת מאמרי דא"ח", לאישור כ"ק אדמו"ר שליט"א (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סג):

כב סיון

מה מעכב ההו"ל ע"ע?

קצו

[כ"ג סיון]

מענה לר' לוי גאלדשטיין שכתב ע"ד מאורע שאירע לו בעת נסעו במכוניתו ברחובות ניו יארק, אשר גוי שנסע לידו ניסה להציק לו, ורק לאחר מספר נסיונות הצליח לברוח מהלה. וכתב: "ובכן הנני לבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א מה שיש עלי לעשות ולתקן מכאן ולהבא" (תשורה פרידמן ר"ח סיון תשס"ח. והעתקה, באדיבות הנמען שי):

שיהיו במכונתו (תהלים תניא סידור) קופת צדקה

אזכיר עה"צ

קצז

[כ"ו סיון]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו בקשר לשיבת "אחי תמימים" בעיר ראשון לציון (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 108):

1) מובן שאין לסגור ישיבת חב"ד באיזה מקום שיהי' ובפרט הנ"ל שכותבים (שעובד במסירות רבה ומצליח, אי"ע) שהצליח הצוות למעלה מהמשוער.

2) למעשה – מיקומה – א"כ יעבירוה למקום מתאים בעיר (כי טעמי השלילה – בתוקפו ג"כ בנוגע לבע"ת).

3) [ראשלי"צ שמצד עצמו אין להם כמעט קליטה] הטעם מפורסם כי לא נעשה בזה שום פעולה ממשית ואדרבא.
אזכיר עה"צ.

קצח

[כ"ו סיון]

מענה לעובדי אי' משיבות חב"ד על מכתבם בקשר לחילוקי הדיעות בינם לבין ההנהלה, לאחר שנערך דין תורה בנידון. בנפרד, כתבו מכתב למזכירות אליו צירפו מסמך בנושא שעליו מוסב המחלוקת (מהעתקה):

כמפורסם ופשוט – אין המזכירות עוסקת בד"ת ובירור טענות צד א' לשני וכיו"ב.

באם ימציאו להמזכירות כתב (סירוב) מהבי"ד (שיאשר כתבם) ישתדלו שיצייתו הצדדים להבי"ד.

קצט

[סיון – תמוז (1)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב: "מאז נאמר לי לסדר המכתבים כו' התעסקתי במיוחד במכתבי אדמו"ר מוהרש"ב נ"ע, לעי"ע אספתי כ-230 מכתבים וסדרתיים על סדר השנים וכו' . . האם כדאי שאמשיך לעי"ע להתעסק בהנ"ל?" (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' לט):

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" וסימן-השאלה, וסימן בחץ את התיבות "כדאי כו", וכתב:

[כדאי שאמשיך לע"ע להתעסק בהנ"ל] ובזריזות

כי כדאי להו"ל (וג"כ בהקדם) מכ' כק מוח אדמו"ר

ואולי ימצא עוזר מתאים לזה עכ"פ טכני אבל שלא יהי' "מגלה סוד"

[וראה לקמן מענות: ר, רא, רכ, רכא, רכב].

ר

[סיון – תמוז (2)]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל ע"ד הו"ל אגרות אדמו"ר מהרש"ב ואדמו"ר מהרי"ץ (לעיל מענה קצט), שבין השאר נזכר צירוף עוזר מתאים – בו כתב שלפי ראות עיניו מתאים לזה ר' יצחק וילהלם, אלא שהוא טרוד עתה בעריכת הציונים לכת"י לסי' "מאמרי אדה"ז – אתהלך לאזניא", בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קכא) להו"ל ציונים לכת"י לספרי מאמרי אדה"ז הנדפסים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' לט):

הרי צ"ל גם לשאר ס' אדה"ז (כיון שתועלתם גדולה), ואולי למצוא אחר – להמפתחות.

רא

[סיון – תמוז (3)]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו – בקשר להמענה שקיבל ע"ד הו"ל אגרות אדמו"ר מהרי"ץ (לעיל מענה קצט) – בו כתב: "בענין המכתבים של כ"ק אדמו"ר מהרי"ץ נ"ע, כבר רשם התי' יוסף יצחק שי' איידלמן כרטיסים, על סדר השנים, של כל מכתביו שמצא בדפוס" (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מ):

עיקר כוונתי לאלו שלא נדפסו עדיין

ואחרי ת"ב ימסרו, בל"נ.

רב

[ערי"ח תמוז]

מענה לה"ועד לכתיבת ספר התורה של ילדי ישראל" על מכתבם בצירוף טיוטת ה"תעודה" שהוכנה למשלוח לילדים הנרשמים לספר התורה (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 88):

[1] על כללות התעודה המצורפת – כתב:

1. נת' ות"ח.

2. צבע התעודה וסוג החומר – אינו מתאים לחומר הכתוב.

[2] על שאלתם בקשר לנוסח התעודה, באם להכין (נוסף על התעודה המצורפת בלה"ק, גם) תעודה באנגלית – כתב:

3. כל התעודות אחידות בלה"ק.

4. [. .]

[3] על שאלתם בקשר למשלוח התעודות לילדי חו"ל, האם לשלוח מאה"ק או מניו יארק – כתב:

5. לשלוח במרוכז – אבל במעטפה של הועד דאה"ק.

רג

[אדר"ח תמוז]

מענה לר' הלל דוד קרינסקי (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי י"ז סיון תשע"ו):

[1] במכתבו כתב: "הנני להודיע שהערב, אור ליום ה', הנני נוסע עם זוגתי שטערנא שרה בת בתי' שתחי' למילאן איטליא, ונהי' שם בערך תשעה ימים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מצו"ב לצדקה שם

[2] במכתבו כתב: "הנני שואל אם כדאי להפגש שם עם השגריר החדש דארצה"ב באיטליא היהודי מר מאקסוועל ראב שי' שכפי ששמעתי נמצא כעת ברומא איטליא".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות "והנני שואל אם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "כדאי להפגש".

[3] על כללות המכתב, כתב:

אזכיר עה"צ (3)

רד

[תחלת תמוז]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר: (1) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" שהכניסו שלט שהפיקו לפרסום מבצע "אות בספר תורה" (מהעתקה, באדיבות "ועבדי דוד"); (2) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" על דו"ח מפרסום השלטים ע"ד מבצע "אות בספר תורה" בחנויות הגדולות ובדרכים (מהעתקה, באדיבות הספר "ועבדי דוד"); (3) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" על דו"ח ממספר הנרשמים בס"ת הכללי של ילדי ישראל במשך השבוע החולף (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד"); (4) להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" על דו"ח מביקור שערכו אצל הרב חיים זאנוויל אברמוביץ האדמו"ר דריבניץ בקשר למבצע "אות בספר תורה" (מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד")]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לג' תמוז

חודש הגאולה דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

רה

[ז' תמוז]

מענה להנערה חדוה הלמן שביקשה את ברכת והסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לשידוך שהוצע לה (מצילום כתי"ק – תשורה דייטש כ"ה סיון תשע"א):

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול ובחץ את קטעי מכתבה בלה"ק
ובאנגלית, וכתב:

בטח החליטו שניהם

ויהא בשטומו"צ

אזכיר עה"צ

רו

[ז' תמוז]

מענה לר' מיכאל אהרן זליגסון שכתב שרוצה לערוך מפתח ענינים
למאמרי אדמו"ר מהרש"ב דשנים: תרע"א תרע"ט תר"פ, ושאל אם
כדאי להכנס לזה (מבוא ל"ס' המפתחות לשיחות קודש". יומן הנמען
: שי')

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "אם", וכתב:

– אבל כדאי שיתדבר עם עוד המתאימים לזה – בכדי שיהי' בשלימות
יותר (דכל הנ"ל – לבד אלו שכבר ישנם) ועוד ועיקר – שיוגמר בהקדם.

ועל מה שכתב "תרע"א" – תיקן ל"תרע"ח".

רז

[י"ד תמוז]

מענה לר' יהודה חיטריק שכתב: "בזה באתי בבקשה לכ"ק, לקבל את
ספרי "רשימת דברים". רוב הרשימות כבר שלחתי לכ"ק, ועתה נתוספו,
אודות חסידים אשר נשפעתני על ידם, ואודות ליובאוויטש. ויש איזו
הגהות, משיבושים שנפלו ע"י מכבש הדפוס" (מצילום כתי"ק – תשורה
גראס ח' תמוז תשע"ט):

כדאי להוסיף (עכ"פ בעלון בפ"ע) מפתחות

רח

[תמוז]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – למרת אסתר שרה בלוי על
מכתבה (קובץ "זכרון מנחם מאיר" ח"א ע' 22. וראה לקמן מענה ריד):

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לימי הגאולה י"ב-י"ג תמוז

ימי הגאולה דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

רט

[תמוז]

מענה לר' יוסף יצחק שילדקרויט שכתב ע"ד רצונו לצאת בשליחות מיד
אחרי חתונתו (מצילום כתי"ק – "כפר חב"ד" גליון 674. לקו"ש חכ"ג ע'
540):

כדי להצליח בשליחות צ"ל הכנה מתאימה ומהם עכ"פ שנה אחת לימוד
תוה"ק בחיות און מיט אַ קאַך כו'.

הכבר עשה זה?

רי

[תמוז]

מענה לה"ועד לכתובת ספר התורה של ילדי ישראל" שכתבו שכבר
התחילו להכין את ה"תעודות" למשלוח לילדים הנרשמים לספר התורה
(ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 88):

הגהה היטב

ריא

[תמוז]

מענה השליח ר' ברוך שלמה אליהו קונין על מכתבו בו כתב דו"ח בקשר לפעילות מבצע "אות בספר תורה" לילדי ישראל בקליפורניא, וכן כתב כמה שאלות בקשר להמשך הפעילות (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 642, 647). וחלקו מתפרסם בזה לראשונה, מהעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] במכתבו כתב (בתרגום מאנגלית): "הקונסול הישראלי מר . . הביע את רצונו לחתום על המכתב [הכללי בקשר למבצע] יחד עמי ועם הפדרצ'י, ולהשתמש גם בסמל מדינת ישראל (כשם שמשתמשים בסמל הפדרצ'י ושלנו)".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מכ' דחב"ד – צ"ל – רק בחתימות חב"ד לבד. כל שאר מכתבי המלצה – צ"ל – בגליון בפ"ע (באם לאו – עלול לטענות רבות מפ' ופ' למה לא צרפהו, ובאם יצרפו – מי בראש וכו').

[2] במכתבו כתב: ". . (אותו הזכרתי בעבר), שהוא ילד בן שנים עשרה שהשתתף בעבר בקעמפ "גן ישראל", והוא שחקן מפורסם מאד, הסכים להשתמש בתמונתו בקשר לקמפיין. השאלה שעלתה היא, האם להשתמש בתמונתו בחזית העלון (תואר פניו מוכרת למיליונים), או להשתמש בזה ללא הבלטה בפנים העלון?".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לא כדאי להכניס זה בכלל – לטענות כו"כ שיכללו גם אותם ובפרט רבנים וכו' (2)

[3] במכתבו כתב: "בעלון השתמשנו בביטוי "ילדים של אל"ף ביי"ת" שנתקבל בטוב – האם עלינו להמשיך להשתמש בכך?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קו תחת התיבות: "Well Received" (=נתקבל בטוב), וכתב:

?

ה"ז שולל שהם לומדים (ודלא א"ב קינדער)!!

רבי

[תמוז]

מענה לר' שלום דובער לוי (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' ד) :

[1] במכתבו כתב: "מדוחק הפרנסה, פנית ל . . אם יש להם עבורי עבודה לכמה שעות ביום, והציעו לי כמה פרטים. האם כדאי להתעניין בזה?".

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את כל השאלה.

[2] במכתבו כתב שביקש אצל המזכיר רחמי"א חדקוב העלאה במשכורת, ולעי"ע לא נענה.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א :

יברר עתה עוה"פ.

ריג

[תמוז]

מענה לר' יהושע מונדשיין בקשר לסי "תורת חב"ד – ביבליוגרפיה" שמתעסק בעריכתו (תשורה מונדשיין י"ז כסלו תשס"ח) :

(א) פנים נבג"מ זי"ע.

(ב) תאריך ג' תמוז ה'תשמ"א כפר-חב"ד.

(ג) בוודאי יכניס שפע פקסימיליות (באם לא יתעכב עי"ז אפילו רגע אחד).

ריד

[תמוז]

מענה למרת אסתר שרה בלוי (קובץ "זכרון מנחם מאיר" ח"א ע' 22) :

[1] במכתבה כתבה ע"ד הריונה וביקשה ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן קטע זה, וכתב:

אזכיר עה"צ

[2] במכתבה כתבה שמציעים להם לפתוח מלון עבור אורחי אני"ש, ולקנות לשם כך בנין מסויים בן שמונה דירות.

A. To start a hotel for " כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק את התיבות : " Orchim of Anash", וכתב :

פיזור הנפש גדול ביותר – והתחלת ריוח רק לאחר זמן רב

[3] במכתבה כתבה שמציעים להם לפתוח מוסד למסירת שיעורי תורה למבוגרים.

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן את התיבות "B. To start a Mosad", וכתב :

צ"ע אם זוהי אפשרות פרנסה לאנשים פרטים ויעשו כעצת מבינים.

כדאי לברר היש עוד מאנ"ש שי' בהשכונה שמתעסקים בזה.

וצירף את המענה כללי-פרטי דימים אלו (לעיל מענה רח).

רטו

[שבעה עשר בתמוז]

מענה לעובד סניף משרד הבטחון דאה"ק אשר בארצה"ב – על מכתבו בו כתב ע"ד השיתוק ברגליו ל"ע, וע"ד עבודתו האמורה, וביקש עצה ועידוד ("כפר חב"ד" גליון 181) :

הנהגה יומית ע"פ שו"ע – שכולל בטחון בהשם. והרי זכה במשרה שתפקידה לבסס בטחון גוי קדוש בארץ הקודש. אזכיר על הציון להנ"ל.

רטז

[לאחר שבעה עשר בתמוז]

מענה לעובד סניף משרד הבטחון דאה"ק אשר בארצה"ב שכתב – בהמשך להמענה שקיבל "הנהגה יומית ע"פ שו"ע" (לעיל מענה רטו) – שקשה עליו להתחיל לקיים בבת-אחת את כל השולחן ערוך, ו"תפסת מרובה לא תפסת" ("כפר חב"ד" גליון 181) :

דיוק בכשרות האכילה ושתי', דיוק בהנחת תפילין (בדוקות) כל יום חול, וכמארז"ל מצוה (בעצמה) גוררת מצוה ומאמר השני "מי שיש לו מנה רוצה מאתיים".

ריז

[כ"ף תמוז]

מענה לר' אפרים וואלף על מכתבו (להמזכיר רחמ"א חדקוב), בו כתב: "בהתאם להוראת כת"ר שיחי שאדבר עם המארגנות של כנס נשי ובנות חב"ד בנחלת הר חב"ד באופן של כה תאמר לבית יעקב, אני משתדל לדבר אתם בלשון אמירה. . הארגון בבאר שבע יעלה הוצאה גדולה, ועם כל ההשתדלויות לקבל הכנסות כנ"ל, אינני יודע באיזה אופן יוכלו להסתדר עם כלל ההוצאות" (סי"מי תמימים" ח"ח ע' 4-93, 96):

על מה שכתב: "עם כל ההשתדלויות. . יוכלו להסתדר", כתב:

וא"כ מה הספק. בדרכי נועם.

ריח

[ד' מני"א]

מענה להרב דוד ראסקין שהכניס את שאלת אביו ר' יעקב יוסף שמבקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לנסיעתו לחצרות קדשנו מיום ח"י מני"א עד יום ט' אלול, על מנת להשתתף בשמחת חתונת נכדתו הנערכת ביום בדרי"ח אלול, ולהשתתף בהתועדות כ"ף מני"א (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

[1] על כללות המכתב, כתב:

באם הרופא יסכים נכון הנ"ל

[2] על מה שכתב (בשם אביו): "והנני מבקש הסכמת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א על כל הנ"ל" – מחק את התיבות "והנני מבקש", וסימן בעיגול את התיבות "הסכמת וברכת", וכתב:

ובפרט שזוהי שנת הקהל

אזכיר עה"צ

ריט

[וי' מנ"א]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויך – בקשר למשי"כ בשו"ע אדה"ז סש"ו סי"ח: "ענפי אילנות שהוכנו לתשמיש מבעוד יום בענין שיש תורת כלי עליהם ומותרים בטלטול . . מותר להעמידם במים בשבת . . וצריך ליזהר שלא ליתן מים אל כלי . . ואפילו העמידם במים מבעוד יום אסור להוסיף עליהם מים בשבת ויו"ט מפני שטורח לתקן כלי" (לקו"ש חכ"א ע' 385. קונטרס ועד הנחות בלה"ק חה"פ תשע"א. קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קנד):

לברר בדפוסים (הקודמים) דשו"ע אדה"ז סש"ו סו"ס יח: "ויו"ט" דלכאורה צ"ל "ולהחליף גם ביו"ט" (או כיו"ב).

רכ

[אחרי תשעה באב (1)]

"צעטלי" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לויך – בצירוף לשני חבילות מכתבי אדמו"ר מהרי"ץ שהביא מביתו הק' עבור סדרת "אגרות קודש" (ראה לעיל מענה רא) עבור סדרת אגרות-קודש (מצילום כת"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מא):

לסדרם ע"מ להו"ל

דעסקנות וכו' – במדור בפ"ע

חלק – אינו לפרסום (אבל רק קטן)

ויראה במשך הסידור

רכא

[[אחרי תשעה באב (2)]]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו בקשר למכתבי אדמו"ר מהרי"ץ שמסר כ"ק אדמו"ר שליט"א עבור סדרת "אגרות קודש" (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מא):

[1] במכתבו כתב: "האם להקדים סידור והו"ל מכתבי כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ לפני מכתבי אביו כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב . . . כבר כמעט מוכנים לדפוס".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

עפ"ז יתחיל בזה.

[2] במכתבו כתב: "מכתבי אביו כ"ק אדמו"ר מוהרש"ב ני"ע . . . ישנם לפחות 100 מכתבים שהובאו מווארשא ולא ראיתים".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

מובן שצריך לכוללם.

מצו"ב עוד (חלק לא להדפסה).

[3] במכתבו שאל האם המכתבים הקשורים לנושא "אגודת ישראל" נכללים בכלל אלו המכתבים שאינם לפרסום.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

לע"ע עכ"פ.

רכב

[[אחרי תשעה באב (3)]]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו – בקשר להכנת כרכי אגרות אדמו"ר מהרש"ב – בו כתב שאת מכתביו שסידר מכבר (ראה לעיל מענה רכא) – סידר על סדר השנים, ושאל האם להמשיך כך, או להשתדל לסדרם לפי הענינים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' מא):

וכן ימשיך.

רכג

[י"ב מנ"א]

מענה לר' אפרים וואלף שכתב :

"אתמול התקיימה אסיפת הנהלת הישיבה בראשון לציון, בהשתתפות : רמ"צ הלפרין, ר"מ ניסלביץ, ר"א סלומון, ר"א קוק, רג"ד שיף, ר"מ גולדברג, ור"א וולף . .

ר"מ ניסלביץ הציע שישנם 6-8 תלמידים עולי בוכרה שנמצאים כיום בישיבה במחיצת כ"ק אד"ש ואחרי החגים צריכים לחזור לארה"ק, הוריהם טוענים על שלא אפשרו להם ללמוד שם הוראה, ולכן מציע לפתוח בראשלי"צ כולל להוראה ואז תהיה גם לישיבה תועלת מהם. בקשר להצעה להכניס גם לימודי מקצועות קודש בישיבה, הסכים לכך גם רמ"צ הלפרין.

ר"מ גולדברג עורר שלימודי השחיטה לבד לא מספיק, כי לימודים אלה הם לגיל מבוגר יותר לפחות מגיל 16 ומעלה, ולתלמידים צעירים יותר יש לקיים לימודים במקצועות קודש נוספים, כמו סופרות, עשיית בתים לתפילין וכדו'.

כל חברי ההנהלה שנכחו באסיפה, הסכימו להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א על ההחלטה וההסכמה שבישיבה ילמדו גם מקצועות קודש.

והננו בזה לשאול את חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א, ע"ד כל חברי הנהלת הישיבה בראשלי"צ, באם להכניס ללימודי הישיבה בראשלי"צ גם לימודים של מקצועות מלאכת קודש, כשחיטה, סופרות וכדו', ונבקש ברכתו הק' להצלחה בכ"ז".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 5-94) :

באם יהיה שמה "אחי תמימים" (וכיוצ"ב) בלבד – (ולא סניף תו"ת, כי אין לשנות צביון תו"ת ממה שקבעוהו מייסדיה)

או שיהיו לימודים הנ"ל במוסד בפ"ע (בלנקין בפ"ע וכו') והנהלה בפ"ע (בפרט) אבל יכול להיות באותו הבנין וכו'.

רכד

[מני"א]

מענה לר' שלום דובער לויך ששאל – בקשר לקונטרס הוספות לסי "מאמרי אדה"ז אתהלך לאזניא", הנערך ע"י ר' יצחק וילהלם, בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א (לעיל מענה קכא) להו"ל ציונים לכת"י לספרי מאמרי אדה"ז הנדפסים – האם להתחלק עם הני"ל בעבודה בכדי לזרז את ההו"ל, או להשאיר את גמר הספר עבורו (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סד-ה):

[להשאיר את גמר הספר עבורו] **שיהי' בשיטה אחידה וכו', וכדאי לזרז.**

רכה

[ט"ז מני"א]

מענה להרב דוד ראסקין על מכתבו בו ביקש ברכה לרגל יום הולדתה השמונה עשר של בתו דוואניע (מצילום כתי"ק – תשורה כ"ץ יו"ד כסלו תשע"ט):

על מה שכתב: "בקשר יום הולדת של בתי" – סימן בעיגול את התיבות "יום הולדת", וכתב:

מנהגי

רכו

[ט"ז מני"א]

מענה להרב שלום דובער ליפשיץ על מכתבו בו העלה את ההצעות: (1) לסדר ארגון בוגרי מוסדות חב"ד במרוקו ותוניס; (2) לחזק את הלימוד בשו"ע אדה"ז, ולסדר נתינת פרסים להמצליחים ביותר (סי' יימי תמימים" ח"ח ע' 6-75. "כפר חב"ד" גליון 1729):

ב' הנ"ל נחוצים וטובים **במאד מאד** ומזה עשיריות בשנים, כמובן לכל עסקן כל שהוא אפילו, הרוצה לעשות מה שהוא עכ"פ לטובת חב"ד, נוסף – על המוסד שלו.

רכז

[י"ט מנ"א]

מענה להנהלת "צעירי אגודת חב"ד" המרכזית שהכניסו מודעה שפירסמו בעיתון "ניו יארק טיימס" בקשר למבצע "אות בספר תורה" לילדי ישראל (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "ועבדי דוד" וזכות הרבים תלוי בהם):

אזכיר עה"צ

רכח

[לפני כ"ף מנ"א]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לה"ועד לכתובת ספר התורה של ילדי ישראל" – לקראת סיום ספר התורה הראשון ביום כ"ף מנ"א – בקשר למעילי ספר התורה (מצילום כת"ק – תשורה גארדאן ו' אלול תשס"ז. ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 292):

ציור על המענטעלע

הן על הלבנה

" " דתכלת

[רוחב ציור הלוחות:] (ג' טפחים) (ג"ט)

[אורך ציור הלוחות:] (6 טפחים)

[הלוח שמימין:] א נ כ ב ג ד ה

[הלוח שמשמאל:] ו ז ח ט י

[מתחת לציור הלוחות:] תורה ציוה לנו משה מורשה קהלת יעקב

כז באם אפשר ברוחב הלוחות לא יותר

על כאו"א מהע"ח כל הכתוב: עץ . . בה תורה ציוה . . יעקב

רכט

[כ"ג מנ"א]

מענה לר' יעקב יוסף ראסקין על דו"ח מהשתתפותו – בהמשך להוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו בעת התועדות ש"פ עקב – ב"ירחי כלה" המתקיים ב"קרית גן ישראל", בו פירט את זכרונותיו מהרה"ג הרה"ח הרב לוי יצחק ז"ל אביו של כ"ק אדמו"ר שליט"א (תשורה ראסקין ט"ו סיון תשע"ח. תשורה גוראריי ט"ו אד"ר תשע"ט):

המכ' נל' ת"ח ות"ח

רל

[שלחי מנ"א]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להתי' יונה אבצן שהכניס את שיחות ש"פ שלח וג' מנ"א בעיבוד אנגלי (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל ש"י אבצן)]:

נת' ות"ח.

ודבר בעתו –

בסמיכות לימים שהמלך בשדה ומקבל את כולם

בסבר פנים יפות ומראה פנים שוחקות לכולם כו'.

דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

רלא

[שלחי מנ"א]

מענה לא' העסקנים על מכתבו בו הציע שה"ועד לכתובת ספר התורה של ילדי ישראל" תשתתף בהוצאות של ענין מסויים הקשור בעקיפין אל הועד (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 94):

כנראה אין להם ידיעות כלל בעניני עוה"ז!

כל ילד משלם לא יותר מדולר אחד.

התעודה, ההתכתבות עם הילדים ההוצאות 2-3 דולרים.

ז.א. שהגרעון הוא יותר מג' מאות אלף דולר.

רלב

[ז' אלול]

מענה לר' יעקב יוסף ראסקין על מכתבו בקשר לאופן עשיית ציצית ע"פ מנהג חב"ד – שבס' "טעמי המנהגים" (ע' תרה ואילך) נדפס סדר עשיית ציצית ע"פ מנהגנו, ונכתב שם (בהקדמה ע' 12) שהציורים היו למראה עיני כ"ק אדמו"ר שליט"א לפני ההדפסה; אמנם מקובל בידי ר' שמחה גורודצקי בשם חסידים עשיית הציצית באופן אחר – ושאל באיזה מבי האופנים הנ"ל יש לעשות הציצית (קובץ הערות התמימים ואנ"ש מאריסטאון ש"פ קרח תשמ"ג (גליון שטז)):

שייך לזקני רבני אנ"ש שי'

רלג

[ז' אלול]

מענה להשליח ר' אברהם קאטלארסקי שכתב: "מצו"ב מכתבי כ"ק אדמו"ר שליט"א על ענינים שונים שאספתי וסדרתי בציור "ספר". מטרת הספר הוא להראות איך שהתורה שהיא תורת חיים ותורת אמת מורה הדרך בכל דבר שבעולם. בררתי לפי יכולתי ולא מצאתי אחרים שבעתיד הקרוב מוכנים להדפיס ספר כזה וברצוני לבקש ברכת והסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א" (תשורה שוחאט ד' תמוז תשע"ז). והעתקה, באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה":

כמובן כוונתו רצוי', אבל מובן שבפרסום מכתבים הנכתבים ליחידים (רובם) אחריות גדולה – ובפרט כשמקבצים הרבה ביחד, ונעשה קובץ וספר וכו' – והרי האחריות עלי וצ"ל ועד ולא יחיד – שיחליט מה לפרסם ומה כו' ודמומחים בכיו"ב.

וידבר בהמזכ' האפשר לסדר ועד כהנ"ל וכו'. יראם האוסף וכו'.

רלד

[ח' אלול]

מענה לא' מאנ"ש בקשר לחינוך בנו (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות משפחת הנמען ע"ה וזכות הרבים תלוי' בהם):

על פי זה הרי צריך עיון גדול אם יצליח או יחזיק מעמד שם ואולי א) ינסו שם מט' אלול עד קרוב לר"ה ויחליטו בהתאם להתוצאות או ב) ילמוד באהלי תורה שעות אחדות ביום ובשאר היום ילמוד אומנות מתאימה

אזכיר עה"צ.

רלה

[יו"ד אלול]

מענה להשליח ר' שמואל אזימאוו על מכתבו בו כתב שלאחר פטירת אביו ר' חיים הלל ע"ה (נלב"ע ער"ח סיון תשמ"א) – שהתעסק בניהול חדרי ה"תלמוד תורה" בפאריז והסביבה, במסגרת ישיבת תו"ת ברינוא – פנו אליו הנהלת הישיבה (בראשות המשפיע ר' ניסן נעמאנאוו) בבקשה להמשיך בניהול החדרים, ע"פ הסכם ותנאים וכו' (קובץ "בא כח" ח"א ע' רח):

נת' ד' תצא (1)

בכלל – כפי שיתדבר וע"פ התנאים שיתדבר [עם הנהלת תו"ת].

אבל כיון שכהנ"ל חלק מליובאוויטש בכלל וכו', צ"ל ג"כ באישור ה**"ב"כ** הרבא"ג שליט"א.

אזכיר עה"צ. (2)

רלו

[י"ד אלול]

מענה לא' מאנ"ש שכתב ע"ד בתו הסובלת מפחדים בלילות (ראה לעיל מענה קעו), אשר הפחדים המשיכו (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען ש"י וזכות הרבים תלוי' בו):

כעצת רופא ידיד

אזכיר עה"צ

רלוז

[אלול]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר – להת' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן)]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בח"י אלול

יום הולדת את שני המאורות הגדולים –

דשנת הקהל

אזכיר עה"צ

רלח

[אלול]

מענה לכמה מהתמימים מתלמידי ה"קבוצה" מאה"ק שכתבו: "ב"ה בשבוע שעבר פ' נצבים הגענו ללימודים בישיבת חובבי תורה לשנה. באופן זמני שיכנו אותנו בדירה שכורה, בשבת בבוקר דירתנו הודלקה ובין הדברים שנשרפו היו תפילין, דרכונים וכו', וחלק מהחפצים נגנבו. יש בינינו שנשארו בחוסר כל, אפשרותנו לתקן את הנזק דלות מאד" (מצילום כתי"ק – ס' "מבית המלכות" ח"א ע' 83):

[1] על מה שכתבו: "הגענו ללימודים בישיבת חובבי תורה לשנה", כתב:

היצאו מאה"ק ברשות ובהתדברות ההנהלות דשם ודכאן?

[2] על מה שכתבו: "ובין הדברים שנשרפו היו תפילין" – סימן בעיגול את התיבות "שנשרפו היו תפילין", וכתב:

ישאלו לרבני אנ"ש שי' דכאן – הלעשות מה בזה (2)

[3] על מה שכתבו: "אפשרותנו לתקן את הנזק דלות מאד" – סימן בעיגול את התיבות "דלות מאד", וכתב:

יבררו במזכ' עם מי לדבר עד"ז (3)

[4] על כללות המכתב, כתב:

יה"ר שיקויים בכאו"א מהם מאמר קדו"ע המפורסם.

אזכיר עה"צ ולכוח"ט (4)

מהיר

רלט

[אלול]

מענה להרב יהודה ליב שפירא שכתב: "בדעתינו להו"ל לקט חידושי וביאורי כ"ק אדמו"ר שליט"א בנגלה וחסידות השייכים למס' שבת, לקראת התחלת שנת הלימודים הבעל"ט שילמדו מס' זו. . . הליקוט נערך ע"י תלמידי ישיבתנו ישיבה גדולה דמיאמי. ושואלים אנו אם אפשר להדפיס בדפוס (אויפזעצן) ולא רק בקופיר, היות וכמה מהביאורים הם תרגומים ולפעמים ישנם שינויים בסדר הדברים, ואחריות התוכן והסגנון הוא על המערכת בלבד" (מצילום כתי"ק – "קונטרס השליחות לישיבה גדולה" ע' 408):

באם יוגה כדבעי ולכה"פ ע"י שנים

רמ

[אלול]

מענה להמתעסקים בהכנת ס' מאמרי אדה"ז תקס"ב היו"ל ע"י מערכת "אוצר החסידים" שכתבו:

"בספר המצו"ב (תקס"ב ח"ב) הדפסנו מאמרים מ"בוך תקס"ב תקס"ג ומקצת תקס"ד ותקס"ה" שהוא כתי"י מניח, ורשום במאמרים אלו שהם משנת תקס"ב. ונוסחאות אחרות ממאמרים אלו מכת"י אחרים (שג"כ רשום עליהם שהם משנת תקס"ב).

במענה כ"ק אדמו"ר שליט"א הועתק בה"פתח דבר" (המצו"ב) משמע שכמה מהנוסחאות אחרות להמאמרים שבבוך זה, נאמרו בזמן אחר. האם נכון להעתיק המענה בה"פתח דבר"??

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – תשורה ונקרט ג' ניסן תשע"ט):

[1] על מה שכתבו: "משמע שכמה מהנוסחאות אחרות להמאמרים שבבוך זה, נאמרו בזמן אחר", כתב:

שי"ל ששינוי ד[הנוסחאות] שישנם ב[המאמרים שבבוך זה] וכיו"ב הוא מפני ש[נאמרו בזמ]נים שונים בנוסחא שונה

[וראה ליקוט מענות קודש תשמ"ב מענה ל].

[2] על מה שכתבו: "האם נכון להעתיק המענה בה"פתח דבר"?? – מחק תיבת "האם", וסימן בחץ ובעיגול את התיבות "נכון כו".

[3] בקשר לה"פתח-דבר" המצורף, כתב:

התאריך

ער"ה התשמ"ב

רמא

[אלול]

מענה בקשר לפעולות להפצת היהדות והמעיונות (סי' "היכל מנחם" ח"ב ע' קעו):

הובטחו (באם) יגעת ומצאת (יותר מתוצאות היגיעה ע"פ טבע).

רמב

[אלול]

מענה להשליח ר' יוסף דוד ווייטמאן ששאל האם להדפיס את ספר התניא וכן ספר התהלים – בפורמט הכי קטן בעולם – בערים רסיפה ופאראגווי ברזיל (תשורה ווייטמאן י"א אלול תשס"ו):

הסכמה להדפיס התניא ברעסיפי ופאראגווי (באם יש יהודים שגרים שם) באם בטוח שיוכלו לקרות בו, אז להדפיס התניא וכן התהלים.

רמג

[ט"ז אלול]

מענה לרי הלל דוד קרינסקי (מצילום כתי"ק – תשורה קרינסקי ו' תמוז תשס"ט):

[1] במכתבו כתב: "הנני להודיע שבעש"ק העבר באמצע היום הי' גניבה בדירתנו ב810 איסטערן פארקוויי, ולקחו . . .".

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

ויה"ר שיקויים בהם מאמר קדו"ע המפורסם ויבש"ט.

[2] במכתבו כתב: "והננו שואלים אם להתענין להעתיק לדירה אחרת כאן בקראון הייטס".

כ"ק אדמו"ר שליט"א סימן בעיגול קטע זה, וכתב:

בכלל – במכ' רבוה"ק בזה "במקומם".

בפרט – יתייעצו ברבני השכונה.

רמד

[ט"ז אלול]

מענה לרי יהושע מונדשיין שהכניס עלי-הגהה של סי' "תורת חב"ד – ביבליוגרפיי" שמתעסק בעריכתו. בפתק שצירף לעלי-ההגהה כתב: "הגהות מרשימת דפוסי התניא. (1) אינו מוגה. (2) אינו בשלימות (עד ווילנא תר"ס). (3) חסרים כמה קטעים של בירורים ביבליוגרפיים. (4) חסרים הפקסימילים" (מצילום כתי"ק – תשורה מונדשיין י"ד מנ"א תשע"ג):

[1] על מה שכתב: "הגהות מרשימת דפוסי התניא", כתב:

נת' ות"ח

[2] סימן בעיגול את התיבות : "2) אינו בשלימות (עד ווילנא תר"ס)", ואת התיבות : "3) חסרים כמה קטעים של בירורים ביבליוגרפיים", וכתב :

בט"ז אלול!?

רמה

[ח"י אלול]

מענה לר' יוסף יצחק הלוי שגלוב ור' מיכאל אהרן זליגסון שהכניסו את עמודי הס' "היום יום עם הערות וציונים" מסודרים לדפוס, וכתבו שמקווים להו"ל עוד אי"ה בשנה זו – שנת הקהל, ואשר הוגה ע"י כמה (שפירטו במכתבם) וכן ע"י שניהם (יומן ר' מיכאל אהרן שי' זליגסון) :

[1] בקשר לעמודי הספר המצורפים, כתב :

נת' בערב ח"י אלול שנת הקהל ות"ח ת"ח. אזכיר עה"צ עוה"פ ויבש"ט.

[2] סימן שני קווים תחת התיבות "אי"ה בשנה זו – שנת הקהל", וכתב :

ונכון במאד

[3] סימן שני קווים אצל מה שכתבו שהוגה ע"י כמה וכן ע"י שניהם.

רמו

[כ"ד אלול]

מענה לשאלה בקשר לרישום ילדי ישראל אשר במדינת הונגריא (הנמצאת תחת ממשלה קומוניסטית) לס"ת הכללי של ילדי ישראל (מצילום כתי"ק – ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 81) :

פשוט שכוונת הס"ת לאחד כל ילדי בני"י

ועכו"כ דאוונגארן וכיו"ב

אלא שיברר הזקוקים שם לזהירות בדיבור עד"ז ואיזו

מהיר

רמז

[ימי הסליחות]

מענה כללי-פרטי דימים אלו [בין השאר : (1) ל"ועד הנחות בלה"ק" על מכתבם (תשורה גליצנשטיין ט"ו אלול תש"ע); (2) להתי' יונה אבצן שהכניס עיבוד באנגלית משיחות כ"ק אדמו"ר שליט"א ע"ד תרגום התורה (מהעתקה, באדיבות ר' שמואל שי' אבצן)]:

נת' ות"ח

ודבר בעתו –

בימי הסליחות (והמלך בשדה וכו')

דשנת הקהל.

אזכיר עה"צ.

רמח

[קייץ]

מענה לר' שלום דובער לוינ על מכתבו בו כתב כמה שאלות בקשר להכנה לדפוס – ע"פ הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א אליו – דכתבי הרח"א ביחובסקי, בצירוף ראשי-פרקים מתולדותיו, רשימת ספריו ועוד (מצילום כתי"ק – קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' סח):

לעכב הגמר עד שיהי' הזמ"ג לעבור ע"ז עכ"פ מקופיא

רמט

[קייץ (1)]

"צעטל" בכת"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לוינ בצירוף לכת"י דא"ח שנתקבל (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קט):

מהיר

להררשד"ב שי' לוינ

לברר הישנו כאן כבר וכו'.

רנ

[קייץ (2)]

מענה לר' שלום דובער לוינ שכתב – בהמשך לה"צעטלי" שקיבל – אשר
המאמרים שבכת"י שנתקבל אינם מליובאוויטש, ואפשר שהם מאמרי
ליאדי (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קט):

הרי יש כאן כו"כ ביכלאך [מלאדי].

רנא

[קייץ]

מענה על ההצעה לשלוח שלוחים מיוחדים מ-770 שיסעו ממקום למקום
לפעילות רישום ילדים לס"ת הכללי של ילדי ישראל (מצילום כתי"ק –
"כפר חב"ד" גליון 875. ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 99):

**כהנ"ל צ"ל ע"י אני"ש שי' שעל אתר והילדים/ות שי' עצמם ולא ע"י
שליח ממק"א ובפרט – מכאן (כעין לחץ ואתדל"ע) כמובן.**

רנב

[קייץ]

מענה להשליח הרב יוסף העכט שהכניס כתבה שהופיעה בעיתון מסויים
באה"ק, בו טענו על מבצע "אות בספר תורה" לילדי ישראל שכביכול הוא
"המצאה של חב"ד איך להרוויח הרבה כסף", שכן בספר התורה יש
למעלה מ-300 אלף אותיות הנמכרות כל אחת במחיר של דולר אחד,
ולאחר ניכוי עלויות הכתיבה וחגיגת הסיום המסתכמות בכחמשים אלף
דולר, נשאר בידי הועד סכום של כרבע מיליון דולר. והכניס תגובה
שנשלחה אח"כ לעיתון הני"ל ע"י מר מנדי זלצמן – המהנדס הראשי של
נמל אילת – בו מציין שלאחרונה נזדמן לו להכיר את חב"ד מפעולותי
באילת, ומעיד שהם פועלים לקירוב לבבות אך ורק לשם שמים וללא שום
כוונות אחרות כגון אלה המוזכרות בכתבה, וכתב שאם לכותב הכתבה
יש ספיקות בדבר, הוא מציע לו לבוא לאילת ולפגוש את פעילי חב"ד
בעיר, ואז יווכח בעצמו באמיתות הדברים (ס' אלבום "אות בספר תורה"
ע' 94. תשורה העכט ט"ז כסלו תשס"א):

נת' ות"ח. ההסבירו בנוגע להרבע מליון דולר שעפ"י ההשערה דמומחה הטיפול בכל אות ומכתב להילדים ידרוש לערך שני דולר?

נגג

[קייץ]

מענה להשליח ר' יוסף יצחק גופין על דו"ח מהפעילות בעירו הרטפורד קונטיקט (ס' אלבום "אות בספר תורה" ע' 111):

כמה ילדים כבר קנו אותיות בספר התורה?

רנד

[קייץ]

מענה להרב יצחק יהודה ירוסלבסקי על מכתבו בקשר לספר תורה הכללי של ילדי ישראל (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 331. "התקשרות" גליון מז. והעתקה, באדיבות א' מאנ"ש שי):

[1] במכתבו כתב ע"ד חילוקי דיעות בין ה"ועד לכתובת ספר התורה של ילדי ישראל" – שע"י ועד רבני חב"ד באה"ק – לבין המתעסקים בזה בניו יארק.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

באם יהיו פרטים שלא יתדברו ביניהם – כהחלטת בי"ד רבני אנ"ש שי' נוטראלי.

[2] במכתבו כתב ע"ד פעילות הרישום לספר התורה ע"י אנ"ש היוצאים לסייע בכך לסניפי בתי חב"ד ברחבי אה"ק.

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א:

אזכיר עוה"פ עה"צ לזריזות הכי גדולה ולהצלחה הכי גדולה.

רנה

[קייץ]

מענה לרופא בעל-תשובה מהעיר ניצא צרפת על מכתבו – בקשר לעלייתו לשלטון של הנשיא פרנסואה מיטראן, שהכריז על ביטול הרפואה הפרטית בין התכניות הכלכליות שלו – בו כתב שבדעתו לעבור למדינה שבה יש הצלחה לרפואה פרטית, וכתב כמה הצעות שהציעו להם בנידון ("כפר חב"ד" גליון 265):

בקשר להשינוי בממשלת צרפת – אין זה נוגע להם כלל.

רנו

[קייץ]

מענה לר' ראובן הלמן שכתב: "מבקש ברכתו להצליח להשיג כסף לחתונת בתי תחי' חדוה בת לאה רייזל" (תשורה דייטש כ"ה סיון תשע"א):

מצו"ב השתתפות אזכיר על הציון

רנז

[קייץ]

מענה להשליח ר' משה שמואל אוירכמן על מכתבו בצירוף אלבום תמונות מקייטנא שאירגן בקרית-ים אה"ק (קטלוג התמונות של ספריית אגו"ח מספר 4331):

ראיתי ות"ח (להחזיר באם יועיל לפעולתו כאן

רנח

[שלהי קייץ (1)]

מענה לר' שלום דובער לויין שכתב שהוצע לו בית מסויים בשכונת קראונהייטס לקניי, ופירט כמה ספקות בכדאיות הקניי (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קסג):

כעצת רבני אנ"ש שי' דהשכונה.

רנט

[שלהי קייץ (2)]

מענה לר' שלום דובער לויך על מכתבו – בהמשך להמענה שקיבל – בו כתב את שאמרו לו הרבנים (קובץ "עבודת הקודש אצל הרב"י ע"י קסג):

עפכהנ"ל [בכלל] כדאי לקנות את הבית הנ"ל [בפרט – יתייעץ בידידים מבינים].

רס

[תשמ"א]

מענה להרב מרדכי דוב אברמצ'יק – שהכניס את הספר שו"ת מנחת אברהם ח"א אשר לדודו הרב אברהם ריינהאלד, יחד עם מדור "דברי מרדכי" הכוללים את הערותיו על הספר, וכתב: "אשמח מאוד לקבל מכם קדושתו איזה הערות על ספר "מנחת אברהם" מדודי ועל ספרי "דברי מרדכי" (מצילום כתי"ק – ס' היובל הערות וביאורים ע"י תקיב):

לס"ו ס"ב (ובד"מ דכה)

קובץ אה"ת ויקרא תשמ"א

רסא

[תשמ"א]

מענה להתעסקים בהכנת הגהות לד"ה פתח אליהו תרנ"ח היו"ל ע"י מערכת "אוצר החסידים" (מצילום כתי"ק – "בית משיח" גליון 343):

[1] במכתבם כתבו: "מצו"ב געליס מההגהות לפתח אלי"י. מצו"ב גם ב' קטעים (צילום מגוכי"ק) מההגהות לפתח אלי"י אשר כ"ק אדמו"ר מהורשי"ב ני"ע כתב עליהם (בצד הגליון) "אצ"ל"י. [במפתח ענינים למאמרי אדמו"ר מהורשי"ב ני"ע (ערך לוחות. לוחה"ר ולוחה"ש) צוין לקטע האי הנ"ל. וז"ל בהמפתח שם: אם הי' אחר בלוחה"ש]. האם להדפיס קטעים אלה (אולי בשוה"ג)?"

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" ותיבת "אולי", וכתב:

[להדפיס קטעים אלה בשוה"ג] **ובציון** [אשר כ"ק אדמו"ר מהורש"ב נייע כתב עליהם (בצד הגליון) "אצ"ל"]

[2] במכתבם כתבו: "בי"הערות ותיקונים" לתו"א (ד"ה פתח אלי יד, ב שורה המתחלת עקודים – מצו"ב צילום): עיין לקו"ת במדבר בי' וידבר גו' המטות ס"ג [בלקו"ת שם (מצו"ב צילום): שהעינים דא"ק עשו כלים כו' והו"ע עולם העקודים]. ובי"לוח התיקון" שנעתק מכ"ק אדמו"ר מהורש"ב נייע נתקן: עקודים נקודים כו' "שהם בחי' עינים ומקור בחי' כלים". האם להדפיס הנוסח כפי שהוא בי"לוח התיקון", ואחרי תיבת עינים לעשות כוכב, ובשוה"ג: "עיין . . ס"ג"?

כ"ק אדמו"ר שליט"א מחק תיבת "האם" והתיבות "בי"לוח התיקון", וכתב:

[להדפיס הנוסח כפי שהוא] **בתו"א ובהערה בשוה"ג – כהנ"ל**

רסב

[תשמ"א]

מענה כ"ק אדמו"ר שליט"א (מצילום כתי"ק – נדפס לעיל. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות א' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

כמפורסם שע"פ שו"ע בענין שהכניס מי שהוא לרב – אני משלח לרב

פננ

רסג

[תשמ"א]

מענה להרב אברהם יצחק וואלפסאן (לקו"ש חכ"ו ע' 404. והעתקת המזכיר, באדיבות א' מאנ"ש שי'):

[1] בקשר לספר "אמונת עתד" (של אביו הרב משה וואלפסאן) שהכניס, כתב:

נת' ות"ח ת"ח ודפח"ח. ולפלא וחבל שאין כלל מפתחות מ"מ וכיו"ב, אף שתועלתם ברורה ומבוארת בדחז"ל (עירובין כא, סע"ב. שם נג, א. נד, ב. שהש"ר א, ח. ועוד).

[2] על מה שכתב שתפלין דרבינו תם שלו לא נכתבו בכתב האר"י הקדוש, כתב:

(ע"פ) כתבו בעצמו שזהו שייך ל"אר"י הקדוש" – ה"ז מענה לשאלתו, ויחליף. ובפרט שהמדובר בתפלין – שהוקשה כה"ת לתפלין ותפלין בעילוי – ה"ז שייך לכה"ת בעילוי.

ועוד וג"ז עיקר – חלק ממצות תפלין: לשעבד להק' המוח והלב. והתפלין הן החפצא שפועלת בזה, ועילוי בהחפצא – מביא עילוי בהפעולה.

מזה עידוד חזק נוסף – בחשך הכפול דתקופתנו להניח כאו"א גם תפלין דר"ת, כיון שמוכרח אור כפול (עכ"פ) וכו'. וק"ל.

נצטערתי לקרות בפ' לך "ע"פ הלכה אסור להניחם אלא א"כ כו" (ובפרט שבע"ב ממשיך "מצד הזוהר ופנימיות התורה היא מצוה")

ואינו מתאים כלל להערכתי את אביו שליט"א ע"פ השמועה וע"פ פגישתנו.

וע"פ ספרו זה עצמו – ובהמצאנו ב"גלות כו' וישתו התלמידים כו'".

רסד

[תשמ"א]

מענה להשליח ר' אהרן אליעזר צייטלין שכתב ע"ד הצעה לנסוע יחד עם עוד אחד למדינה רחוקה למטרת מגבית לטובת המוסדות בצפת עיה"ק (סי' "השליחות לארץ הקודש" ע' שמ):

נהוג שאין מבזבזין הוצאות נסיעות 2 שדרי"ם ביחד

אעה"צ

רסה

[תשמ"א]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן בקשר לנסיעה לברזיל לגיוס כספים עבור "כולל חב"ד" (סי' "שליחות כהלכתה" ע' 403):

באם בזמן שלא תהיינה שם מגביות אחרות מחב"ד, כדאי ונכון כל הנ"ל.

רסו

[תשמ"א]

מענה לר' שלום הלוי דוכמאן על מכתבו בקשר לנסיעה לברזיל יחד עם ר' יעקב יהודה ארי' ליב זאיאנץ (ס' "שליחות כהלכתה" ע' 386):

למה שניים? לתומכי תמימים וכיוצא בזה נוסע אחד. אזכיר על הציון.

רסז

[תשמ"א]

"צעטלי" בכתיו"ק שכתב כ"ק אדמו"ר שליט"א לר' שלום דובער לוי' בצירוף לכתבי-יד ששלח ר' אלחנן צבי גארמאן מלונדון (קובץ "עבודת הקודש אצל הרבי" ע' קכ):

לציון בכאו"א שנת' ע"י א. צ. גרמאן שי' לונדון.

רסח

[תשמ"א]

מענה להשליח ר' ארי' ליב קפלן ששאל – בהמשך לזה שנבנו בצפת עיה"ק כמה קריות חסידיות – האם הגיע העת להמשיך ולבנות בקרית חב"ד בעיר ("כפר חב"ד" גליון 814):

עפ"ז להתעניין

רסט

[תשמ"א]

מענה לר' צבי הירש חיטריק בקשר לענין ציבורי מסויים שמתעסק בו בשליחות כ"ק אדמו"ר שליט"א ("כפר חב"ד" גליון 1868):

ות"ח ת"ח על הבשו"ט, כדאי להשתדל – שלא בשמי, כמובן.

ער

[תשמ"א]

מענה לר' צבי מאיר שטיינמעץ על מכתבו והמצורף אליו (תשורה כהן ד' תמוז תשע"ו):

[. .] **ודבר בעתו** [. .] **דשנת הקהל****אזכיר על הציון****לשטומ"צ פ"נ נת'****ת"ח אם יתרגם המצ"ב שצירף למכתבו זה.**

רעא

[תשמ"א]

מענה לגיסא דבי נשיאה הרשי"ג שהכניס את הדו"ח הכספי שהכין הרואה-חשבון של מוסדות חב"ד מר שלמה טעלושקין (מהעתקת המזכיר):

נת' ות"ח ת"ח

ערב

[תשמ"א (1)]

מענה להתי' יונה אבצן מנהל "ועד שיחות באנגלית" שכתב: "מצו"ב תירגום מו' פרקים הראשונים מהמאמר "החלצו" רנ"ט – באנגלית, עברו ע"ז כו"כ אנשים, ובעיקר הרה"ח ר' זלמן פויזנער והנ"ל אמר שהתרגום הוא טוב וכו" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי' אבצן וזכות הרבים תלוי' בו):

[1] על מה שכתב: "מצו"ב תירגום מו' פרקים הראשונים" – סימן בעיגול תיבת "מו", וכתב:

!?

[2] על מה שכתב: "והנ"ל אמר שהתרגום הוא טוב וכו" – סימן בעיגול תיבת "והנ"ל", וכתב:

באם עוד א' יאשר – לעשות הנ"ל ובזירוז (כפשוט – כולו ביחד)

רעג

[תשמ"א 2]

מענה להת' יונה אבצן על מכתבו (להמזכיר רחמ"א חדקוב) בקשר לקונטרס "החלצו" בתרגום לאנגלית שמו"ל, בו כתב: "במענה לשאלותיו: תירגמו רק י"ז פרקים הראשונים מפני שתרגמו רק הביאור על אהבת ישראל וכו', ועד פרק י"ז נשלם כל הענין, וכמו"כ כל הפסוקים מבוארים עד פרק י"ז, השאר לא תרגמו" (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות ר' שמואל שי' אבצן וזכות הרבים תלוי' בו):

צ"ל דבר שלם, כמובן

רדע

[תשמ"א]

מענה להשליח ר' טובי' טעלדאן (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות מערכת הספר "שליחות כהלכתה" וזכות הרבים תלוי' בהם):

כמפורסם כ"ז שייך להתייעצות בעסקנים המומחים בכל כיו"ב (העבודה המיוחדת שצ"ל שם וכו')

ערה

[תשמ"א]

מענה להחתן הת' פסח צבי לזרוב (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו):

בטח החליטו שניהם לייסד ביתם על יסודי התורה והמצוה – ויהא השידוך בשעה טובה ומוצלחת.

אזכיר על הציון.

(באם היא בת כהן ילמוד להיות בקי בתוכן מסכת אחת – אפשרי גם באנגלית וממסכתות הקטנות כלה, וכיו"ב).

רעו

[תשמ"א]

מענה להחתן התי' פסח צבי לזרוב (מהעתקת המזכיר. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות הנמען שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

צריך להתעניין ולסדר ענין דפרנסה (וקב"ע בתורה בכל יום – בזמן הפנוי מהנ"ל)

כל זה בעיר ובענין – ע"פ עצת ידידים ובהתייעצות שניהם (הוא וב"ג תי')

אזכיר על הציון

רעז

[תשמ"א]

מענה לאי' מרבני אנ"ש (מהעתקה. המענה מתפרסם בזה לראשונה באדיבות אי' מאנ"ש שי' וזכות הרבים תלוי' בו) :

בקשר לפעולה מסויימת, כתב :

כנראה מכתבו לקמן – בכל משך זמן זה לא עשה דבר ממשי בזה כלל! (1)

על התיבות שבמכתבו : "איך להסתדר", כתב :

ישתדל באופן לחיוב וממשי (לא רק בירור השוועריקייטן שישנם כבכל עניני עוה"ז) – ואם צורך – גם באופן ד"יגעתי"

ובכל ענין דרבנות שכותבם, לבד אלה דהשגת גבול ומחלוקת, ירבה רעים וכו'

ויבש"ט. (2)

אעה"צ

לזכות

כ"ק אדמו"ר שליט"א